

ÚZEMNOPLÁNOVACIA DOKUMENTÁCIA

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VINOHRADY NAD VÁHOM **PRIESKUMY A ROZBORY**

Objednávateľ:
Obec Vinohrady nad Váhom

Spracovateľ:
Ing. arch. Alžbeta Sopirová, PhD.

september 2019

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV

Urbanizmus

Ekológia a ŽP

Poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo

Dopravná a technická infraštruktúra:

Ing. arch. Alžbeta Sapirova, PhD.

Mgr. Denisa Nemešová

Mgr. Denisa Nemešová

Ing. Ladislav Štefko

OBSTARÁVATEĽ ÚPD

Obec Vinohrady nad Váhom

prostredníctvom:

Ing. Anna Halabrinová

Obsah

1. ÚVOD.....	5
1.1 Základné údaje.....	5
1.2 Vymedzenie riešeného územia a záujmového územia	7
1.3 Zhodnotenie doterajších územno-plánovacích dokumentácií	8
2. PRIESKUMY A ROZBORY	12
2.1 Prieskumy a rozbor priestorového usporiadania a funkčného využitia územia	12
2.1.1 Širšie vzťahy	12
2.1.2 Rozbor urbanistickej štruktúry sídla	14
2.2 Prieskumy a rozbor prírodných podmienok	17
2.2.1 Štruktúra krajiny.....	17
2.2.2 Krajinnno-estetické hodnoty územia	19
2.3 Prieskumy a rozbor demografického potenciálu a bytového fondu.....	20
2.3.1 Charakteristika domového a bytového fondu	25
2.3.2 Súčasný dopyt po bytoch	26
2.4 Prieskumy a rozbor občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry	26
2.4.1 Sociálna vybavenosť	26
2.4.2 Občianska vybavenosť	27
2.5 Prieskumy a rozbor hospodárskej základne	29
2.5.1 Ťažba nerastných surovín	29
2.5.2 Poľnohospodárska výroba	29
2.5.3 Lesné hospodárstvo	30
2.5.4 Priemyselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo	31
2.6 Prieskumy a rozbor rekreácie a cestovného ruchu.	31
2.6.1 Charakteristika potenciálu územia a jeho súčasné využitie pre rekreáciu, cestovný ruch a kúpeľníctvo.....	31
2.6.2 Kúpeľné územia	32
2.7 Prieskumy a rozbor kultúrnych a historických hodnôt.....	32
2.8 Prieskumy a rozbor verejného dopravného vybavenia	34
2.8.1 Napojenie sídelného útvaru na nadradenú dopravnú sieť	34
2.8.2 Organizácia dopravy v obci, dopravné systémy	34
2.9 Prieskumy a rozbor verejného technického vybavenia	37
2.9.1 Vodné hospodárstvo	37
2.9.2 Hydromelioračné zariadenia.....	39
2.9.3 Vodné plochy a toky.....	39
2.9.4 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd	41
2.9.5 Zásobovanie elektrickou energiou	42
2.9.6 Zásobovanie zemným plynom.....	43
2.9.7 Zásobovanie teplom	44
2.9.8 Produktovody	44
2.9.9 Napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete.....	45
2.10 Prieskumy a rozbor stavu životného prostredia	45
2.10.1 Rozbor súčasného stavu zložiek životného prostredia.....	45
2.10.2 Rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia	46
2.10.3 Rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia	47
2.10.4 Odpady.....	48
2.10.5 Ochranné pásma.....	48
2.10.6 Ochrana prírody a krajiny	50
2.11 Prieskumy a rozbor záujmov obrany štátu	51
2.12 Prieskumy a rozbor obrany štátu a civilnej ochrany	52
2.13 Prieskumy a rozbor záujmov požiarnej ochrany	53
2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov.....	54
3. KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN, NÁVRH MÚSES.....	54
3.1 Vymedzenie riešeného územia	54
3.2 Dostupné podklady o území	54

3.3	Krajinnoekologická analýza	55
3.3.1	Prírodné podmienky –Abiotické zložky	55
3.3.2	Prírodné podmienky –Biotické pomery	57
3.3.3	Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ)	58
3.4	Ochrana krajiny a významné krajinárske a ekologické štruktúry	62
3.5	Stresové javy a zdroje	65
3.6	Syntézy	66
3.7	Klasifikácia.....	66
3.8	Hodnotenie	67
3.8.1	Návrhy ochrany prírody a krajiny	67
3.8.2	Návrh prvkov MÚSES	68
3.8.3	Návrhy ekostabilizačných opatrení.....	70
3.9	Záver 70	
4.	ZHODNOTENIE	70
4.1	Identifikácia problémov.....	70
4.2	Urbanisticky využiteľné územie – navrhované rozvojové zámery	71
VÝKRESOVÁ ČASŤ :		
VÝKRES Č. 1:	ŠIRŠIE VZŤAHY	M 1: 100 000
VÝKRES Č. 2a:	KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ ROZBOR PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	M 1: 10 000
VÝKRES Č. 2b:	KOMPLEXNÝ URBANISTICKÝ ROZBOR PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA A FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA	M 1 5 000
VÝKRES Č. 3:	ROZBOR DOPRAVY	M 1: 5 000
VÝKRES Č. 4:	ROZBOR TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY – VODOVOD, KANALIZÁCIA	M 1: 5 000
VÝKRES Č. 5:	ROZBOR TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY – ELEKTRINA, PLYN	M 1: 5 000
VÝKRES Č. 6:	KRAJINNO-EKOLOGICKÝ PLÁN SÚČASNÁ KRAJINNÁ ŠTRUKTÚRA A STRESOVÉ FAKTORY	M 1: 10 000
VÝKRES Č. 7:	KRAJINNO-EKOLOGICKÝ PLÁN - NÁVRH MÚSES	M 1: 10 000
VÝKRES Č. 8	PROBLÉMOVÝ VÝKRES	M 1: 5 000

1. ÚVOD

1.1 Základné údaje

Názov dokumentácie:

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE VINOHRADY NAD VÁHOM

I. etapa: Prieskumy a rozbory
Krajinno-ekologický plán

Spracovateľ dokumentácie

Ing. arch. Alžbeta Sopiřová, PhD.

Jégého 19, 821 08 Bratislava

mail: asopirova@nexta.sk

autorizovaný architekt SKA,

(registračné číslo 0109 AA)

Obstarávateľ dokumentácie:

Obec Vinohrady nad Váhom č. 128

956 21 VINOHRADY NAD VÁHOM

prostredníctvom odborne spôsobilej osoby
podľa § 2 a/ Zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov

Ing. Anna Halabřínová

odborne spôsobilá osoba pre obstarávanie ÚPP a ÚPD (reg. č. 342)

Čepeňská 114

926 01 Sered'

tel. 0918 450 852.

Názov obce:

Vinohrady nad Váhom

Okres:

Galanta

Kraj:

Trnavský

Počet obyvateľov k roku 2018:

1635

Výmera katastrálneho územia:

1070,2142 ha

Dôvody pre obstaranie dokumentácie

Dôvody pre obstaranie dokumentácie na úrovni územného plánu obce Vinohrady nad Váhom sú nasledovné:

- odsúhlasiť základný nástroj územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie, t.j. nástroj pre riadenie, usmerňovanie a regulovanie všetkých činností na území obce, ktorý komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využitie územia, stanovuje zásady jeho organizácie a vecnú a časovú koordináciu jednotlivých činností v súlade s princípmi udržateľného rozvoja, podľa ustanovení § 1 Zákona č. 50/1976 v znení neskorších predpisov,
- premietnuť súčasné a predpokladané rozvojové zámery do územno-priestorového potenciálu obce tak, aby urbanistickou koncepciou riešenia bola zabezpečená a preukázaná komplexnosť a rozvojová únosnosť riešeného územia,
- zosúladiť rozvojové a plánovacie dokumenty na úrovni vyšších územných celkov s rozvojovými zámermi obce.

Obecný úrad Vinohrady nad Váhom inicioval z vlastného podnetu vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie - územného plánu obce Vinohrady nad Váhom. Na vypracovanie územného plánu obce Vinohrady nad Váhom bol spracovaný prieskum trhu, na základe ktorého bol vybratý autorský kolektív pod vedením Ing. arch. Alžbety Sopiřovej, CSc., ktorý bol poverený vypracovaním Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom v celom komplexe pracovných fáz, uvedených v Zmluve na zhotovenie diela.

Ciele územného plánu

Ciele a smerovanie rozvoja územia bude územný plán podriaďovať ochrane a rozvoju životného prostredia, kultúrno-historických a prírodných hodnôt územia, pričom bude hľadať možnosti optimálneho využitia zdrojov a rezerv územia na jeho spoločensky najefektívnejší urbanistický rozvoj.

Hlavným cieľom spracovania územného plánu je:

- vytvoriť územno-technické predpoklady pre harmonický rozvoj obce a jej záujmového územia pri rešpektovaní danosti územia, existujúcich prírodných a kultúrnych hodnôt a zvyšovaní kvality životného prostredia,
- navrhnuť optimálne funkčné, prevádzkové a priestorového usporiadania obce a určiť základné regulatívy pre funkčné využitie územia,
- vytvoriť územné podmienky
 - pre rozvoj:
 - obytného územia, s cieľom stabilizovať mladšie obyvateľstvo v obci, ako aj pre možné dosídľovanie obyvateľov,
 - podnikateľských aktivít, s cieľom zabezpečiť pracovné príležitosti pre bývajúcce obyvateľstvo v obci ako aj možnosť vstupu investorov na územie obce,
 - rekreačných aktivít v katastrálnom území obce formou agroturistiky, pešej turistiky a cykloturistiky,
 - občianskej dopravnej a technickej infraštruktúry obce,
 - pre zachovanie a postupné zlepšenie kvality krajinného a sídelného prostredia.

Návrhovým obdobím Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom sa predpokladá rok 2035.

Zdôvodnenie rozsahu a postupu spracovania prieskumov a rozborov

Spôsob spracovania územnoplánovacej dokumentácie je zosúladený s metodikou podľa Zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov, zákona č. 237/2004 Z. z., vyhláškou č. 55/2001 Z.z. a so zmluvne dohodnutým postupom.

Prieskumy a rozborov predstavujú I. etapu spracovania územného plánu obce Vinohrady nad Váhom a pozostávajú z dvoch častí:

- Prieskumy a rozborov,
- Krajinnno-ekologický plán,

pričom obidve časti majú časť grafickú časť, textovú vrátane tabuľkovej časti, ktorá je začlenená priamo do textu príslušných kapitol správy.

V rámci prieskumov a rozborov sa vyhodnotil súčasný stav riešeného územia v rozsahu celého katastrálneho územia, identifikovali sa disproporcie a rozvojové tendencie v území, hlavné strety záujmov a zdokumentovali sa problémy, ktoré je potrebné v územno-plánovacej dokumentácii riešiť. Výsledkom prieskumov a rozborov bude problémový výkres, ktorý bude slúžiť ako podklad pre spracovanie Zadávacieho dokumentu pre vypracovanie návrhu ÚPN obce Vinohrady nad Váhom.

Použité podkladové materiály a ich vyhodnotenie

Pri vypracovaní prieskumov a rozborov spracovateľ využil všetky dostupné podklady o stave územia, jeho rozvojových zámeroch a obmedzeniach, ktoré rozvoj územia limitujú, vyhodnotil podklady, ktoré sú pre územie záväzné a tie, ktoré majú len orientačný, prípadne odporúčací charakter.

Podkladové materiály:

- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený uznesením č. 149/2014/08 Trnavského samosprávneho kraja zo dňa 17.12.2014 a jeho záväzná časť, ktorá bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trnavského samosprávneho kraja č. 33/2014 zo dňa 17.12.2014,

- Územný plán obce Vinohrady nad Váhom schválený uznesením OZ č. 153/2002 zo dňa 25.11.2002, spracovateľ AŽ PROJEKT Bratislava, Ing. Mária Krumpolcová,
- Zmeny a doplnky č. 1/2006 Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom schválené uznesením OZ č. 21/2007 a VZN č. 37/2007 zo dňa 16.02.2007, spracovateľ AŽ PROJEKT Bratislava, Ing. arch. Juraj Krumpolec,
- Zmeny a doplnky č. 2/2013 Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom schválené uznesením OZ č. 34/2013 zo dňa 14.06.2013, spracovateľ AŽ PROJEKT Bratislava, Ing. arch. Juraj Krumpolec,
- Zmeny a doplnky č. 3/2014 ÚPN-O Vinohrady nad Váhom - zatiaľ neschválené,
- Zmeny a doplnky č. 4/2015 ÚPN-O Vinohrady nad Váhom, schválené Uznesením č. 21/2016 zo dňa 18.04.2016 a záväzná časť schválená VZN 1/2016 zo dňa 18.04.2016, spracovateľ Sopiřová,
- Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vinohrady nad Váhom na roky 2014-2020, schválený 14.12.2015,
- Komunitný plán sociálnych služieb obce Vinohrady nad Váhom na roky 2015 – 2020,
- Atlas Slovenskej republiky, SAV, 1980,
- Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, 1978,
- Korec, P., Lauko, V., Tolmáči, L., Zubriczký, G., Mičietová, E. (1997): Kraje a okresy Slovenska (Nové administratívne členenie), Q 111, Bratislava,
- pripomienky k prípravným prácam ÚPN obce Vinohrady nad Váhom od orgánov štátnej správy a samosprávy, správcov sietí v území, fyzických a právnických osôb.

Webové stránky:

- www.air.sk
- www.geology.sk
- www.katasterportal.sk
- www.ssc.sk
- www.statistics.sk
- www.vupop.sk
- www.sopsr.sk
- www.pamiatky.sk.

Vyhodnotenie použitých podkladov

Záväznými územno-plánovacími podkladmi pre riešené územie obce Vinohrady nad Váhom sú výstupy z riešenia:

- Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený uznesením č. 149/2014/08 Trnavského samosprávneho kraja zo dňa 17.12.2014 a jeho záväznej časti, ktorá bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trnavského samosprávneho kraja č. 33/2014 zo dňa 17.12.2014,
- Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom, ktorý bol schválený Uznesením OZ č. 153/2002 zo dňa 25.11.2002, v znení neskorších zmien a doplnkov.

Všetky ostatné podklady demografické, sociologické, ochrany prírody a tvorby krajiny, kultúrneho a historického dedičstva, riešenia dopravnej a technickej infraštruktúry, poľnohospodárstva, lesného a vodného hospodárstva majú charakter odporúčací a zapracujú sa do územného plánu obce Vinohrady nad Váhom v zodpovedajúcom rozsahu.

1.2 Vymedzenie riešeného územia a záujmového územia

Riešené územie obce Vinohrady nad Váhom je v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a súvisiacich vyhlášok vymedzené hranicou katastrálneho územia, ktoré je totožná s administratívno-správnou hranicou obce.

Riešené katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom leží v Trnavskom kraji, v severnom cípe okresu Galanta, severovýchodne od mesta Sered', na ľavom brehu rieky Váh.

Obec Vinohrady nad Váhom susedí s nasledovnými katastrami:

- zo severu s katastrálnym územím obce Dvorníky, ktorá patrí do okresu Hlohovec,

- z východu s katastrálnymi územiami obcí Pusté Sady a Zemianske Sady, ktoré patria do okresu Galanta,
- z juhu s katastrálnym územím obce Šintava, ktorá patrí do okresu Galanta,
- zo západu katastrálnym územím mesta Sered', ktoré patrí do okresu Galanta,
- zo severozápadu s katastrálnym územím obce Šúrovce, ktorá patrí do okresu Trnava.

Obec Vinohrady nad Váhom má vymedzené štyri zastavané územia (najrozsiahlejšie zastavané územie tvorí takmer celá zastavaná časť obec a tri menšie zastavané územia, ktoré sú situované východne od cesty Stará hora). Celková výmera zastavaného územia obce je 113,3513 ha. Priebeh hraníc zastavaného územia obce bol stanovený k roku 1966 a aktualizovaný v roku 1990 a 2001. Vyznačený je v grafickej časti dokumentácie.

1.3 Zhodnotenie doterajších územno-plánovacích dokumentácií

Vyhodnotenie doterajších územných plánov

Obec Vinohrady nad Váhom mala vypracovaný Smerný územný plán z roku 1975 (spracovateľ Stavoprojekt). Tento bol v roku 2002 nahradený novým Územným plánom obce Vinohrady nad Váhom (spracovateľ A-Ž projekt) v znení zmien a doplnkov.

Na základe odborného preskúmania aktuálnosti platného Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom z roku 2002 sa obstarávateľ rozhodol obstaráť novú územnoplánovaciu dokumentáciu v úplnom rozsahu.

Územný plán regiónu Trnavského kraja

Zo záväznej časti Územného plánu regiónu Trnavského samosprávneho kraja sa na riešené územie obce Vinohrady nad Váhom vzťahuje nasledovné:

1. **ZÁSADY A REGULATÍVY ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA, PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA OSÍDLENIA A ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA URBANIZÁCIE**
- 1.2. **V OBLASTI REGIONÁLNYCH VZŤAHOV**
 - 1.2.9. Podporovať rozvoj regionálnych sídelných rozvojových osí štvrtého stupňa podľa ÚPN-R TTSK:
 - 1.2.9.9. Hlohovec – Bojničky – Dvorníky – **Vinohrady nad Váhom**
 - 1.2.9.12. Dvorníky – **Vinohrady nad Váhom** – Sered' – Váhovce – Galanta – Matúškovo – Horné Saliby – Dolné Saliby – Kráľov Brod – Trstice – Trhová Hradská.
- 1.3. **V OBLASTI ŠTRUKTÚRY OSÍDLENIA**
 - 1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopností budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.
 - 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu a podzemné zásoby pitných vôd vysokej kvality ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia:
 - 1.3.2.2. územnoplánovacími nástrojmi podporovať ochranu najkvalitnejších a najproduktívnejších poľnohospodárskych pôd pred ich zástavbou.
 - 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.
 - 1.3.5. Prehodnotiť v procese aktualizácií ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových ohnísk urbanizácie.
 - 1.3.6. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v blízkosti území environmentálnych záťaží.
- 1.4. **V OBLASTI NAVRHOVANÝCH REGIONÁLNYCH CENTIER OSÍDLENIA**
 - 1.4.12. Rešpektovať a podporovať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do ôsmej skupiny, ktoré pri vyváženom polycentrickom rozvoji Trnavského kraja zohrávajú doplnkovú úlohu ponukou špecifických funkcií ku ktorým patria:

Okres Galanta - – Abrahám, Čierna Voda, Dolné Saliby, Gáň, Kajal, Kráľov Brod, Matúškovo, Mostová, Pusté Úľany, Šintava, Tomášikovo, Topoľnica, **Vinohrady nad Váhom**, Zemianske Sady
 - 1.4.13. Rešpektovať základné funkcie centier osídlenia TTSK ôsmej skupiny a podporovať ich rozvoj ako:

- 1.4.13.1. urbanizované centrá štruktúry osídlenia menšieho rozsahu určené predovšetkým pre bývanie vo vidieckom prostredí.
- 1.4.13.2. centrá určené predovšetkým pre funkcie mikroregionálneho a lokálneho významu.
- 1.4.13.3. centrá pre základnú občiansku vybavenosť a sociálnu starostlivosť pre okolité vidiecke priestory, lokálne centrá hospodárskych aktivít, najmä primárneho a terciárneho sektoru.
- 1.4.13.4. centrá podporujúce trvalú starostlivosť o krajinu a rozvoj krajinnej zelene.
- 1.4.13.5. centrá s kvalitnými plnohodnotnými podmienkami bývania, umožňujúcimi formy „práce doma“, najmä v špecifických činnostiach terciéru, v oblasti vedy a techniky, rastu vzdelanosti, zvyšovania kvalifikácie a rozvoja zdravotníckej starostlivosti.
- 1.4.13.6. dopravné zastávky, prípadne uzly lokálneho významu pre prepravu osôb.
- 1.4.13.7. centrá pre alokáciu rekreačných, turistických, agroturistických a oddychových aktivít spolu s osobitne vymedzeným rekreačnými obcami.
- 1.4.13.8. centrá osídlenia rozvíjané na základe lokálnych a mikroregionálnych špecifik obcí.
- 2. ZÁSADY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA HOSPODÁRSTVA**
- 2.1. V OBLASTI HOSPODÁRSTVA**
- 2.1.7. Preveriť v obciach aktuálnosť a potrebu ďalšieho územného rozvoja existujúcich a budovania nových výrobných areálov, najmä priemyselných parkov, z hľadiska limitov využitia územia.
- 2.1.8. Umiestňovať vhodným spôsobom areály a zariadenia jednotlivých sektorov hospodárstva bez negatívnych účinkov na životné prostredie do zastavaných území, s cieľom intenzifikovať využitie existujúcich zastavaných území.
- 2.2. V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA, LESNÉHO HOSPODÁRSTVA A RYBNÉHO HOSPODÁRSTVA**
- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov.
- 2.2.5. Podporovať nástrojmi územného rozvoja revitalizáciu nevyužívaných /zdevastovaných poľnohospodárskych areálov, obnovu ich funkčnosti, vrátane poľnohospodárskych činností, z dôvodu efektívnosti využitia ich rozsiahlych plôch.
- 2.2.6. Podporovať zvyšovanie výmer krajinnej zelene, najmä nelesnej drevinovej vegetácie, na neproduktívnych, resp. málo produktívnych poľnohospodárskych pozemkoch.
- 4. ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA ROZVOJA REKREÁCIE, CESTOVNÉHO RUCHU A KÚPEENÍCTVA**
- 4.2. V OBLASTI JEDNOTLIVÝCH DRUHOV A FORIEM CESTOVNÉHO RUCHU /TURIZMU**
- 4.2.1. Podporovať rozvoj vidieckej turistiky, agroturistiky ako foriem cestovného ruchu šetrných k životnému prostrediu.
- 4.2.3. Podporovať budovanie a rozvoj agroturistických zariadení a areálov s významom rekreačno – oddychovým a poznávacím, poľnohospodársko-produkčným, ekologickým a krajinotvorným.
- 4.2.4. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít prostredníctvom rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych dvorov.
- 4.2.14. Podporovať rozvoj vodáckej turistiky ako šetrnej formy cestovného ruchu /turizmu, budovanie prístavísk pre vodácke plavidlá a vodácke táboriská, záchytné turistické body pre vodácku turistiku, zariadenia pre vodné športy, prístavy pre rekreačnú plavbu.
- 4.2.15. Perspektívny rozvoj cestovného ruchu /turizmu viazať na postupné budovanie rekreačných trás v nížinnej a pahorkatinovej krajine Trnavského kraja.
- 4.2.16. Podporovať budovanie turistických trás v poľnohospodárskej a podhorskej krajine, podporovať budovanie oddychových bodov/vyhliadok na rekreačných trasách, prepájať prímestské rekreačné zázemia obcí.
- 4.2.17. Podporovať budovanie siete turistických rozhľadní na turistických trasách v horských masívoch, v poľnohospodárskej a podhorskej krajine.
- 4.2.22. Nerozširovať súčasné chatové a záhradkárске osady do okolitého prírodného prostredia.
- 5. ZÁSADY A REGULATÍVY STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**
- 5.1. V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE**
- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.

- 5.2. V OBLASTI VODY A VODNÝCH ZDROJOV A VODNEJ A VETERNEJ ERÓZIE
 - 5.2.5. Zamedziť vzniku prívalových vôd v území:
 - 5.2.5.1. navrhovať systémy poldrov, záchytných priekop, retenčných nádrží v krajine a vhodné systémy terénnych úprav.
 - 5.2.5.2. minimalizovať výstavbu spevnených plôch v krajine.
 - 5.2.5.3. udržiavať korytá a brehy vodných tokov /vodných plôch, podporovať rekonštrukciu a revitalizáciu vodných tokov/vodných plôch v krajine, ich pravidelné čistenie.
 - 5.2.6. Znižovať výsadbou krajinej zelene povrchový odtok na poľnohospodárskych pôdach bez vegetačného krytu alebo s minimálnym vegetačným krytom, na svahoch Malých Karpát, Považského Inovca, Myjavskej pahorkatiny a Bielych Karpát.
 - 5.2.7. Upravovať odtokové pomery a vodný systém vo voľnej krajine i v zastavaných územiach.
 - 5.2.8. Podporovať zadržanie zrážkových vôd v území, formou prírodných retenčných nádrží jazierok, budovaním občasných vodných plôch plnených len zrážkami, dopĺňaním plôch krajinej zelene.
 - 5.2.9. Pre ochranu pôdy proti účinkom veternej erózie podporovať zvyšovanie podielu vegetačného krytu v krajine – zachovať existujúce, navrhovať nové líniové alebo plošné prvky zelene ako vegetačný ochranný kryt, najmä v odkrytej poľnohospodárskej krajine.
- 5.3. V OBLASTI OCHRANY PÔD
 - 5.3.1. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie a aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.
 - 5.3.2. Pri územnom rozvoji rešpektovať poľnohospodársku pôdu ako základný pilier potravinovej bezpečnosti štátu.
 - 5.3.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú plní poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii.
 - 5.3.5. Podporovať rekonštrukciu území postihnutých zosuvmi do takej miery, aby zosuvové plochy neohrozovali okolité územia. Nepovoľovať rozvoj osídlenia v zosuvových územiach, vyznačiť ich v územných plánoch miest a obcí a rešpektovať ich ako nezastaviteľné územie.
 - 5.3.6. V nižších stupňoch ÚPD vyčleniť plochy najcennejších orných pôd a ostatných plôch trvalých poľnohospodárskych kultúr a stanoviť tieto plochy ako neprípustné pre zástavbu.
- 5.6. V OBLASTI ODPADOVÉHO HOSPODÁRSTVA
 - 5.6.4. Podporovať zakladanie a rozvoj kompostární v obciach.
- 6. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY**
- 6.2. V OBLASTI VYTVÁRANIA A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY
 - 6.2.1. Rešpektovať a zohľadňovať všetky na území Trnavského kraja vymedzené prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu (tok rieky Dunaj, Malý Dunaj a okolie, Váh, niva rieky Moravy, svahy Malých Karpát, Bielych Karpát a Považského Inovca, mokradňové spoločenstvá).
 - 6.2.2. Udržiavať zachované rozsiahlejšie plochy krajinej zelene, rešpektovať terestrické aj hydrické biokoridory a biocentrá v územiach navrhovanej novej zástavby nadviazať na systém zelene vo voľnej krajine na systém sídelnej zelene.
 - 6.2.3. Podporovať zvyšovanie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie v krajine.
 - 6.2.12. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov spôsob prirodzenej obnovy, uplatňovať prirodzené druhové zloženie drevín.
 - 6.2.13. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných podmienok.
- 7. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA Z HĽADISKA STAROSTLIVOSTI O KRAJINU**
 - 7.1.1. Rešpektovať, chrániť a rozvíjať krajinu ako zdroj podporujúci hospodárske činnosti a rast pracovných príležitostí v oblasti starostlivosti o krajinu a jej prírodné zdroje.
 - 7.1.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach a považovať ju za základný prvok ich priestorovej identity.

- 7.1.4. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.
- 7.1.6. Pri územnom rozvoji rešpektovať a chrániť primárnu krajinu a jej geomorfologické a hydrogeologické charakteristiky vo všetkých jej typoch.
- 7.1.7. Formovať sekundárnu krajinnú štruktúru v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- 7.1.8. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.
- 7.1.12. Rešpektovať zaplavované pobrežné pozemky neohrádzovaných vodných tokov, ochranné pásma hrádzi a inundačné územia ako nezastaviteľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno-bylinné porasty.
- 7.1.13. Zvyšovať mieru zastúpenia prírodných prvkov v zastavaných územiach najmä vo verejných priestoroch; rozvíjať krajinnú zeleň v zastavaných územiach i vo voľnej krajine.
- 7.1.16. Vylúčiť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva urbanistické zásahy nesúvisiace s funkciou vinohradníctva do vinohradníckych území na svahoch Malých Karpát a v nížinnej poľnohospodárskej krajine.
- 7.1.17. Zohľadňovať pri spresňovaní vinohradníckych území existujúce urbanistické súvislosti a prirodzené tendencie rozvoja obce v záujme vytvárania nového urbanisticky a krajinársky hodnotného územia, rešpektujúc pritom vinice.

8. ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA Z HĽADISKA ZACHOVANIA KULTÚRNO – HISTORICKÉHO DEDIČSTVA

- 8.1.2. Chrániť a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
- 8.1.2.10. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.1.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky.
- 8.1.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany.
- 8.1.6. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

9. ZÁSADY A REGULATÍVY ROZVOJA ÚZEMIA Z HĽADISKA NADRADENÉHO VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO VYBAVENIA

9.3. CESTNÁ DOPRAVA

- 9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest „Miestopisný priebeh cestných komunikácií“ –ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestnými pozemkami v zastavanom území kraja.

9.8. HROMADNÁ PREPRAVA OSÔB

- 9.8.1. Podporovať rozvoj integrovaného dopravného systému verejnej osobnej dopravy miest Trnava a Trnavského samosprávneho kraja a rezervovať potrebné územie pre prevádzkovanie integrovaných dopravných systémov.
- 9.8.8. Rozvíjať centrá osídlenia zaradené v ÚPN-R TTSK do ôsmej skupiny ako významné prestupné body hromadnej prepravy mikroregionálneho významu.

9.9. CYKLISTICKÁ DOPRAVA

- 9.9.3. Podporovať územno-technickými opatreniami cyklistickú dopravu ako alternatívny dopravný prostriedok v obslužnej doprave a v rekreačnej doprave.

10. ZÁSADY A REGULATÍVY NADRADENÉHO TECHNICKÉHO VYBAVENIA

10.1. V OBLASTI UMIESTŇOVANIA LÍNIÍ A ZARIADENÍ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

- 10.1.1. Umiestňovať nové línie a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny ako aj pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné vizuálne a kompozičné prvky v kontexte primárnej krajinnej štruktúry.

10.2. V OBLASTI ZÁSOBOVANIA VODOU

- 10.2.1. Akceptovať pásma ochrany potrubí existujúceho verejného vodovodu a kanalizácie, ako aj manipulačný pás pri diaľkových vodovodoch a kanalizačných zberačoch.

10.3. V OBLASTI ODKANALIZOVANIA ÚZEMIA

- 10.3.1. Dobudovať čistiarne odpadových vôd (ČOV) a kanalizačné siete v oblastiach s chýbajúcou kanalizáciou a zvyšovať celkový počet domov pripojených na kanalizačnú sieť.

- 10.3.2. Prednostne budovať kanalizáciu a ČOV v obciach okresov Dunajská Streda a Galanta ako prevenciu znečisťovania zásob vysokokvalitných podzemných zdrojov pitných vôd.
- 10.3.6. Prednostne budovať kanalizácie a čistiarne odpadových vôd s požadovanými parametrami čistenia odpadových vôd v aglomeráciách nad 2000 EO.
- 10.4. V OBLASTI VODNÝCH TOKOV A VODNÝCH PLÔCH**
- 10.4.2. Realizovať úpravy na vodných tokoch:
- 10.4.2.3. úpravou konkávných brehov kanála Váhu a inundačného územia.
- 10.5. V OBLASTI ZÁSOBOVANIA ELEKTRICKOU ENERGIOU**
- 10.5.3. Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, uzlové oblasti, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje – elektrárne, vodné elektrárne, PPC, kogeneračné jednotky, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN, rozvodné siete VN a NN, prevádzkové areály a pod.).
- 10.6. V OBLASTI ZÁSOBOVANIA PLYNOM**
- 10.6.1. Rešpektovať vedenia existujúcej a navrhovanej plynovodnej siete a s tým súvisiace areály a zariadenia.
- 10.6.2. Rešpektovať všetky stanovené ochranné a bezpečnostné pásma nachádzajúce sa alebo priestorovo zasahujúce do riešeného územia.
- 10.9. V OBLASTI TELEKOMUNIKÁCIÍ**
- 10.9.1. Rešpektovať existujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
- 10.9.2. Situovať telekomunikačné a technologické objekty so zreteľom na tvorbu krajiny.
- 10.9.3. Akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
- II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY**
- 14.3. V OBLASTI ODKANALIZOVANIA A ČISTENIA ODPADOVÝCH VÔD**
- 14.3.1. Nové stavby pre odvedenie a čistenie odpadových vôd.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

V zmysle významných dokumentov územnoplánovacích, vodohospodárskych, energetických a dopravných, ako sú:

- Konceptia územného rozvoja Slovenska,
- ÚPD VÚC Trnavského kraja,
- Konceptia vodohospodárskej politiky SR,
- Generel ochrany a racionálneho využívania vôd na Slovensku,
- Energetická koncepcia SR,
- Koncepcia rozvoja vodnej dopravy v SR,

sa uvažuje s realizáciou navrhovaného vodného diela VD Sered' – Hlohovec, ktorého umiestnenie je jednoznačne určené v inundačnom území rieky Váh medzi Sered'ou a Hlohovcom.

Riešené katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom bude výstavbou VD Sered' – Hlohovec dotknuté.

2. PRIESKUMY A ROZBORY

2.1 Prieskumy a rozbor priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

2.1.1 Širšie vzťahy

Obec Vinohrady nad Váhom patrí v zmysle územného a správneho usporiadania Slovenska (1996) do okresu Galanta, ktorý je súčasťou Trnavského kraja.

Riešené katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom leží severovýchodne od mesta Sered', na ľavom brehu rieky Váh. Rozprestiera sa v Podunajskej nížine, na západnom okraji Nitrianskej pahorkatiny a na juhozápadných svahoch Považského Inovca. Západnú časť katastrálneho územia tvorí ľavo brežná široká niva Váhu, východnú časť mierne zvlnená pahorkatina, s mocnou pokrývkou spraší. Okrem malých enkláv lužných lesov na nive Váhu je celý kataster odlesnený. Svahy s juhozápadným sklonom sú pokryté viničom. Nadmorská výška v katastrálnom území sa pohybuje v rozpätí 128 – 190 m.n.m., v strede obce 170 m.n.m.

V záujmovom území obce Vinohrady nad Váhom, na toku Váhu sa už niekoľko rokov uvažuje a realizáciou navrhovaného vodného diela Sered'-Hlohovec. Vodné dielo je súčasťou opatrení pre zabezpečenie splavnosti Váhu a pre využitie vodnej energie. Úsek Váhu v riešenom povodí dolný Váh III patrí po Sered' do 1. časovej etapy realizácie, v rámci ktorej je už vybudované vodné dielo Kráľová a Selice.

Funkcia a poloha obce v sídelnej štruktúre

Podľa Územného plánu veľkého územného celku Trnavského kraja (ÚPN VÚC TK) leží obec Vinohrady nad Váhom pri meste Sered', ktoré je zaradené ako centrum osídlenia subregionálneho významu, s možnosťou plnenia niektorých regionálnych funkcií. V zmysle Územného plánu regiónu trnavského samosprávneho kraja (ÚPN-R TTSK) je obec Vinohrady nad Váhom zaradená do 8. skupiny, v ktorej sa predpokladá rozvoj bývania vo vidieckom prostredí, základnej občianskej vybavenosti a sociálnej starostlivosti, rozvoj hospodárskych aktivít a rekreácie na základe lokálnych a mikroregionálnych špecifik obcí.

V sídelnej štruktúre patrí obec Vinohrady nad Váhom medzi stredné vidiecke sídlo, ktoré leží v dotyku koridorov rozvojových centier regionálneho významu – miest Trnava, Sered', Hlohovec, Galanta, Šaľa aj Nitra. Tieto mestá ponúkajú obyvateľom obce Vinohrady nad Váhom pracovné príležitosti, služby, vyššiu obchodnú, školskú a zdravotnícku vybavenosť. Obec Vinohrady nad Váhom je vzdialená od krajských miest Trnava 26 km, Nitra 33 km, od hlavného mesta SR Bratislavy 65 km a od ďalších miest v regióne: Sered' 6 km, Galanta 17 km, Šaľa 27 km a Hlohovec 17 km.

Obec zabezpečuje pre obyvateľov základnú občiansku vybavenosť. Leží v záujmovom území mesta Sered'.

V súčasnosti obec plní hlavne ubytovacia funkciu, podstatnú úlohu zohráva aj funkcia poľnohospodárskej výroby a čiastočne rekreácie (turistika, cykloturistika, poľovníctvo, rybolov a vodné športy). Veľká časť obyvateľstva odchádza za prácou mimo sídla do okolitých miest: Sered', Trnava, Hlohovec, Nitra...

Zastavané územie obce je charakteristické osídlením vidieckeho typu.

Vzájomná poloha obce a vymedzených špecifických území a ochranných pásiem určených osobitnými predpismi

V záujmovom území obce sa nachádzajú nasledovné územia a zariadenia, ktoré je nutné rešpektovať:

- ochranné pásma zariadení a koridorov technickej infraštruktúry,
- regionálne a nadregionálne biokoridory a biocentrá, vrátane veľkoplošného chráneného územia, ktoré tvoria základnú kostru ekologickej stability územia,
- poľnohospodárska pôda osobitne chránená a ostatná poľnohospodárska pôda s hydromelioračnými zariadeniami.

Existujúce a navrhované nadradené trasy a zariadenia dopravy, vodohospodárske, produktovodov, energetiky, spojov a pod.

Katastrálnym územím obce Vinohrady nad Váhom sú vedené nadradené trasy a nachádzajú sa zariadenia dopravnej a technickej infraštruktúry:

- cesta II/507 Sered' - Hlohovec,
- miestne komunikácie,
- podzemné a nadzemné vedenia a stavby vymedzené príslušnými STN a zákonmi:
 - výtláčny privádzač DN 400 do vodojemu nad obcou Vinohrady nad Váhom, ktorý slúži pre privod vody z nadradenej vodárenskej sústavy Jelka - Galanta - Šaľa - Nitra do skupinového vodovodu Sered',
 - gravitačné potrubie DN 500 vedené z vodojemu do pravobrežnej časti spotrebiska Sered' – Dolná Streda,
 - vzdušné vedenie elektrickej energie 400 kV č. 425 Križovany-Veľký Ďur,
 - vzdušné vedenie elektrickej energie 22 kV č. 237, z ktorého je vyvedená odbočka pre zásobovanie obce z uzla 110/22 kV Hlohovec.
 - VTL plynovod DN 150 PN 25 Pata - Zemianske Sady, na ktorý je prípojkou DN 80 pripojená regulačná stanica plynu,
 - trasy telekomunikačných káblov, vrátane zariadení a objektov,
 - vodohospodársky významný tok – rieka Váh,
- vodný tok Hlohovnik,
- priehrada Šintava.

Vyhodnotenie vzájomných vplyvov pozitívnych a negatívnych javov širšieho územia voči obci

Medzi pozitívne javy širšieho územia voči obci Vinohrady nad Váhom môžeme zaradiť:

potenciál územia predstavovaný

- polohou sídla, ktoré sa nachádza v blízkej väzbe na hlavné koridory dopravy v regióne,
- vhodnými podmienkami pre rozvoj bývania v pokojnom vidieckom prostredí,
- prírodným prostredím, ktoré vytvára predpoklady pre rozvoj rekreácie miestneho aj regionálneho charakteru,
- hospodárskym potenciálom sídla, ktorý je zameraný na poľnohospodársku výrobu (vinohradníctvo, sadovníctvo, rybolov a poľovníctvo).

Medzi negatívne javy širšieho územia voči obci Vinohrady nad Váhom môžeme zaradiť:

- nevybudovanú kanalizáciu v obci,
- zosuvné územia v západnej časti riešeného územia,
- územia so stredným rizikom radónového ohrozenia.

2.1.2 Rozbor urbanistickej štruktúry sídla

Kultúrno - historická charakteristika

Minulosť obce je pomerne skromná. Mnohé jej osudy sú úzko späté s neďalekou obcou Šintava. Najstaršia písomná správa, v ktorej sa uvádza názov osady Rautz (Svätá Chrást'), je z roku 1113 v „Zoborskej listine“ kráľa Kolomana.

Obec Vinohrady nad Váhom bola bývalou osadou, nachádzajúcou sa uprostred vinohradov obce Šintava, s názvom Šintavské Vinohrady. V máji roku 1958 sa stala samostatnou obcou, odčlenenou od Šintavy, s názvom Vinohrady nad Váhom.

Pôdorysná urbanistická štruktúra obce predstavuje typickú cestnú radovú zástavbu. Pôvodné hlinené dvoj až trojpriestorové domy pochádzajú z 19. storočia. Z najstaršej zástavby sa v obci zachovali domy so súpisným číslom 464 a 495. Pôvodné objekty boli charakteristické sedlovou slamenou, ojedinele aj šindľovou strechu, s doskovým štítom a podlomenicou. Predĺžené podstrešie bolo na drevených stĺpoch.

V katastri obce sa zachovali aj vinné pivnice tzv. „hajlochy“, ktoré sú dnes v zanedbanom stave a postupne sa rozpadávajú. Sú to trojpriestorové hlinené, obielené stavby, s jednoosovým priečelím a sedlovou strechou pod rákosovou krytinou. Dom č. 464 je predstaviteľom typického „hajlochu“, ktorý sa postupne v prednom trakte dopĺňal o ďalšie priestory.

Najstaršou zachovalou stavbou a súčasne aj dominantou obce je rímskokatolícky kostol Navštívenia Panny Márie. Ide o jednolodový priestor so vzácnymi drevenými oltármi, s polygonálnym uzáverom a vežou na osi kostola. Postavený bol v neskorom renesančno-barokovom slohu v polovici 17. storočia. Pôvodná stavba kostola sa nezachovala, ale určite bola ešte staršia. Kostol bol niekoľkokrát opravovaný v rokoch 1778, 1924, 1947, 2003 a 2005. Pred kostolom sa nachádza barokový kríž z roku 1772. Historicky zaujímavou stavbou je aj kaplnka sv. Urbana, patróna vinohradníkov, ktorá sa nachádza na hornom konci obce. Postavená bola v roku 1728 a slúžila ako pútnické miesto. V obci sa nachádza niekoľko voľných plastík – prícestných sôch.

Obec bola do polovice 20. storočia známa výrobou kovom intarzovaných kaziet, mosadzných praciek, spôn a valašiek. Väčšia časť obyvateľov sa však živila poľnohospodárstvom. Veľkú tradíciu v obci má hlavne vinárstvo - pestovanie hrozna a výroba vína pre vlastnú potrebu.

Priestorová charakteristika

Vývoj sídelnej štruktúry ovplyvnili prírodné, geografické a geomorfologické podmienky. Nemalý vplyv mali aj klimatické podmienky, vodné toky a charakter krajinného prostredia.

Vinohrady nad Váhom ležia v mierne zvlnenom teréne. Okolité poľnohospodárska krajina je rozmanitá v svojom druhovom zložení (orná pôda, vinice, sady a záhrady).

V chotári obce Vinohrady nad Váhom sa nachádza národná prírodná rezervácia - pôvodný dubový les Dubník - ktorá je chránená od roku 1954. Chránená je z dôvodu výskytu hniezdišťa výrika obyčajného.

Prirodzene založená priestorová štruktúra obce je charakteristická prelínaním kompaktnej a rozptýlenej, rozvoľnenej formy osídlenia. V južnej časti zastavaného územia vytvára cestnú zástavu pozdĺž Hlavnej cesty a ulice Predná hora, stredná časť je tvorená kompaktnou zástavbou. Nachádza sa tu budova Základnej a Materskej školy, športový areál, Obecný úrad, Miestne osvetové stredisko. Severná časť obce je opäť tvorená cestnou zástavbou pozdĺž ulíc Hulácka, Perecká a Viničná.

Hmotovo-priestorová štruktúra zastavaného územia obce je tvorená jedno až dvojpodlažnými rodinnými domami. V siluete obce sa vyníma veža rímsko-katolíckeho kostola.

Po obvode obytnej zástavby, v okrajových častiach zastavaného územia a v jeho blízkom dotyku sa nachádzajú:

- v juhovýchodnej časti priehrada Šintava v lokalite „Hoferské“,
- vo východnej časti areál bývalého roľníckeho družstva,
- v západnej časti:
 - nový cintorín s domom smútku,
 - pri rieke Váh rekreačné, chatové objekty a hospodárske usadlosti v lokalitách „Paradič“ a „Stoček“.

Z hľadiska priestorovej štruktúry sa požaduje:

- rešpektovať vonkajší obraz obce vo vzťahu k okolitej poľnohospodárskej krajine,
- zachovať založenú priestorovú štruktúru obce, s prelínaním kompaktnej formy zástavby v strednej časti a rozptýlenej formy zástavby v okrajových polohách,
- dotvoriť ťažiskové priestory obce v lokalite „Hložník“, v centrálnej polohe, pri cintoríne...,
- doplniť existujúcu štruktúru, dobudovaním uličnej zástavby, využitím voľných prelúk a nadmerných záhrad pre novú výstavbu,
- rešpektovať pri novej výstavbe
 - vidiecky charakter zástavby,
 - výškovú hladinu zástavby a stavebnú čiaru,
- prispôbiť okolitej zástavbe architektonické riešenie nových objektov.

Funkčné členenie a organizácia územia

Obec Vinohrady nad Váhom v súčasnosti patrí medzi sídla s prevládajúcou obytňou, čiastočne výrobnou a rekreačnou funkciou.

Riešené územie obce Vinohrady nad Váhom funkčne členíme v zmysle vyhl. 55/2001 Zb. na

- obytné územie,
- rekreačné územie,
- výrobné územie.

Obytné územie tvoria: plochy, ktoré sú určené pre obytné domy (rodinné a bytové) a k nim prislúchajúce nevyhnutné zariadenia, napr. garáže, stavby základného občianskeho vybavenia, verejné dopravné a technické vybavenie, zeleň a detské ihriská.

Obytné územie v zastavanom území obce Vinohrady nad Váhom tvoria:

- plochy s prevahou rodinných domov – málopodlažná rodinná zástavba,
- plochy bytových domov,
- plochy základnej občianskej vybavenosti (obchodná, administratívna, kultúrna a školská vybavenosť, služby, cirkevné stavby, pohostinstvá).

Odporúčania z hľadiska rozvoja obytného územia

- vytvoriť územné podmienky pre rozvoj bývania obyvateľov v súčasnosti bývajúcich v obci, ako aj pre dosídľovanie nových obyvateľov, formou:
 - intenzifikácie existujúcej štruktúry zástavby využitím:
 - prelúk v uličnej zástavbe, pozdĺž existujúcich komunikácií so založenou technickou infraštruktúrou,
 - voľných plôch v rámci zastavaného územia obce,
 - návrhu nových plôch pre rozvoj bývania v dotyku so zastavaným územím obce.

Odporúčania z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti

- vytvoriť územnú rezervu pre rozvoj plôch:
 - zariadení komunálnej vybavenosti lokálneho charakteru, ktorých potreba vyplýva zo zabezpečenia základných nárokov obyvateľov v súvislosti s navrhovaným rozvojom bytovej výstavby, resp. nutnosťou saturácie doposiaľ neuspokojených nárokov bývajúceho obyvateľstva (najmä školské, zdravotnícke, sociálne a kultúrno-spoločenské zariadenia),
 - nešpecifikovanej komerčnej vybavenosti (najmä obchody, služby, ubytovacie a stravovacie zariadenia),
 - pre ponuku kvalitných verejných služieb, reagujúcich na meniace sa potreby obyvateľov,
 - služby pre starostlivosť o starých ľudí,
- stanoviť hlavné ťažiskové priestory obce, v ktorých sa budú sústreďovať zariadenia základnej občianskej vybavenosti.

Rekreačné územie tvoria plochy, ktoré zabezpečujú požiadavky každodennej rekreácie bývajúceho obyvateľstva a turistov.

Rekreačné územie v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom tvoria:

- športové plochy a zariadenia:
 - športový areál s príslušnou vybavenosťou,
- plochy verejnej a parkovej zelene,
- plochy špeciálnej zelene – cintoríny.

Odporúčania z hľadiska rekreácie

- vytvoriť územné podmienky pre rozvoj rekreačných aktivít v katastrálnom území obce formou agroturistiky a vodnej turistiky.

Výrobné územie zahŕňa plochy určené pre prevádzkové budovy a zariadenia, ktoré sú na základe prevádzky neprípustné v obytných a rekreačných územiach:

- plochy a zariadenia poľnohospodárskej výroby,
- lesné hospodárstvo a ostatné služby v lesníctve
- plochy a zariadenia miestnych podnikateľských aktivít,
- zariadenia technickej infraštruktúry (vodohospodárske objekty, trafostanice, regulačná stanica plynu...).

Odporúčania z hľadiska výroby

- orientovať sa na:
 - reštrukturalizáciu a rozvoj výrobných plôch,
 - plôch pre výrobné aktivity v priestore bývalého areálu roľníckeho družstva (lokalita Ruženná hora) s možnými rozvojovými plochami aj pre výhľadové obdobie nadväzne na tento areál,
- vytvoriť podmienky pre rozvoj špecifického charakteru poľnohospodárskej výroby formou poľnohospodárskych usadlostí v lokalite „Paradič“.

Z hľadiska riešenia funkčného využitia územia sa požaduje:

- doplniť potenciálne disponibilné plochy v existujúcej štruktúre zástavby o:
 - malopodlažnú výstavbu rodinných domov
 - v uličnej zástavbe využitím voľných prelúk,
 - v nadmerných záhradách v lokalitách Zlatá hora a Hoferské,
 - občiansku vybavenosť obslužného, obchodného, administratívneho, školského a zdravotníckeho charakteru, v súvislosti s predpokladaným rozvojom, resp. s potrebou saturácie dosiaľ neuspokojených nárokov bývajúceho obyvateľstva,
- vytvoriť rezervné plochy v kontakte so skutočne zastavaným územím obce pre rozvoj:
 - malopodlažnej výstavby rodinných domov v lokalitách: Zlatá hora, Hulácka hora, Hložník, Predná hora...,
- doplniť športovo-rekreačné funkcie vo väzbe na prírodné zázemie a uvažovanú vodnú nádrž v úseku Sered' – Hlohovec, ktorá má výhodné podmienky pre rozvoj cestovného ruchu a turizmu,
- transformovať územia bývalého areálu roľníckeho družstva na funkciu podnikateľských aktivít výrobného a nevýrobného charakteru,

- doplniť sprievodnú líniovú zeleň pozdĺž vodného toku Hlohovník, ktorá bude plniť funkciu vodohospodársku a pôdoochrannú,
- dobudovať komunikačný systém obce pri rešpektovaní založenej dopravnej kostry obce, ako aj sietí vnútro sídelných komunikačných osí,
- napojiť navrhované zámery na sieť technickej infraštruktúry,
- vytvoriť podmienok pre realizáciu kanalizačnej siete a sfunkčnenie vybudovanej ČOV.

Pri návrhu nových zámerov rešpektovať:

- polohu obce vo vzťahu na navrhovanú Vážsku vodnú cestu,
- lokality s obmedzeným využívaním z dôvodov zachovania biologickej diverzity, ekologickej rovnováhy a prírodných hodnôt územia
- územia postihnuté zosuvmi,
- chránené územia ochrany prírody siete biocentier a biokoridorov vyplývajúcich z RÚSES, doplnené o významné segmenty lokálneho významu,
- územia s osobitne chránenou poľnohospodárskou pôdou a ornou pôdou s vybudovanými závlahami.

2.2 Prieskumy a rozbor prírodných podmienok

2.2.1 Štruktúra krajiny

Riešené územie obce Vinohrady na Váhom sa rozprestiera v Podunajskej nížine, na západnom okraji Nitrianskej pahorkatiny a na juhozápadných svahoch Považského Inovca. Západnú časť katastrálneho územia tvorí ľavobrežná široká niva Váhu, východnú časť mierne zvlnená pahorkatina, s mocnou pokrývkou spraší. Okrem malých enkláv lužných lesov na nive Váhu je celý kataster odlesnený. Svahy s juhozápadným sklonom sú pokryté viničom.

Nadmorská výška v katastrálnom území sa pohybuje v rozpätí 128 – 190 m.n.m., v strede obce 170 m.n.m.

Z hľadiska klimatických typov má obec nížinný typ klímy s miernou intenzitou teplôt. Územie katastra obce sa nachádza v povodí rieky Váh, ktorej povodie patrí do úmoria Čierneho mora. Leží na ľavostrannej nive Váhu v jeho väčšom plošnom rozšírení.

Súčasná krajina riešeného územia je charakteristická značne pozmenenou krajinou štruktúrou, v ktorej sa nachádzajú rozsiahle poľnohospodársky obhospodarované plochy.

Zastúpenie prvkov súčasnej krajiny štruktúry v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom je nasledovné (podľa údajov z Katastrálneho portálu zo dňa 15.07. 2019):

poľnohospodárska pôda	781,8318 ha
z toho:	
orná pôda	548,1992 ha
vinice	163,9074 ha
záhrady	46,7369 ha
ovocné sady	16,3831 ha
trvalo trávne porasty	6,6052 ha
lesné pozemky	165,5220 ha
vodné toky a plochy	3,0773 ha
zastavané plochy	73,9205 ha
ostatné plochy	45,8626 ha

Celková výmera katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom **1070,2142 ha**

Lesy

Vo východnej časti katastrálneho územia sa nachádza súvislá plocha lesa – lokalita Dubník. V ostatných častiach riešeného územia sa nachádzajú malé enklávy lesných porastov. Celková výmera lesných pozemkov je 165,5220 ha, čo tvorí 15,47 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom.

V drevinnej skladbe prevládajú dreviny lesného spoločenstva Corneto-Quercetum Acerosum a Fageto-Quercetum Acerosum. Vyskytujú sa najmä dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea*) dub cer (*Quercus cerris*), ktorý dopĺňajú dreviny a kroviny typické pre toto spoločenstvo.

Na nive Váhu sú zvyšky lesov tvorené prevažne monokultúrami topoľa šľachteného (*Populus sp.*), vrbou bielou (*Salix Alba*) a menej jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), ktoré majú bohaté krovité spoločenstvo tvorené bazou čiernou (*Sambucus nigra*), svibom krvavým (*Cornus sanguinea*) a iné.

Lesné porasty sú, okrem produkcie drevnej hmoty, dôležitou súčasťou vegetácie v poľnohospodársky intenzívne obhospodarovanej krajine a súčasne tvoria dôležitý ekostabilizačný prvok.

Lesné porasty LHC Nitra sú pod správou Západoslovenských lesov, š.p. Bratislava, Lesný závod Palárikovo.

Poľnohospodárska pôda

Poľnohospodársky využívaná krajina sa nachádza v severnej, južnej a západnej časti katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom. Rozprestiera sa na ploche 781,8318 ha, čo predstavuje 74,74 % výmery katastrálneho územia. Vyskytuje sa v druhu pozemkov orná pôda, vinice, záhrady, ovocné sady a trvalo trávne porasty.

Rozlíšenie pôdných druhov a pôdných typov je podmienené geologickou stavbou a klimatickými pomermi územia.

Podľa charakteristiky bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) sa poľnohospodárska pôda nachádza v dvoch klimatických regiónoch:

- veľmi teplom, veľmi suchom, nížinnom,
- teplom, veľmi suchom, nížinnom.

Z hľadiska bonitovaných pôdnoekologických jednotiek sa v katastrálnom území vyskytujú pôdy nasledovných BPEJ:

1. skupiny: 0019002
2. skupiny: 0002002, 0036001, 003602, 0037002, 0039002
3. skupiny: 0037202, 0044002, 0144202, 0144002, 039202, 1014102
4. skupiny: 0034002, 0145002, 0148002
5. skupiny: 0038205
6. skupiny: 0035001, 0147202
7. skupiny: 0030001, 0094002, 0095001, 0130001.

Medzi najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom podľa kódu bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ) patria v zmysle prílohy č. 2 Nariadenie vlády č. 58/2013 Z. z. tieto BPEJ: 0002002/2, 0019002/2, 0036002/2, 0037002/2, 0037202/3, 0039002/2, 0144002/3, 0044002/3, 0144002/3.

Z hlavných pôdných jednotiek sa v katastrálnom území vyskytujú:

- černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorničím, vysychavé, černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, ľahké, vysychavé, černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké,
- hnedozeme typické na sprašiach, stredne ťažké, hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách a polygénnych hlinách, stredne ťažké,
- regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, stredne ťažké.

Pôdy sú bez skeletu, stredne hlboké až plytké. Poľnohospodárske pôdy sú na rovinách bez prejavov plošnej vodnej erózie, v miernom svahu až po svahy nad 12° s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie.

Orná pôda – zaberá plochu 51,22 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce. Na ornej pôde sa pestujú obilniny a krmoviny.

Závlahy sa nachádzajú na malej výmere ornej pôdy, v juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce, južne od lokality „Dubník“. Nachádza sa tu časť vodnej stavby „ZP Šintava – Pata“ (evid. č. 5203 155) v správe Hydromeliorácie, š.p., ktorá bola daná do užívania v roku 1990 s celkovou výmerou 1 603ha. Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy, podzemných rozvodov závlahovej vody. Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

Vinice – zaberajú plochu 15,32 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce. Rozprestierajú sa severovýchodne a juhovýchodne od zastavaného územia obce. Hlinito-piesočnaté pôdy na sprašovej nive naplavenín Váhu a optimálne klimatické podmienky predurčujú túto oblasť na pestovanie teplomilných plodín, teda aj viniča.

Ovocné sady – zaberajú plochu 1,53% z celkovej výmery katastrálneho územia. Nachádzajú sa v severovýchodnej časti katastrálneho územia obce.

Trvalo trávne porasty – zaberajú plochu 0,61% z celkovej výmery katastrálneho územia. Nachádzajú sa v západnej časti katastrálneho územia. Tvorené sú prevažne lúkami.

Záhrady – dotvárajú charakteristický krajinársky a estetický obraz riešeného územia. Vyskytujú sa ako záhrady okrasné a hospodárske pri rodinných domoch. Zaberajú výmeru 4,37% výmery katastrálneho územia obce.

Vodné plochy a toky – západne od riešeného územia preteká významný vodný tok rieka Váh. V juhovýchodnej časti riešeného územia preteká malý vodný tok Hlohovník a v lokalite „Hoferské“ priehrada Šintava. Vodné plochy a toky zaberajú výmeru 0,7% výmery katastrálneho územia obce.

Zastavané plochy – do tejto kategórie sú zahrnuté rodinné domy, jeden bytový dom, objekty občianskej vybavenosti, športu, školstva, zdravotníctva, výroby a cesty. Zastavané plochy a ostatné plochy tvoria 6,90% z celkovej výmery katastrálneho územia obce.

Klimatické pomery

Z hľadiska klimatických typov má obec nížinný typ klímy s miernou intenzitou teplôt. Patrí do teplej klimatickej oblasti, s ročným priemerom teplôt vzduchu 9,5°C. Priemerné januárové teploty dosahujú hodnoty v rozmedzí – 2 °C do – 3 °C, priemerné júlové teploty sa pohybujú od 19 °C do 21 °C.

Dĺžka slnečného svitu je 2012 hodín ročne, z toho vo vegetačnom období v priemere 1451 hodín ročne. Počet letných dní nad 25 °C je asi 70, počet tropických dní nad 30 °C je asi 17, bez mrazových dní býva v priemere 180 až 200. Počet dní s výskytom mrazov býva 90 až 110 ročne, avšak iba 30 až 40 dní s celodenným mrazom. Snehová pokrývka dosahuje sumárne za celé zimné obdobie maximum 20 až 25 cm.

Zrážkové pomery

Podunajská nížina patrí k najsuchším oblastiam Slovenska. Zaznamenávajú sa tu najmenšie úhrny zrážok za rok (aj menej ako 500 mm), ale aj v lete a tiež patrí medzi najteplejšia a relatívne najveternejšia oblasti, v dôsledku čoho je tu vysoký potenciálny výpar. Napriek tomu aj v okrese Galanta sa vyskytli búrky s privalovými dažďami.

Dlhodobý ročný zrážkový úhrn zrážok predstavuje 529 mm, z čoho na vegetačné obdobie apríl – september pripadá 293 mm.

Zhodnotenie prírodných podmienok

Z hľadiska hodnotenia prírodných podmienok riešené územie ma vhodné podmienky pre rozvoj osídlenia a hlavne rekreácie a cestovného ruchu. V území neodporúčame situovať výrobné prevádzky, ktoré by mohli znečisťovať ovzdušie a spodnú vodu.

2.2.2 Krajinné-estetické hodnoty územia

Krajina riešeného územia má charakter mierne zvlnenej pahorkatiny. Poľnohospodárska krajina, v strednej časti katastra, je okrem osídlenia s malými enklávami zelene, odlesnená a premenená na produktívnu ornú pôdu, ktorá v južnej a severovýchodnej časti prechádza do viníc. Vinohrady sa rozprestierajú na vinohradníckom hore Ružová /Ruženná/ hora na miernom juhozápadnom svahu, na ľavom brehu rieky Váh, na úpätí Považského Inovca, v nadmorskej výške 186 m nm.

Široký pás pozdĺž západného okraja katastrálneho územia vyplňa líniová sprievodná zeleň rieky, tvorená trvalo trávnymi porastmi a zbytkami lužných lesov. Inundačné územie rieky Váh sa využíva len v obmedzenej miere, nakoľko v jarných mesiacoch a na jeseň sa vybrežujú zvýšené povodňové prietoky. V území sa nachádzajú menšie poľnohospodársky obrábané plochy, osamotené záhradné stavby a poľnohospodárske usadlosti. V lokalite prebieha intenzívna sukcesia drevinovou vegetáciou, miestami v pokročilom štádiu. Na viacerých miestach inundácie sa vyskytuje živelná drobná ťažba štrkopieskov, najmä medzi Dolným Čepeňom a Siladicami.

V juhovýchodnej časti riešeného územia sa nachádza les „Dubník“, tvorený dubovými porastmi, ktoré predstavujú vzácne zvyšky prirodzenej vegetácie dubovo-xerothermofilných lesov. V odlesnenej krajine tvoria vzácny a ojedinelý zvyšok prirodzeného lesného spoločenstva (zo skupiny lesov JV Európy). Nachádzajú sa v ňom hniezdiská výrika obyčajného. Les má výmeru 165 ha a z hľadiska ochrany prírody a krajiny je vyhlásený za národnú prírodnú rezerváciu a územie európskeho významu „Dubník“.

Pre krajinnú kompozíciu je významná líniová zeleň pozdĺž rieky Váh, komunikácií a poľných ciest. Sprievodné a líniové zelene majú okrem kompozičnej funkcie (vyznačujú nástupy do obce a sústreďujú pohľadové vnemy na samotné sídlo) aj funkciu ekologickú (pôdoochrannú, klimatickú a zdravotnú).

Odporúčame pri návrhu rozvojových zámerov v maximálnej miere rešpektovať existujúcu prírodnú scenériu:

- chrániť plochy národnej prírodnej rezervácie „Dubník“,
- zachovať plochy viníc a sádov,
- zachovať existujúcu rozlohu a dĺžku medzí, remízok, vetrolamov, solitérnych stromov a iných typov

- lesnej zelene v poľnohospodárskej krajine,
- dotvoriť krajinu, ktorá je poľnohospodársky obrábaná, koridormi líniovej zelene s funkciou ekologickou, protieróznou, estetickou a ochrannou.

2.3 Prieskumy a rozbor demografického potenciálu a bytového fondu

Socio-demografická charakteristika

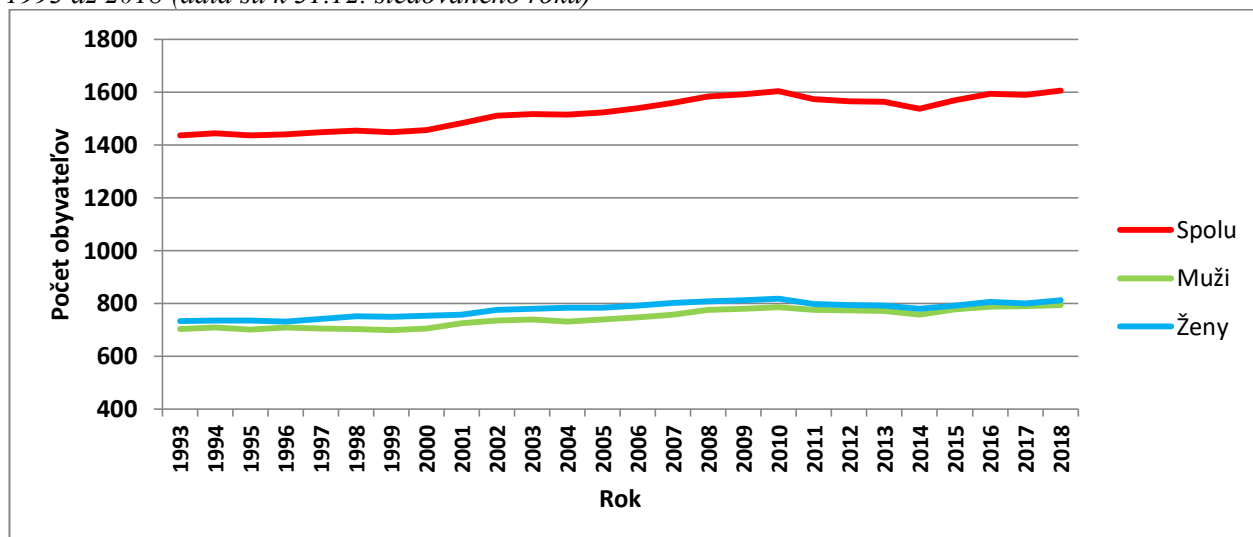
K mesiacu august 2019 bolo v obci Vinohrady nad Váhom evidovaných 1635 obyvateľov.

Tab. č. 1: Vývoj počtu obyvateľov, mužov a žien v obci Vinohrady nad Váhom v rokoch 1993-2018 (k 31.12.príslušného roka)

Rok	Počet obyvateľov	z toho		+prírastok/-úbytok oproti roku 1993	Rok	Počet obyvateľov	z toho		+prírastok/-úbytok oproti roku 1993
		muži	ženy				muži	ženy	
1993	1436	702	734	-	2006	1539	748	791	+103
1994	1445	709	736	+9	2007	1559	758	801	+123
1995	1436	701	735	-	2008	1584	775	809	+148
1996	1440	709	731	+4	2009	1591	779	812	+155
1997	1448	706	742	+12	2010	1604	786	818	+168
1998	1454	703	751	+18	2011	1574	776	798	+138
1999	1448	698	750	+8	2012	1566	773	793	+130
2000	1457	704	753	+21	2013	1564	772	792	+128
2001	1482	725	757	+46	2014	1538	758	780	+102
2002	1511	736	775	+75	2015	1570	778	792	+134
2003	1518	739	779	+82	2016	1594	787	807	+158
2004	1515	731	784	+79	2017	1590	790	800	+154
2005	1524	740	784	+88	2018	1606	794	812	+170

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Graf. 1: Vývoj počtu obyvateľov a zloženie populácie podľa pohlavia v obci Vinohrady nad Váhom za roky 1993 až 2018 (dáta sú k 31.12. sledovaného roku)

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

V obci Vinohrady nad Váhom z hľadiska pohlavia prevládajú mierne ženy (tab. č. 1). Podiel žien z celkovej populácie v obci predstavuje v priemere 51,06%.

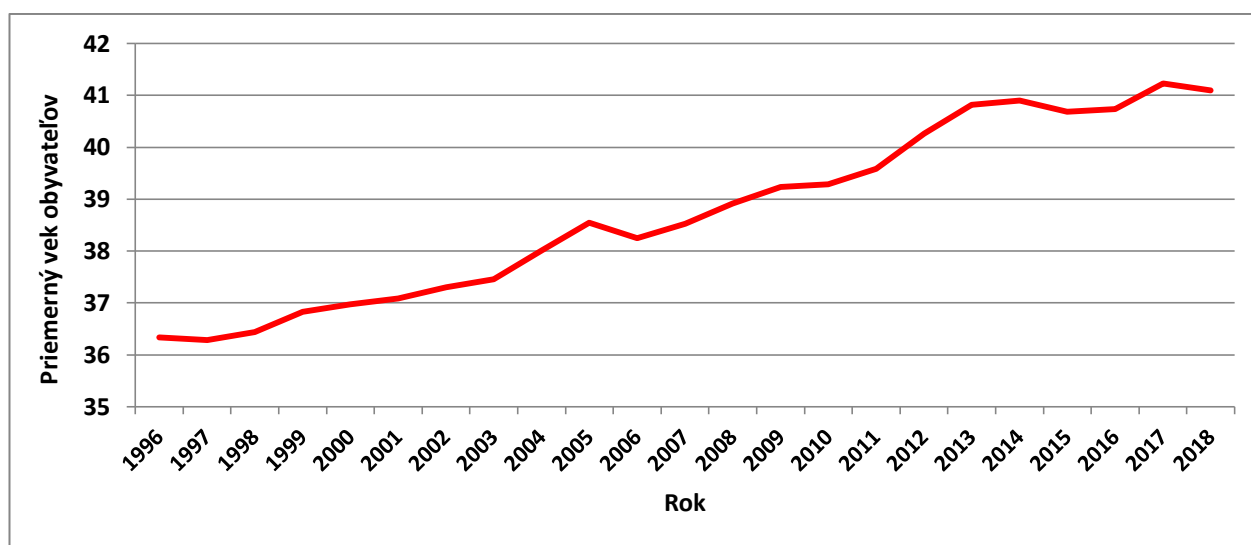
Hustota obyvateľov dosahuje hodnotu 150,9 ob./km², čo predstavuje vyššiu hodnotu ako je celoslovenský priemer, ktorý predstavuje 110,1 ob./km².

Tab. 2: Priemerný vek obyvateľov obce Vinohrady nad Váhom v rokoch 1996 až 2018

Rok	Priem. vek obyvateľov	Rok	Priem. vek obyvateľov	Rok	Priem. vek obyvateľov
1996	36,34	2004	38,01	2012	40,26
1997	36,28	2005	38,55	2013	40,82
1998	36,44	2006	38,25	2014	40,9
1999	36,83	2007	38,52	2015	40,68
2000	36,97	2008	38,92	2016	40,74
2001	37,09	2009	39,23	2017	41,23
2002	37,3	2010	39,29	2018	41,10
2003	37,46	2011	39,58		

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Graf. 2: Priemerný vek obyvateľov obce Vinohrady nad Váhom v rokoch 1996 až 2018

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Priemerná veková štruktúra obyvateľstva má od roku 1996 po rok 2018 mierne stúpajúcu tendenciu (tab. 2, graf. 2). Priemerný vek obyvateľov obce Vinohrady nad Váhom stúpol z 36,34 na súčasných 41,10 rokov.

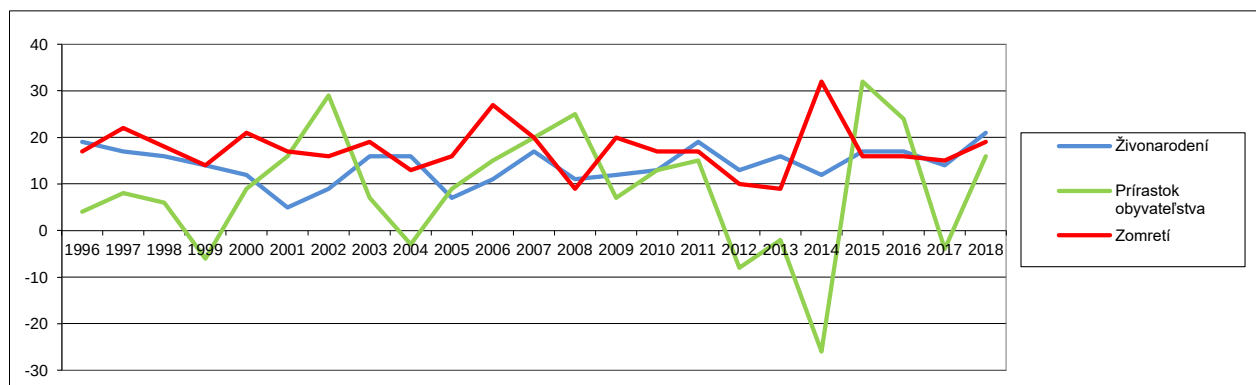
Tab. 3: Celkový prírastok počtu obyvateľov v obci Tesáre v rokoch 1996 až 2018

Rok	Počet obyv.	z toho						Celkový prírastok/úbytok
		narodených	zomretých	Prirodzený prírastok	Prist'ahovaných	odst'ahovaných	migračný prírastok	
1996	1440	19	17	+2	29	27	+2	+4
1997	1448	17	22	-5	34	21	+13	+8
1998	1454	16	18	-2	42	34	+8	+6
1999	1448	14	14	-	38	44	-6	-6
2000	1457	12	21	-9	40	22	+18	+9
2001	1482	5	17	-12	53	25	+28	+16
2002	1511	9	16	-7	57	21	+36	+29
2003	1518	16	19	-3	31	21	+10	+7
2004	1515	16	13	+3	34	40	-6	-3
2005	1524	7	16	-9	40	22	+18	+9
2006	1539	11	27	-16	42	11	+31	+15
2007	1559	17	20	-3	37	14	+23	+20
2008	1584	11	9	+2	40	17	+23	+25
2009	1591	12	20	-8	40	25	+15	+7
2010	1604	13	17	-4	35	18	+17	+13
2011	1574	19	17	+2	43	30	+13	+15
2012	1566	13	10	+3	33	44	-11	-8
2013	1564	16	9	+7	23	32	-9	-2
2014	1538	12	32	-20	24	30	-6	-26

Rok	Počet obyv.	z toho						Celkový prírastok/úbytok
		narodených	zomretých	Prírodný prírastok	Prist'ahovaných	odst'ahovaných	migračný prírastok	
2015	1570	17	16	+1	55	24	+31	+32
2016	1594	17	16	+1	56	33	+23	+24
2017	1590	14	15	-1	38	41	-3	-4
2018	1606	21	19	+2	48	34	+14	+16

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

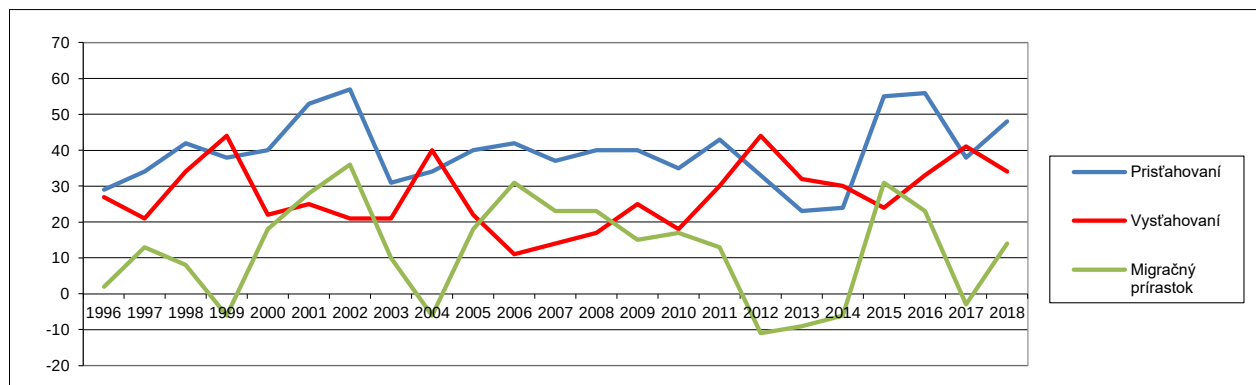
Graf. 3: Vývoj prirodzeného prírastku obyvateľov obce Vinohrady nad Váhom v rokoch 1993 až 2018

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Vývoj prirodzeného prírastku obyvateľov v obci Vinohrady nad Váhom je kolísavý (graf. 3). Najpriaznivejšia hodnota prírastku +7 obyvateľov bola zaznamenaná v roku 2013, najnepriaznivejšia hodnota -20 obyvateľov v roku 2014. Počet narodených detí kolíše v rozmedzí 5 až 21 osôb.

Graf. 4: Vývoj migračného prírastku a celkového prírastku obyvateľov obce Vinohrady nad Váhom v rokoch 1996 až 2018

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Vývoj migračného prírastku obyvateľov v obci Vinohrady nad Váhom vyjadruje graf. 4. Od roku 1996 kolíše medzi -11 a po +36 prist'ahovaných obyvateľov. Nárast počtu prist'ahovaných obyvateľov je závislý od vytvorenia územných podmienok pre novú výstavbu rodinných domov. Územný plán by mal vytvoriť dostatočnú územnú rezervu pre nové stavebné pozemky, čo je dôležitou podmienkou pre budúci nárast počtu obyvateľov v obci.

Tab.4: Zloženie populácie obce Vinohrady nad Váhom podľa ekonomickej aktivity rokoch 1996 až 2018 (k dátumu 31.12. príslušného kalendárneho roku)

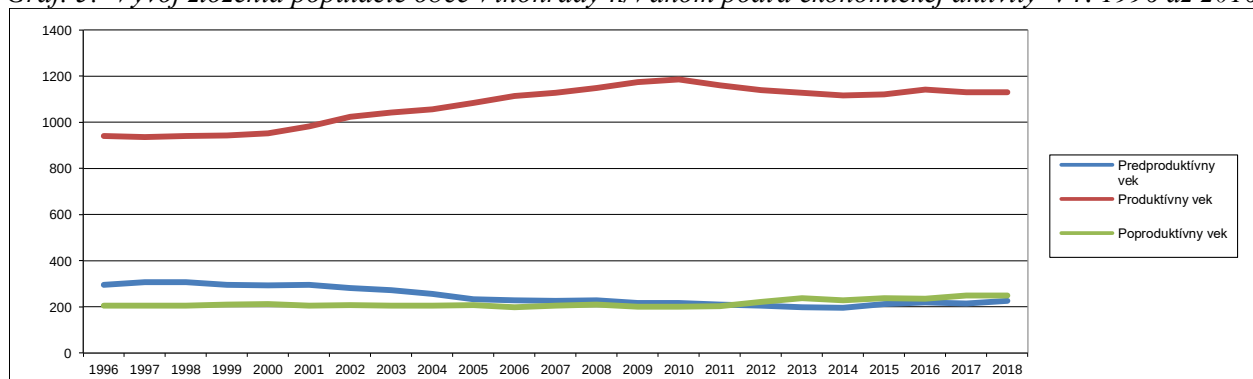
Rok	Počet obyvateľov	z toho podiel obyvateľov					
		predproduktívny vek		produktívny vek		poproduktívny vek	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1996	1440	296	20,55	940	65,28	204	14,17
1997	1448	306	21,13	936	64,64	206	14,23

Rok	Počet obyvateľov	z toho podiel obyvateľov					
		predproduktívny vek		produktívny vek		poproduktívny vek	
		abs.	%	abs.	%	abs.	%
1998	1454	307	21,11	941	64,72	206	14,17
1999	1448	296	20,45	943	65,12	209	14,43
2000	1457	293	20,11	953	65,41	211	14,48
2001	1482	294	19,84	982	66,26	206	13,90
2002	1511	281	18,97	1023	67,70	207	13,33
2003	1518	272	17,89	1042	68,64	204	13,47
2004	1515	255	16,65	1056	69,70	204	13,65
2005	1524	232	15,94	1084	71,13	208	12,93
2006	1539	227	14,47	1113	72,32	199	13,21
2007	1559	225	14,46	1128	72,35	206	13,19
2008	1584	227	14,90	1148	72,47	209	12,63
2009	1591	217	13,74	1173	73,73	201	12,53
2010	1604	217	13,16	1186	73,94	201	12,90
2011	1574	210	12,13	1161	73,76	203	14,11
2012	1566	205	11,98	1140	72,80	221	15,22
2013	1564	199	13,18	1127	72,06	238	14,76
2014	1538	195	12,68	1116	72,56	227	14,76
2015	1570	211	13,53	1122	71,46	237	15,01
2016	1594	219	13,74	1141	71,58	234	14,68
2017	1590	213	13,39	1129	71,01	248	15,60
2018	1606	226	14,07	1130	70,36	250	15,57

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Z pohľadu vekovej štruktúry populácie v obci v rozpätí rokov 1996-2018 môžeme konštatovať, že nastal percentuálny úbytok počtu obyvateľov v predproduktívnom veku z 20,55% na 14,04%, naopak stúpol počet obyvateľov v produktívnom veku zo 65,28% na 70,36% a počet obyvateľov poproduktívnom veku zo 14,17% na 15,579%. Situáciu dokladuje tabuľka 4 a graf 5.

Graf. 5: Vývoj zloženia populácie obce Vinohrady n/Váhom podľa ekonomickej aktivity v r. 1996 až 2016

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Hodnotu vekovej štruktúry jednotlivých obcí charakterizuje index vitality populácie, ktorý vyjadruje pomer obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku. Index vitality populácie sa za posledných 5 rokov pohybuje v hodnotách 0,86 až 0,90, pričom v roku 1996 predstavoval index vitality hodnotu 1,45.

Z hľadiska dlhodobého vývoja možno obec charakterizovať ako stagnujúcu. Veková štruktúra obyvateľov je z hľadiska budúcich reprodukčných procesov nepriaznivá. Súčasný vývoj vo veľkej miere ovplyvňuje aj nižšia pôrodnosť a jej klesajúci trend. Vplyv úmrtnosti na prirodzený prírastok obyvateľstva sa v rokoch 1996 až 2018 pohybuje v rozsahu 18 až 27. Uvedený vývoj naznačuje, že z hľadiska prirodzeného vývoja možno očakávať pokračovanie tendencie úbytku obyvateľov.

Skutočnosť, že klesol podiel najmladšej populácie (predproduktívnej) môže byť však iba dočasný stav, nakoľko predpokladáme, že migrácia obyvateľstva do obce bude hlavne z mladej generácie, ktorá je zatiaľ bezdetná a táto si po vyriešení bytovej otázky bude zakladať viacdetné rodiny. Varovným signálom môže byť

migrácia strednej generácie s odrastenými deťmi, ktoré ostávajú v meste. Je predpoklad, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku bude mať v obci postupne stúpajúcu tendenciu.

Vybrané socio-štrukturálne znaky

V tejto časti sa sústredíme na niektoré vybrané socio-štrukturálne znaky spoločenstva obce, ktoré môžu ovplyvňovať rozvojové smerovanie obce. K takýmto znakom patrí predovšetkým vzdelanostná štruktúra populácie, zamestnanecká profilácia a z toho vyplývajúce priestorové väzby.

Tab. 5: Najvyšší skončený stupeň školského vzdelania k roku 2013

Počet obyvateľov		Najvyššie dosiahnuté vzdelanie											
		základné		učňovské		stredoškolské s maturitou		vysokoškolské		deti do 16 rokov		ostatní	
abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%	abs.	%
1594	100%	320	20,08	496	31,12	447	28,04	112	7,02	219	13,74	-	-

Zdroj: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Vinohrady nad Váhom na roky 2014-2020

Kvalitatívne znaky vzdelanostnej štruktúry populácie obce, tak ako ich prezentuje tabuľka 5 (najvyšší skončený stupeň školského vzdelania) signalizuje niekoľko skutočností. Pre spoločenstvo obce je charakteristické pomerne vysoké zastúpenie učňovského a stredného odborného vzdelania s maturitou.

Konfesionálna príslušnosť obyvateľov

Z ďalších socio-štrukturálnych znakov sa treba zmieniť o konfesionálnej príslušnosti obyvateľov obce. V zásade môžeme konštatovať, že v obci prevládajú obyvatelia, ktorí sa hlásia k rímsko-katolíckej cirkvi (84,5%), ďalej evanjelická cirkev augsburského vyznania (9,35%) a obyvatelia nezistenej konfesionálnej príslušnosti (6,15%).

Národnostné zloženie obyvateľov

Z hľadiska národnostnej skladby v obci jednoznačne dominuje slovenská národnosť (97,8%), ďalej nasleduje česká (2,0%) a maďarská (0,2%).

Nezamestnaní obyvatelia

Tab. 6: Počet nezamestnaných obyvateľov v obci Vinohrady nad Váhom v rokoch 1996 až 2018

Rok	Počet nezamestnaných obyvateľov	Rok	Počet nezamestnaných obyvateľov	Rok	Počet nezamestnaných obyvateľov
1996	92	2004	63	2012	78
1997	97	2005	61	2013	76
1998	108	2006	46	2014	63
1999	128	2007	24	2015	70
2000	136	2008	23	2016	41
2001	164	2009	70	2017	24
2002	1143	2010	65	2018	22
2003	110	2011	67		

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Počet nezamestnaných má v obci klesajúcu tendenciu (tab. 6). V roku 2018 tvorili nezamestnaní obyvatelia len 1,95% z celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva

Stabilizáciu a predpokladaný nárast počtu obyvateľov nie je možné dosiahnuť z vlastných zdrojov, preto sa počíta s dosídľovaním z okolitých miest a obcí.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľov obce Vinohrady nad Váhom musí vychádzať z nasledovných cieľov:

- vytvárať optimálne podmienky pre rozvoj:
 - obytnej funkcie pre zabezpečenie stabilizácie miestnych obyvateľov,
 - podnikateľských aktivít pre zabezpečenie pracovných príležitostí v obci,
 - infraštrukturálnych daností obce (občianskej vybavenosti, technickej infraštruktúry),
 - športových a voľnočasových aktivít, ktoré zvýšia kvalitu života v obci,
 - aktívnych verejných priestorov, ktoré umožnia rozvoj komunitného života;

- využiť výhodný polohový potenciál pre prisťahovanie nových obyvateľov, ktorý je spočíva v tom, že
 - obec leží v záujmovom území mesta Sereď, v optimálnej dostupnosti ďalších miest Hlohovec, Galanta, Trnava aj Nitra a preto jej atraktivita pre obytnú funkciu predpokladá stúpajúcu tendenciu,
 - sa nachádza v pokojnom vidieckom prostredí, s väzbou na okolitú krajinu,
 - je zabezpečená dobrá väzba na nadradenú dopravnú sieť.

2.3.1 Charakteristika domového a bytového fondu

Domový fond

Obec Vinohrady nad Váhom má vidiecky charakter zástavby, s výraznou prevahou zastúpenia rodinných domoch, ktoré tvoria 96,86% z celkového domového fondu (tab. 7). Časť rodinných domov v lokalite „Paradič“ je evidovaných ako poľnohospodárske usadlosti. V obci sa nachádza jeden bytový dom (súpisné číslo 337), ktorý je situovaný oproti základnej škole.

Tab. 7: Štruktúra domového a bytového fondu podľa obývanosti v obci Vinohrady nad Váhom k roku 2011

Obec/časť obce	Obývané		
	byty		domy
	spolu	v rodinných domoch	
Paradič	12	12	12
Vinohrady nad Váhom	467	452	458
Vinohrady nad Váhom	479	464	470

Zdroj: Štatistický úrad SR

Tab. 8: Štruktúra bytového fondu podľa obývanosti v obci Vinohrady nad Váhom k roku 2018

Obec	Byty spolu	z toho		
		obývané	neobývané	nezistené
Vinohrady nad Váhom	551	464	86	1

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

V roku 2018 tvorili neobývané byty v obci 15,6 % z celkového počtu bytov, čo predstavovalo cca 86 bytov (tab. 8). Z tohto počtu sa prevažná časť využíva pre rekreačné účely a ostatné sú neobývané z dôvodov zmeny vlastníka nehnuteľnosti, dedičného konania, prípadne rekonštrukcie objektu.

Odporúča sa časť neobývaného bytového fondu využiť ako potenciál pre trvalé bývanie a postupne ho preradiť do trvalo obývaného bytového fondu.

Tab. 9: Retrospektívny vývoj trvalo obývaného bytového fondu v obci Vinohrady nad Váhom v r. 1970-2018

Rok	Byty spolu	Počet obyvateľov	Obyv./byt
1970	409	1815	4,43
1980	465	1753	3,77
1991	432	1439	3,33
2001	439	1482	3,37
2011	479	1590	3,31
2018	551	1606	3,20

Zdroj: Štatistický úrad SR (databáza CUBE)

Počet bytových jednotiek v obci Vinohrady nad Váhom stúpol od roku 1970 do roku 2018 o 142, čo predstavuje prírastok o 34,7 % (tab. 7,8,9). Predpokladá sa, že tento trend bude mať mierne stúpajúcu tendenciu.

Vybavenosť bytového fondu v obci Vinohrady nad Váhom je priemerná. Takmer všetky byty sú zásobované pitnou vodou z obecného vodovodu. Nepriaznivý je stav v odkanalizovaní domácností, nakoľko v obci nie je kanalizácia. Vybavenie domácností mobilnými zariadeniami je priemerné.

Zhrnutie

Rozvoj novej obytnej výstavby v posledných rokoch sa spája s celkovým trendom sťahovania sa mestského obyvateľstva do vidieckych sídiel, ktoré ležia v optimálnej dostupnosti do mesta. Obec Vinohrady nad Váhom poskytuje vhodné podmienky pre rozvoj bývania v pokojnom vidieckom prostredí, s atraktívnou okolitou krajinou a optimálnou dostupnosťou na regionálnu komunikačnú sieť.

2.3.2 Súčasný dopyt po bytoch

V obci Vinohrady nad Váhom je záujem o novú výstavbu rodinných domov. Tento záujem prejavujú hlavne obyvatelia z okolitých miest. V územnom pláne preto treba vytypovať vhodné lokality pre rozvoj obytnej výstavby v súlade s predpokladaným demografickým vývojom, počtom a veľkosťou domácností, vrátane migrácie nových obyvateľov a požiadaviek obce. Súčasne treba uvažovať aj so znižovaním priemernej obložnosti existujúcich bytov a s rastom priemernej obytnej plochy m² na 1 obyvateľa. Sociálna diferenciácia obyvateľstva bude spôsobovať rozdielne nároky na štandard bývania, preto treba navrhnúť širšiu škálu foriem bývania. Súčasne sa predpokladá, že v budúcnosti časť obyvateľov bude prácu vykonávať doma.

Odporúčania z hľadiska rozvoja bývania

- rekonštruovať starší domový fond,
- doplniť voľné stavebné pozemky - preluky v zastavanom území pre bývanie v rodinných domoch,
- navrhnúť nové lokality pre výstavbu:
 - rodinných domov,
 - hospodárskych usadlostí pre obyvateľov, ktorí chcú podnikáť v poľnohospodárstve,
 - bytových domov, pre stabilizáciu mladých ľudí v obci.

2.4 Prieskumy a rozbor občasnej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

Občasná vybavenosť je v obci vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zastúpená je nekomerčnou vybavenosťou – administratíva, školstvo, kultúra, telovýchova a komerčnou – obchody a služby.

Hlavné zariadenia základnej občasnej vybavenosti sú sústredené v strednej, kompaktnej časti obce, okolo základnej školy, ostatné sú roztrúsené v zastavanej štruktúre. Vzhľadom na značnú rozvoľnosť zástavby, nie sú väčšinou zabezpečené potrebné dochádzkové vzdialenosti.

2.4.1 Sociálna vybavenosť

Školstvo a výchova

- **Základná škola**, postavená v roku 1057, s ročníkmi 1 – 9. Počet žiakov ZŠ sa pohybuje v intervale od 103 do 183. Kapacita základnej školy je cca 200 žiakov, v roku 2018 ju navštevovalo 111 študentov. Súčasťou školy je školský klub detí, školská jedáleň, telocvičňa, ihrisko a integrovaná školská knižnica. V škole pôsobí Združenie rodičov a priateľov školy.
- **Materská škola** sa nachádza v objekte, neďaleko Základnej školy. Materská škola má 2 triedy s celodennou výchovou a vzdelávaním. Súčasťou MŠ je dvor s hojdackami, preliezkami a pieskoviskom. Počet detí v MŠ sa pohybuje v intervale od 32 do 45, max. kapacita je cca 55 detí.

Z kapacitného hľadiska sú objekty základnej aj materskej školy postačujúce pre súčasnosť aj pre predpokladané rozvojové zámery.

Odporúčania z školských zariadení

- rekonštruovať objekt Materskej školy.

Zdravotné zariadenia

Zdravotná a sociálna starostlivosť v obci Vinohrady nad Váhom je na nízkej úrovni. V obci sa nenachádza zdravotné stredisko, ani iné zdravotnícke zariadenie a lekáreň. Zdravotnícke služby sú pre obyvateľov obce zabezpečené v poliklinike v Sereďi, nemocničné ošetrovania v Galante.

Odporúčania z hľadiska zdravotných a sociálnych zariadení

- zriadiť v obci ambulanciu praktického lekára pre dospelých občanov a deti.

Sociálne zariadenia

Obec poskytuje opatrovateľskú službu v prirodzenom domácom prostredí na pomoc starším a zdravotne postihnutým občanom, odkázaným na pomoc inej fyzickej osoby. Cieľom tejto služby je zabezpečiť zotrvanie občana čo najdlhšie v domácom prostredí. Iné zastúpenie sociálnych zariadení sa v obci nenachádza.

Najbližšie Zariadenie opatrovateľskej služby sa nachádza v obci Šintava a Domov sociálnych služieb v meste Sereď.

Starší občania si môžu zabezpečiť stravovanie formou donášky obeda do domácnosti prostredníctvom súkromnej firmy.

V obci sa nenachádzajú detské jasle, s ich zriadením sa neuvažuje.

Odporúčania z hľadiska zdravotných a sociálnych zariadení

- zriadiť v obci denný stacionár pre starých ľudí, klub dôchodcov, prípadne dom dôchodcov.

2.4.2 Občianska vybavenosť

Verejná administratíva a správa

Verejná administratíva a správa je na území obce zastúpená:

- Obecným úradom Vinohrady nad Váhom,
- Požiarnou zbrojnicou, situovanou v samostatnom objekte, v obci je organizovaný dobrovoľný hasičský zbor,
- dodávacia Pošta, ktorá sa nachádza pri odbočke z Hlavnej ulice na Prednú horu,

Spoločný stavebný úrad pre Vinohrady nad Váhom a okolité obce sídli v meste Sereď.

Odporúčania z hľadiska administratívy a správy

- rekonštruovať objekt Požiarnej zbrojnice,
- presunúť Poštu do objektu Obecného úradu,
- rekonštruovať objekt Obecného úradu.

Kultúrna vybavenosť

Prehľad existujúcich zariadení kultúry:

- Miestne osvetové stredisko, situované v spoločnom objekte s Obecným úradom,
- Rímsko-katolícky kostol Navštívenia Panny Márie,
- Kaplnka sv. Urbana, patróna vinohradníkov,
- cintorín v časti Svätá Chrást, ktorý je od roku 1975 uzavretý,
- nový cintorín, v lokalite „Paradič“ s Domom smútku a parkoviskom,
- Poľovnícka chata (PZ Šintava),
- Chata záhradkárov.

V obci Vinohrady nad Váhom sídli niekoľko dobrovoľných spolkov a mimovládnych organizácií:

- Obecný športový klub Vinohrady nad Váhom
- DHZ - dobrovoľný hasičský zbor,
- Poľovnícke združenie PZ Dubník Šintava,
- Lepšie Vinohrady,
- BUD-FIT Vinohrady,
- Jazdecký areál Paradič,
- Slovenský zväz zdravotne postihnutých Základná organizácia Vinohrady nad Váhom.

V obci Vinohrady nad Váhom majú tradície rôzne podujatia, ktoré sa viažu na určité obdobie v roku, napr. plesy, deň učiteľov, veľkonočná výstava, deň matiek, varenie gulášu, MDD, výstava ovocia a zeleniny, mesiac úcty k starším, vianočné trhy.

Odporúčania z hľadiska kultúrnej vybavenosti

- obnoviť drobné stavby (sochy, kríže, božie muky...),
- rozšíriť nový cintorín,
- rekonštruovať objekt Miestneho osvetového strediska.

Obchod a služby

Komerčnú oblasť vybavenosti tvoria zariadenia obchodno-obslužnej vybavenosti. Ich druhová štruktúra sa v obci nachádza na úrovni základnej občianskej vybavenosti, ktorá je ovplyvňovaná veľkosťou sídla a vzdialenosťou od miesta Sereď, kam značná časť obyvateľov odchádza za prácou a do škôl.

Obchodné prevádzky

- COOP Jednota predajňa potravinárskeho a nepotravinárskeho tovaru, na Hlavnej ulici pri odbočke na Paradič,
- Potraviny Mini Mix – Včielka,
- Potraviny,
- Trafika pri Hlavnej ceste.

Sieť stravovacích služieb

- Piváreň Velba Remigo,
- Presso J&J,
- Gazdovský dvor – reštaurácia,

Ostatné služby

- Salón „Šarm“ (Katarína Krajčovičová) – kadernícke služby,
- Katarína Kráľovičová – Kkstudio – fotografické služby,
- Kozmetika (Illášová),
- Exprestech s.r.o. – maloobchod s počítačmi, poskytovanie internetových služieb,
- Autoklapiarska dielňa Polák - autoklapiarske práce, drobné povrchové úpravy lakov...,
- Autoklapiarstvo (Fidler),
- Pneuservis (Rumanovský),
- Letoni s.r.o. - dovoz, predaj, leasing a prenájom nákladných vozidiel,
- AJ Trans, s.r.o – prenájom a lízing ostatných strojov a zariadení,

Ďalší podnikatelia, ktorí prevádzkujú svoju činnosť v rodinnom dome v integrácii s bývaním.

Odporúčania z hľadiska obchodnej vybavenosti a služieb

- doplniť druhovú škálu základnej obchodnej vybavenosti a služieb (napr. pekárne, čistiareň, zberňu šatstva a prádla, opravu obuvi a tovarov dlhodobej spotreby...),
- vytvárať podmienky pre predaj výrobkov z dvora,
- rozmiestňovanie základnej obchodnej vybavenosti a služieb v primeranej pešej dostupnosti,
- zamedziť rozvoj služieb v obytnom území, ktoré negatívne pôsobia na kvalitu obytného prostredia,
- vytvoriť podmienky pre lokalizáciu výrobných podnikateľských aktivít mimo obytné územie (napr. v bývalom areály poľnohospodárskeho družstva).

Telovýchova a šport

Prehľad niektorých zariadení telovýchovy a športu v obci Vinohrady nad Váhom:

- športový areál a štadión,
- tenisový kurt/hokejové ihrisko,
- posilňovňa,
- detské ihriská pri MŠ a ZŠ,
- detské ihrisko na Pažiti,
- cykloturistické a turistické trasy vedené katastrálnym územím obce Vinohrady nad Váhom.

Odporúčania z hľadiska zariadení telovýchovy a športu

- dobudovať cykloturistické a turistické trasy vedené katastrálnym územím obce s ich napojením na regionálne trasy,
- v navrhovaných obytných zónach vybudovať detské ihriská.

Zeleň

Parkovo upravená zeleň

- okolo rímsko-katolíckeho kostola s jednoduchou kompozíciou, ktorej základ tvoria staré lipy, doplnené solitérnymi výsadbami drevín,

Verejná zeleň

- pri Obecnom úrade, kde sú na malej ploche v trávniku vysadené vzrastlé, sadovnícky hodnotné stromy – Abies sp., Betula verrucosa, Thuja occidentalis,
- pri obchodnej vybavenosti sa nachádza parkovo upravená plocha s výsadbou a s drevinami (Pinus mugo, Thuja occidentalis, Berberis thunbergii, Enonymus verrucosus, Quercus robur), vzrastlými stromami (Gleditschia triacanthos, Populus sp.).

Líniová a sprievodná zeleň komunikácií a poľných ciest

- pôvodné stromoradia prevažne z ovocných drevín,
- novo vysadené stromoradia z borovíc (Pinus nigra), miestami doplnené brezou, topoľom, čerešňami a orechmi.

V zastavanej štruktúre obce, v priestore medzi komunikáciou a oplotením súkromných pozemkov, sa nachádzajú úzke pásy zelene, ktoré oddeľujú predzáhradky od cesty. V týchto pásoch sú ojedinelé výsadby, hlavne introdukovaných drevín, ale aj solitérnych domácich stromov.

Vyhradená zeleň

- zeleň MŠ a ZŠ pozostáva zo vzrastlých stromov (Picea abies, Pinus sp., Thuja occidentalis, Betula verrucosa, Cytisus x praecox, Tilia cordata) a krovin, ktoré plnia hlavne estetickú funkciu,
- nefunkčné roľnícke družstvo má pri vstupe vegetáciu tvorenú zo vzrastlých, hodnotných drevín: Abies sp., Juniperus sp., Picea pungens, Pinus sp., Thuja occidentalis, Betula verrucosa, Populus sp., Robinia pseudoacacia, Tilia cordata, Viburnum a ovocné dreviny.

Špeciálna zeleň

- zeleň na Novom cintoríne je sadovnícky upravená:
 - pred Domom smútku sú ihličnany (Thuja, Pinus, Chamaecyparis, Picea) a listnaté dreviny (Elagnus angustifolia, Juglans regia),
 - pozdĺž oplotenia je izolačná zeleň (Betula, Populus, Tilia, Chamaecyparis...).

Hospodárska vegetácia

- škôlka ovocných a okrasných drevín (sadenice Picea abies) a ovocné sady.

Súkromná zeleň

- záhrady pri rodinných domoch:
 - predzáhradky s okrasnými stromami, krovinami a kvetmi,
 - hospodárske záhrady s ovocnými stromami a zeleninovými a zotravnými plochami.

Odporúčania z hľadiska zelene

- rešpektovať založenú verejnú zeleň,
- zachovať vzrastlú zeleň v pred areálom roľníckeho družstva,
- zvýšiť podiel izolačnej zelene pozdĺž komunikácií, hlavne novo navrhovaných,
- druhovo zjednotiť vysádzané dreviny vo verejných priestoroch,

2.5 Prieskumy a rozbor hospodárskej základne

2.5.1 Ťažba nerastných surovín

Ťažobné priestory pod povrchovej a povrchovej ťažby

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa nevyskytujú ťažobné priestory podpovrchovej a povrchovej ťažby.

2.5.2 Poľnohospodárska výroba

Hospodársky dvor roľníckeho družstva sa nachádza v severovýchodnej časti obce, v lokalite „Ruženná hora“, pri ceste II/507. V súčasnosti sa areál pre poľnohospodársku výrobu nevyužíva. Hospodársky dvor je v súkromnom vlastníctve a prevádzkuje ju firma, ktorá je zameraná na likvidáciu odpadov.

Poľnohospodársku pôdu v katastrálnom území Vinohrady nad Váhom obhospodaruje

- Šintavan s.r.o. so sídlom v Šintave, ktorá vznikla v roku 1996 na základe bývalého roľníckeho družstva a pokračuje v tradícii vinohradníctva v tejto oblasti.

Obhospodaruje celkom 1064,06 ha, z toho 975,95 ha ornej pôdy a 88,11 ha viníc v 9 katastrálnych územiach : Šintava, Vinohrady nad Váhom, Dolná Streda, Sered', Šúrovce, Dvorníky nad Váhom, Pusté Sady, Pata, Šoporňa.

V rastlinnej výrobe sa zaoberá pestovaním:

- obilnín: pšenice ozimnej, jačmeňa jarného,
- repky olejnej, slnečnice, kukurice, cukrovej repy,
- objemových krmív: kukuričnej siláže, lucernovej senáže a lucernového sena, ako aj jadrových krmív – kukurice, pšenice, jačmeňa.

Vinice v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom obhospodaruje na výmere 110 ha, z ktorých väčšia časť je obnovená. Majú široké odrodové zastúpenie, z bielych odrôd má najväčšie zastúpenie Veltlínske Zelené 10,4 ha, Rizling Vlašský 8,14 ha, Müller Thurgau 5,9 ha, Rulandské Biele 5,5 ha, Sauvignon Blanc 3,93 ha, Rulandské šedé 3,63 ha, Devín 3,4 ha, Rizling Rýnsky 1,0 ha, Muškát Moravský 1,0 ha, Aromina 1,0 ha, Feteasca Regála 0,6 ha, Tramín Červený 0,56 ha.

Ovocné sady – pestujú sa hlavne jablone o výmere cca 12 ha.

- Víno Chudý –výroba vína, obhospodaruje 6 ha vlastných viníc v odrodovej skladbe: Rulandské biele, Chardonnay, Muškát Ottonel, Rizling rýnsky, Tramín červený, Hetera, Rimava, Dunaj, Hron, Nitria a Cabernet Sauvignon.
- Záhradníctvo Vjatrák na Hlavnej ulici - firma, ktorá nadväzuje na dlhoročnú rodinnú tradíciu pestovania okrasných rastlín, ktoré dopĺňa predaj ovocných výpestkov kvetov (letničiek, trvaliek) a záhradníckych materiálov,
- Agrofarma Bosý, s.r.o - služby v poľnohospodárstve, záhradníctve, spracovanie a konzervovanie,
- Fjordov ranč malá farma (marián Bulejko).

Živočišna výroba je sústredená na hospodárskom dvore v Šintave. V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa živočišna výroba v malom počte chová len pre osobnú potrebu pri rodinných domoch.

Odporúčania z hľadiska poľnohospodárskej výroby

- transformovať nefunkčný areál bývalého roľníckeho družstva na rozvoj miestnych podnikateľských aktivít, skladového hospodárstva, administratívy a pod.,
- navrhnuť novú podnikateľskú zónu v dotyku s bývalým areálom roľníckeho družstva.

Lesné hospodárstvo

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa nachádzajú lesné porasty LHC Nitra pod správou Západoslovenských lesov, š.p. Bratislava, lesný závod Palárikovo. Z celkovej výmery lesných pozemkov (cca polovica) je zaradená do kategórie lesov osobitného určenia (Dubník) a ostatné do kategórie hospodárskych lesov, s prevládajúcou funkciou produkcie dreva.

Lesohospodárska činnosť sa prevádza podľa platného lesného hospodárskeho plánu pod dozorom lesného hospodára. V týchto lesných hospodárskych plánoch sú zapracované podmienky hospodárenia i všetky hospodárske opatrenia, potrebné pre zvyšovanie biologickej hodnoty, zlepšenie drevinového zloženia, akosti, zvýšenie odolnosti proti škodlivým vplyvom a pre zlepšenie funkcie lesov, vrátane ťažby veľkoplošnými holo rubmi a plánovanej drevinovej skladby porastov.

Lesná výroba je zameraná predovšetkým na ťažbu dreva, pridruženú drevársku výrobu, poľovníctvo a iné služby.

Odporúčania z hľadiska lesného hospodárstva

- rešpektovať všeobecne stanovené zásady ochrany lesných pozemkov,
- rešpektovať platný lesný hospodársky plán,
- rozvojové zámery navrhovať tak, aby nedošlo k úbytku lesa, nezasahovali do terajšej kategorizácie lesných porastov a nemenili hospodársky spôsob obhospodarovania daných lesov,
- dodržať ochranné pásmo 50 m smerom von z lesa, v ktorom nesmú byť situované stavby bez udelenia príslušnej výnimky (v zmysle § 6 ods. 2 a §10 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch), prípadné odporúčanie stavby je v kompetencii obhospodarovateľa lesa (vyhláška FMTIR č. 12/1978 Zb. s odvolávkou na 2. oddiel a §33 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch),
- akékoľvek priechody komunikácii (i lesné a poľné cesty), ktoré sa používajú na odvoz dreva, musia byť zabezpečené pre použitie ťažkých odvozných súprav (dĺžka cca 20 m, zaťaženie 40 t).
- vysadiť lesy v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu.

2.5.3 Priemyselná výroba, stavebníctvo a skladové hospodárstvo

Štruktúra priemyselnej výroby v obci Vinohrady nad Váhom je zastúpená len niekoľkými malými a strednými podnikateľskými subjektmi:

- Ajatex, s.r.o. – výroba pančuchového tovaru a ponožiek,
- drobné podnikateľské prevádzky, ktoré majú sídlo firmy v mieste trvalého bydliska (napr. stavebné, pokrývačské, kúrenárske, zvaračské, zemné práce, demolácie, elektroinštalácie, služby kopírovacie, realitné, obchodná a sprostredkovateľská činnosť....),
- Stavebná firma Sedláček – ukladanie stavebnej suty a predaj betónovej drte; prevádzka sa nachádza v areáli bývalého roľníckeho družstva.

Odporúčania z hľadiska priemyselnej a remeselnej výroby, stavebníctva a skladového hospodárstva

- vyčleniť plochy pre nové podnikateľské aktivity miestneho významu (autoopravovňa, stavebníctvo, stolárstvo, drevovýroba, výkupňa ovocia..),
- do zastavaného územia neumiestňovať prevádzky, ktoré sú hlučné, prašné, zápachajúce alebo majú zvýšené nároky na skladovanie, dynamickú a statickú dopravy.

2.6 Prieskumy a rozboru rekreácie a cestovného ruchu.

2.6.1 Charakteristika potenciálu územia a jeho súčasné využitie pre rekreáciu, cestovný ruch a kúpeľníctvo.

Okres Galanta je z hľadiska cestovného ruchu zaradený do Donopovažského regiónu a do územia III. kategórie nadregionálneho významu.

Riešené územie obce Vinohrady nad Váhom leží v dotyku rekreačných územných celkov (podľa ÚPN Trnavský kraj):

RÚC05 Považský rekreačný územný celok – VN Kráľová

Patrí do (RKŠ): Rekreačná krajina nížinná okolo VN Kráľová

Nížinná krajina okolo Váhu a VN Kráľová v okruhu obcí Dolná Streda – Šintava – Váhovce – Šoporňa,

RÚC10 Vinohradnícky hlohovecký rekreačný územný celok

Patrí do (RKŠ): Rekreačná krajina pahorkatinová hlohovecko-vinohradská poľnohosp./vinohradnícka

Pahorkatinová vinohradnícka krajina v okruhu obcí Hlohovec – Bojničky – Dvorníky – Pata –

Šintava – Pusté Sady – Vinohrady nad Váhom – Šalgočka....– Sasinkovo – Klačany.

Z hľadiska štruktúry a druhového zloženia rekreačných aktivít, disponuje riešené územie obce Vinohrady nad Váhom potenciálom pre rozvoj týchto druhov rekreačných aktivít:

- agroturistiky, ktorá je spojená s poľnohospodárskou výrobou, vinárstvom, poľovníctvom a rybolovom (v južnej časti katastra sa nachádza priehrada Šintava),
- pobytovej turistiky sústredené hlavne v rozptýlenom osídlení,
- vodnej turistiky pri rieke Váh,
- kultúrno-ekumenickej turistiky – obec bola známym pútnickým miestom,
- pešej turistiky a cykloturistiky.

Z hľadiska rozvoja cestovného ruchu sa v optimálnej dostupnosti obce nachádza vodná nádrž Sĺňava, rekreačný areál na priehrade Kráľová, kúpalisko Vincov les pri Galante, vinohradnícke lokality na svahoch Považského Inovca, mesto Piešťany, ktoré má štatút kúpeľného mesta, vlastivedné múzeum v romantické kaštiele v Galante a Sládkovičove, renesančný kaštieľ v Hlohovci a barokovo-klasicistický kaštieľ v Tomášikove. Dostupné je krajské mesto Trnava so zachovaným mestským jadrom, ktoré bolo vyhlásené za mestskú pamiatkovú rezerváciu.

Odporúčania z hľadiska rozvoja rekreácie a cestovného ruchu

- zamerať sa prioritne na rozvoj:
 - pobytovej letnej turistiky orientovanej na:
 - podporu a rozvoj vodnej turistiky, vodných športov a vodáckej turistiky s pobytom pri vode,
 - vidieckeho cestovného ruchu a agroturistiky (rozvoj vinárstva a vinohradníctva, poľovníctva, ovocinárstva, rybárstva, gastronómie, ľudovomelekej a remeselníckej činnosti),

- ekumenicko-pútnickej turistiky,
- poznávacej a náučnej turistiky (kultúrne a vinohradnícke tradície a prírodné zaujímavosti v obci a okolí),
- dobudovať náučné pešie, cyklistické a cykloturistické trasy, ktoré prepoja kultúrno-historické a prírodné atraktivity a zaujímavosti sídla a jeho okolia,
- vybudovať informačný systém v obci, osadiť informačné tabule.

2.6.2 Kúpeľné územia

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa nenachádzajú kúpeľné územia. Najbližšie termálne kúpaliská sú Vincov les a Horné Saliby – Diakovce. V optimálnej dostupnosti je kúpeľné mesto medzinárodného významu Piešťany.

2.7 Prieskumy a rozboru kultúrnych a historických hodnôt

Ochrana kultúrnych pamiatok

Na území obce Vinohrady nad Váhom je nutné podľa vyjadrenia Krajského pamiatkového úradu v Trnave (KPUTT-2019/5790-2/10135/Hor,Pe zo dňa 26.02.2019) zachovať a chrániť v zmysle pamiatkového zákona nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku, evidovanú v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF):

- **Rímskokatolícky kostol navštívenia Panny Márie**, evidovaný v ÚZPF pod číslom 62/1; neskororenesančný barokový kostol v osade Svätá Chrast' dala koncom 17. storočia postaviť (obnoviť?) Katarína Tökölyová. Konsekrovaný bol vo februári 1695 a opätovne neskôr v roku 1746. V roku 1768 udelil tomuto pútnickému kostolu pápež Kliment XIII. odpustky. V roku 1779 zrušili okolo kostola malý cintorín. Ďalšie obnovy vykonal v roku 1778 František Esterházy a v roku 1839 Karol Esterházy, novšie opravy kostola prebehli v rokoch 1924 a 1937. V 2. polovici 20. storočia bola zrealizovaná sanácia proti zemnej vlhkosti a obnova exteriéru a interiéru kostola, začiatkom 21. storočia bol opravený krov a strecha kostola.

Jednoloďová tehlová stavba s polygonálnou svätyňou má predstavanú vežu s murovanou helmicou. Súčasťou kostola je vonkajší oporný systém, ktorý tvoria dvakrát odstupňované piliere. Loď a svätyňa sú zaklenuté valenou klenbou s lunetovými výsečami. Podvezie je zaklenuté krížovou klenbou. Interiér kostola zdobia vzácne drevené oltáre, obnovené v rokoch 1999-2002. Na čelnej fasáde kostola je osadený drevený misijný kríž s datovaním 1996, 2004, 2011. Kostol je starobylým pútnickým miestom, kde sa procesie veriacich schádzali na Svätodušný pondelok.

Na území obce Vinohrady nad Váhom je potrebné zachovať a chrániť solitéry, ktoré nie sú zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, ale majú historické a kultúrne hodnoty:

Miestna časť Svätá Chrast':

- **Kamenný kríž** – v blízkosti kostola pri starom cintoríne; barokový kamenný kríž so segmentovým ukončením ramien kríža, s korpusom Ukrižovaného Krista na kríži. Kríž je osadený na vysokom štvorbokovom pilieri s profilovanou rímsou a pätkou, umiestnenom na odstupňovanom pódiu. V dolnej časti piliera sa nachádza reliéf Bolestnej Panny Márie, pod reliéfom je vryté datovanie – 1772.
- **Starý cintorín pri kostole** – dobové náhrobné kamene, niektoré so sochárskou výzdobou, zachované liatinové kríže, náhrobky v ozdobnej kovovej ohrade a ďalšie z konca 19. a z 1. polovice 20. storočia.
- **Hlavný kríž starého cintorína** – novodobý jednoduchý vysoký kovový kríž s oblúkovou plechovou strieškou, s korpusom Ukrižovaného Krista, v hornej časti vertikálneho ramena kríža je plechový zvitok.
- **Lurdská jaskyňa** – novodobá, v blízkosti kostola; v malej jaskyni z neopracovaných kameňov sú umiestnené polychrómované sochy Lurdskej Panny Márie a sv. Bernadety; otvorené priečelie jaskyne ukončené poloblúkom uzatvára v spodnej časti dvojkrídlová kovová mreža, v hornej časti je čiastočne riešené pevné presklenie s kovovým viac tabuľovým rámom.
- **Božia muka** – v blízkosti kostola, novodobá, v ozdobnej kovovej ohrádke; na vysokom jednoduchom stĺpe s kruhovým prierezom je umiestnená malá, polygonálne ukončená kovová skrinka, na čelnej strane so sklenými dvierkami, vo výklenku je umiestnená malá polychromovaná plastika Panny Márie.

Miestna časť Urbánek:

- **Kaplnka sv. Urbana** – rímskokatolícka kaplnka patróna vinohradníkov, postavená v roku 1728, ktorú dal vybudovať ostrihomský kanonik Pavol Ryber, bola pútnickým miestom, vinohradníci

i pútnici sa tu stretávali na sviatok sv. Urbana (25. mája). Jednolod'ový objekt s obdĺžnikovým a polkruhovým uzáverom; bočné fasády sú členené oknami so segmentovým ukončením s novodobými plastovými výplňami. Sedlová strecha objektu je krytá keramickou krytinou, vstavaná oplechovaná veža kaplnky je ukončená ihlanovou strechou vo vrchole, s dekoratívne riešeným kovovým krížom. Čelná fasáda s murovaným štítom je po stranách ukončená kamennými prvkami. Nad vstupom je dátum 1728.

- **Kríž** – pred Kaplnkou sv. Urbana, mohutný kríž z umelého kameňa s rovným ukončením ramien kríža, osadený na štvorbokom podstavci na čelnej strane s nápisovou tabuľou s datovaním – 1950. Kríž s korpusom ukrižovaného Krista je ohradený dekoratívne riešenou kovovou ohradou, po obvode s nápisom z písiem vyrezaných z plechu „Ja som vinič a vy ste moje ratolesti“.
- **Socha sv. Urbana** – v blízkosti kaplnky sv. Urbana, novodobá, z roku 2009; prístenná socha svätca s atribútmi, osadená na vysokom toskánskom stĺpe na hranolovom podstavci s profilovanou rímou a pätkou, v nízkej dekoratívnej kovovej ohrade.

Ústredný kríž v areáli miestneho (nového) cintorína – jednoduchý, vysoký drevený kríž s oblúkovou plechovou strieškou, v strede s malým korpusom ukrižovaného Krista, novodobý.

Socha sv. Apolónie – v poli za obcou smerom na Šintavu; vysoký kamenný toskánsky stĺp, umiestnený na nízkom štvorbokom podstavci, na stĺpe je v súčasnosti osadená drevená rustikálna plastika svätice (?) ako náhrada za pôvodnú kamennú sochu sv. Apolónie. Na podstavci je sekundárne umiestnený malý dekoratívny kovový kríž s korpusom.

Božia muka – na konci obce pri ceste na Dvorníky nad Váhom; novodobá na jednoduchom drevenom pilieri drevená skrinka z čelnej strany s presklenými dvierkami, ukončená zvlínenou strieškou, vnútri obraz Panny Márie.

Božia muka – pri ceste smerom na Dvorníky nad Váhom, pri Dubníku; malý obraz Panny Márie v plytkej drevenej skrinke obdĺžnikového tvaru s presklenými dvierkami, osadenej na jednoduchom subtilnom stĺpe. Drevená skrinka je chránená plechovou sedlovou strieškou v jednoduchej ohrádke z drevených tyčových prvkov.

Obytný dom č. 464 – ľudový dom so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom; jednopodlažný objekt s obdĺžnikovým pôdorysom umiestneným v hĺbke pozemku, zastrešený sedlovou strechou s keramickou strešnou krytinou, s malou podvalbičkou nad uličným dreveným štítom. Drevený štít od spodnej časti čelnej fasády oddeľuje podlomenica v šikmej polohe, krytá škridlou. Pozdĺž dvorovej fasády je riešená otvorená chodba so stĺpmi so štvorcovým prierezom. Na hlavnej fasáde, zdobenej plastickou štukovou výzdobou, sú zachované dve okná s pôvodnými drevenými 6-tabuľkovými výplňami otvorov.

Odporúčania z hľadiska ochrany kultúrnych pamiatok

- pri obnove národnej kultúrnej pamiatke je nutné postupovať v zmysle §32 pamiatkového zákona.
- v bezprostrednom okolí nehnuteľnej národnej kultúrnej pamiatky, v okruhu desiatich metrov, nemožno v zmysle §27 ods. 2 pamiatkového zákona vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky.
- medzi pamätihodnosti obce zaradiť zachované hajlochy,
- v zastavanom území obce zachovať vidiecky charakter zástavby a charakter historického pôdorysu v širšom okolí r. k. kostola v miestnej časti Svätá Chrást' a v okolí kaplnky sv. Urbana v miestnej časti Urbánek,
- zachovať ojedinelé objekty v intraviláne obce so zachovaným slohovým výrazom (napríklad: obytné domy č. 464, 467, 162, 168; na Paradičskej ulici: obytné domy č. 281 a 282 a objekt medzi nimi bez súpisného čísla a ďalšie,
- zachovať prípadne rekonštruovať objekty, z pôvodnej zástavby obce, so zachovaným slohovým exteriérovým výrazom vo vyhovujúcom technickom stave; k odstráneniu objektov pristúpiť len v prípade závažného statického narušenia konštrukcie,
- pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby, zachovať typickú siluetu zástavby a dochované diaľkové pohľady na výškovú dominantu obce – rímskokatolícky kostol a na kaplnku sv. Urbana.

Ochrana archeologických lokalít

V intraviláne obce Vinohrady nad Váhom KPÚ Trnava eviduje stredoveké osídlenie. Prvá písomná zmienka o obci bola zaznamenaná z roku 1113, kde sa spomína ako Rautz. Z katastrálneho územia pochádzajú kostrové nálezy z okolia kostola (príkostolný cintorín). Z intravilánu obce poznáme aj ďalší, pravdepodobne

stredoveký kostrový nález v časti Paradič. O ďalšom predpoklade, že v obci existovalo stredoveké osídlenie, svedčí skutočnosť, že Vinohrady nad Váhom patrili k panstvu Šintavského hradu. Z dôvodu možnej existencie archeologických nálezov na celom riešenom území, musí byť v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnená nasledovná podmienka v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov:

- investor / stavebník každej stavby, vyžadujúcej si zemné práce, si od Krajského pamiatkového úradu Trnava v jednotlivých stupňoch územného a stavebného konania vyžiada konkrétne stanovisko ku každej pripravovanej stavebnej činnosti súvisiacej so zemnými prácami (pozemné stavby, budovanie komunikácií, líniové stavby, atď.) z dôvodu, že stavebnou činnosťou resp. zemnými prácami môže dôjsť k narušeniu archeologických nálezísk ako aj k porušeniu dosiaľ neevidovaných archeologických nálezov a nálezísk,
- o nevyhnutnosti vykonať pamiatkový výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Trnava v súlade so zákonom č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov.

2.8 Prieskumy a rozboru verejného dopravného vybavenia

2.8.1 Napojenie sídelného útvaru na nadradenú dopravnú sieť

Regionálne dopravné vzťahy

Cestná sieť na území Trnavského kraja je tvorená diaľnicami a rýchlostnými, cestami I., II. a III. triedy, doplnenými o sieť miestnych komunikácií. Cestné komunikácie II. a III. triedy zabezpečujú dopravné napojenie regiónu TTK na hlavnú a nadradenú cestnú sieť a zabezpečujú mobilitu tovaru, obyvateľstva a hospodársky rast kraja. Úseky ciest II. a III. triedy sa v nemalej miere využívajú aj na účely verejnej osobnej dopravy a cyklistickej dopravy v rámci celého Trnavského regiónu. Cestné komunikácie II. a III. triedy sú významnými spojnicami vzájomného prepojenia jednotlivých sídel kraja a cestným dopravným napojením sídel kraja na cestné „tepny“, spadajúce do siete TEN-T koridorov. Primárne sú však určené na obsluhu územia regionálnou a lokálnou dopravou, pričom vo väčšine prípadov ide o zdrojovú/cieľovú dopravu. Súčasný stav ich kvality, kapacity a technického stavu je veľmi úzko spojený s možnosťami rozvoja kraja. Tieto cestné komunikácie sú historicky zastarané a ak majú plniť v plnej miere ich očakávanú funkciu, je nutné kontinuálne zabezpečovať ich modernizáciu, údržbu a obnovu.

Stupeň urbanizácie v TTK je 47,67 %, čo znamená, že väčšina obyvateľov nie je sústredená v mestách a ich blízkom okolí. Cesty II. a III. triedy zabezpečujú spojenie s centrami, ktorými sú najmä krajské a okresné mestá, a tiež s nadradenou dopravnou infraštruktúrou.

Obec Vinohrady nad Váhom je komunikačne napojená na nadradenú cestnú sieť prostredníctvom cesty II/507 Sered' – Hlohovec.

2.8.2 Organizácia dopravy v obci, dopravné systémy

Dopravnú kostru obce tvorí cesta II/507 Sered' – Hlohovec, ktorá tvorí prieťah južnou časťou zastavaného územia. Plní funkciu zbernej komunikácie B2 v kategórii MZ 14/50 (v zmysle v zmysle STN 73 6110), s dopravno-obslužnou funkciou, ktorá zabezpečuje priebežnú, zdrojovú a cieľovú dopravu. Šírkové usporiadanie cesty II. triedy je mimo zastavaného územia v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101. Dopravný skelet obce dopĺňajú miestne komunikácie – obslužné komunikácie funkčného zaradenia C2, C3 a funkčnej triedy D1.

Miestne obslužné komunikácie kategórie C2 MO 5,5/40 až MO 8/40, majú redukovanú šírku vedľajších prvkov, nepravidelný profil krajnicového typu, s odvodnením do zeleného pásu, mnohé sú bez chodníkov

Miestne prístupové komunikácie kategórie C3 MO 5,5/30 až 8/30, ktoré plnia aj funkciu zjazdových chodníkov a cyklistických cestičiek v zástavbe – ostatné miestne komunikácie. Majú prevažne stály profil, povrch asfaltový aj štrkový, šírky vozoviek 3 až 5 m, bez chodníkov, odvodnené do priekop alebo zelených pásov. Stav väčšiny miestnych prístupových komunikácií je nevyhovujúci a vyžadujú rekonštrukciu.

Prístupové komunikácie dopĺňajú **zjazdové chodníky** najnižšej dopravno-urbanistickej úrovne - ukludnené komunikácie vo funkčnej úrovni FT D1, ktoré umožnia prístup k jednotlivým objektom. Sú riešené ako ulice v zeleni, v ktorých chodci a vozidlá využívajú spoločný uličný priestor. V bežnom profile dosahujú šírku cesty 4 až 5 m. Slúžia výlučne pre zdrojovú a cieľovú dopravu a peší pohyb. Niektoré končia ako slepé ulice s otočkou, ale často aj bez otočky.

Samostatné chodníky D3 dopĺňajú komunikačnú sieť obce, sú väčšinou jednostranné, šírky 0,5m až 1,5m. Existujúce pešie chodníky sú vedené popri:

- Novej ulici: na severnej strane v dĺžke cca 508m a na južnej strane v dĺžke cca 480m,
- Huláckej ulici: pravostranný zo severu na juh v dĺžke cca 540m (prepojený s chodníkom na Novej ulici) a ľavostranný zo severu na juh (v dĺžke cca 372m),
- Hlavnej ulici: pravostranný zo severu na juh od križovatky s ulicou Paradič až po južný koniec zastavaného územia v dĺžke cca 1250m,
- pred rímsko-katolíckym kostolom navštívenia Panny Márie v dĺžke cca 121m.

Komunikačnú sieť sídla dopĺňajú prístupové účelové **poľné cesty**, zjazdne občas aj automobilovou dopravou. Súčasné kategórie ciest a MK sú primerané intenzite regionálnej a miestnej dopravy, nevyhovujú ale z hľadiska: bezpečnosti, parametrami a usporiadaním priečného profilu, kvality povrchov a dopravného priestoru.

Hromadná doprava

Hromadnú dopravu zabezpečujú linky SAD. Hustota spojov je postačujúca, najviac spojov vykryva najmä špičkové ranné a podvečerné obdobia v pracovných dňoch. V obci sa nenachádza autobusová stanica. V súčasnosti sa v obci nachádza 8 obojsmerných autobusových zastávok, väčšina je na znamenie:

- na Hlavnej ulici pri južnom vstupe do obce od Šintavy,
- na Hlavnej ulici severne od starého cintorína,
- na ulici Predná hora pri križení s Hlavnou ulicou,
- na Huláckej ulici v strede,
- na Perneckej ulici, v jej južnej časti,
- na križovatke ulíc Nová hora a Viničná,
- na križovatke ulíc Hlavná, Stará hora a Ruženná hora (pri bývalom roľníckom družstve),
- na Hlavnej ulici pri chate PZ Dubník Šintava.

Rádus dopravnej obsluhy územia obce izochrónou dostupnosti 400 metrov od zastávok HD pokrýva takmer celé zastavané územie obce, okrem lokality Paradič.

Parkoviská a manipulačné plochy pred objektmi OV sú prístupné po MK v čiastočne vyhovujúcej kvalite povrchov a dopravných pomeroch.

Existujúce plochy statickej dopravy (cca 38 parkovacích miest):

- P/4 na križení ulíc Pernecká a Viničná pred domom č. 508,
- P/8 pred Novým cintorínom,
- P/4 pred Gazdovským dvorom na ceste Paradič,
- P/2 pri starom cintoríne,
- P/2 pred vinárstvom Chudý,
- P/10 pred COOP Jednotou,
- P/12 pred Obecným úradom a ZŠ,
- P/6 pred Piváreňou Velba Remigo.

Väčšie parkovacie plochy sa nachádzajú v areáloch Ajatex a bývalého Roľníckeho družstva.

Parkovanie a odstavovanie vozidiel bývajúcich v rodinných domoch je riešené na plochách a v garážach na pozemkoch obytnej zástavby, vjazdy z MK sú vzhľadom na nízke intenzity na MK vyhovujúce.

Cyklistická doprava

Po pravej strane rieky Váh je vedená významná červená regionálna cyklotrasa č. 002 (Horný Čepč – Sered' – Dolná Streda – Kaskády) v dĺžke 14,4 km.

Cez katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom sú vedené nasledovné regionálne cyklotrasy:

- žltá č. 8234 (Vinohrady nad Váhom – Dvorníky – Zemianske Sady – Pusté Sady – Pata – Šoporňa) v dĺžke 5,3 km,
- zelená, vedená po ceste č. 507 (Sered' – Šintava – Vinohrady nad Váhom – Dvorníky – Bojničky – Hlohovec) v dĺžke 22 km.

Vzhľadom na rozľahlosť obce, veľké dochádzkové vzdialenosti k zariadeniam základnej občianskej vybavenosti, je cyklistická doprava v obci rozšíreným miestnym dopravným prostriedkom. V obci nie sú vybudované samostatné cyklistické chodníky, tieto sú riešené v dopravnom priestore obslužných a ukladných komunikácií.

Lodná doprava

Dlhodobu sa uvažuje so splavnením rieky Váh. Vodná cesta Váh E 81 je podľa dohody AGN vnútrozemskou vodnou cestou pripojenou na magistrálnu vodnú cestu Dunaj E 80. Vodná cesta je na území Trnavského samosprávneho kraja rozdelená na úseky jej realizácie:

- etapa: Komárno - Sered' v dĺžke 75 km
- etapa: Sered' - Púchov 124 km

Os plavebnej dráhy je navrhnutá v trase a úsekoch existujúceho energetického kanála Váhu ako aj v úsekoch vodných nádrží a prirodzeného koryta rieky Váh. Dohoda AGN stanovuje lokalizáciu plánovaných vážskych prístavov P 81-03 Sered' v riečnom km 73,8-74,3, P 81-04 Hlohovec v riečnom km 102,500 –103,000 a P 81-05 Piešťany v riečnom km 124,4-127,7.

Úsek Vážskej vodnej cesty Komárno - Sered'

V úseku Komárno – Sered' je v súčasnosti vodná cesta podmiennečne splavná. Tento problém sa plánuje vyriešiť Vodným dielom Kolárovo. Tento úsek bude dosahovať vodnú cestu parametrov VIa., podľa klasifikácie európskych vodných ciest.

Úsek Vážskej vodnej cesty Sered' – Trenčín.

Úsek Vážskej vodnej cesty Sered' – Trenčín nie je v súčasnosti splavný. Predpokladom na splavnenie tohto úseku je vybudovanie derivačného Vodného diela Sered' – Hlohovec, rekonštrukcia Biskupického a Nosického kanála a vybudovanie plavebných komôr rozmerov 12x110 m na jestvujúcich energetických stupňoch.

Vzhľadom na nákladnosť investície Vážskej vodnej cesty, bolo zatiaľ vybudované, v povodí Dolného Váhu, vodné dielo Kráľová a Selice. Ďalším vodným dielom, pre zabezpečenie plavby, by malo byť vodné dielo Sered'.

Železničná doprava

Železnica nezasahuje do riešeného katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom. Nepriame napojenie obce na železniciu je v meste Sered'.

Letecká doprava

V riešenom katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa podľa Dopravného úradu (č. 5596/2019 – ROP-002/1914 zo dňa 28.01.2019) nenachádzajú žiadne letiská, heliporty, letecké pozemné zariadenia, ani iná plocha ako je letisko, ktorá sa používa na vzlety a pristátia lietadiel iba dočasne alebo príležitostne alebo na vzlety a pristátia lietajúcich športových zariadení, pre ktorú Dopravný úrad určil podmienky pre jej používanie podľa ustanovenia § 32 ods. 10 leteckého zákona, na ktorých by Dopravný úrad zabezpečoval výkon štátnej správy a štátneho odborného dozoru, alebo územnú ochranu prostredníctvom ochranných pásiem.

Do riešeného územia nezasahujú ani ochranné pásma, resp. prekážkové roviny letísk, heliportov, leteckých pozemných zariadení alebo iných plôch, ktoré sa nachádzajú mimo riešeného územia.

Ochranné pásma

- cesty II. triedy v extraviláne - 25 m na obe strany od osi komunikácie (v zmysle § 11 zákona č. 135/1996 Zb. o pozemných komunikáciách - cestný zákon, v znení neskorších predpisov).
- v zmysle §30 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) vyžiadať si v nižších stupňoch PD, súhlas Dopravného úradu SR na stavby:
 - vysoké 100m a viac nad terénom (§30 ods. 1, písmeno a),
 - stavby a zariadenia vysoké 30m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100m a viac nad okolitú krajinu,
 - zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice,
 - zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje.

Odporúčania z hľadiska rozvoja dopravy

- zachovať založený pozdĺžno-priečny dopravný systém obce,
- rešpektovať ochranné pásma ciest v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov
- rešpektovať cestu II. triedy s výhľadovým šírkovým usporiadaním - v zastavanom území v kategórii MZ 14/50, vo funkčnej triede B2 (v zmysle STN 73 6110) a mimo zastavaného územia v kategórii C 7,5/70 (v zmysle STN 73 6101),
- riešiť nové obslužné komunikácie pre rozvojové zámery bývania v zmysle STN 73 6110 – projektovanie miestnych komunikácií a STN 73 6102 – projektovanie križovatiek na cestných komunikáciách,
 - navrhnúť obslužné komunikácie funkčnej triedy C2, kategórie MO 5,5/40 až 8/40,
 - navrhnúť obslužné prístupové komunikácie funkčnej triedy C3, kategórie MO 5,5/30 až 8/30, ktoré zabezpečia účelnú obsluhu navrhovaných obytných zón,
 - navrhnúť komunikácie najnižšej dopravnú-urbanistickej úrovne - ukludnené komunikácie vo funkčnej úrovni FT D1, ktoré umožnia prístup k jednotlivým objektom,
- pri návrhu nových komunikácií uvažovať s pásom izolačnej zelene pre trasovanie verejného technického vybavenia územia,
- rekonštruovať existujúce miestne komunikácie, odvodniť povrch komunikácií,
- dobudovať pešie chodníky tam, kde to šírkové usporiadanie komunikácie umožní,
- rekonštruovať zastávky SAD – vybudovať samostatné niky pre autobus, mimo prejazdny pruh vozovky,
- dobudovať cyklistické trasy na úrovni mikroregiónu a obce,
- riešiť statickú dopravu, cyklistickú dopravu a pešie trasy v zmysle STN 73 6110.

2.9 Prieskumy a rozboru verejného technického vybavenia

2.9.1 Vodné hospodárstvo

Zásobovanie pitnou vodou

Širšie vzťahy

Juhovýchodnou časťou katastrálneho územia je vedený výtlačný privádzač DN 400 do vodojemu nad obcou Vinohrady nad Váhom, ktorý slúži pre privod vody z nadradenej vodárenskej sústavy Jelka-Galanta-Šaľa-Nitra do skupinového vodovodu Sereď. Z vodojemu je vedené gravitačné potrubie DN 500 do pravobrežnej časti spotrebiska Sereď-Dolná Streda. Okrem toho je z vodojemu vedené potrubie DN 300 do obce Pata. Vodným zdrojom pre tento skupinový vodovod je pramenisko Jelka, kde sa nachádza 7 široko profilovaných studní o výdatnosti od 27,6 l/s do 200 l/s. Celková odporúčaná výdatnosť vodného zdroja je 727,5 l/s, celkový sumárny povolený odber je 700 l/s.

Akumuláciou zabezpečujú vodojem Šúrovce 2x1 000 m³. Z Vinohradských vodojemov 2x1 000 m³ a 1x6 000 m³ sa voda gravitačne dopravuje do spotrebísk, do obce Vinohrady nad Váhom cez AT stanicu. Skupinový vodovod Sereď je prepojený so skupinovým vodovodom Šalgočka.

Popis súčasného stavu:

Obec Vinohrady nad Váhom má vybudovaný obecný vodovod. Obec je zásobovaná zo Skupinového vodovodu Sereď, z ktorého sú okrem Vinohradov nad Váhom zásobované ďalšie sídla: Sereď, Dolná Streda, Šintava, Šoporňa, Váhovce, Pata a tiež Šúrovce z okresu Trnava.

Vodovodná sieť v obci Vinohrady nad Váhom zásobuje obyvateľov obce pitnou vodou. Dimenzia vodovodných potrubí je DN 150 a DN 100. Celková dĺžka vodovodnej siete je, vzhľadom na rozvoľnenú zástavbu, pomerne dlhá (cca 13 500m). Jednotlivé objekty sú na vodovodnú sieť napojené vodovodnými domovými prípojkami, ktorých dimenzia je DN 25_1*, počet prípojek je cca 500 kusov s celkovou dĺžkou 1 300 m.

V areáli vodojemu sa nachádza automatická tlaková stanica, ktorá dopravuje vodu do tých častí obce, ktoré nie je možné zásobovať gravitačne.

Prevádzkovateľom rozvodnej siete v obci Vinohrady nad Váhom je ZsVaK-OZ Šaľa, prevádzkovateľom automatickej tlakovej stanice je obec.

Bilancia pitnej vody - súčasný stav

Výpočet potreby pitnej vody bol urobený v zmysle Vestníka Ministerstva pôdohospodárstva SR zo dňa 28. februára 2000, čiastka 5 v zmysle čl. 1 a 9.

Vstupné údaje:

Súčasný počet obyvateľov trvalo + prechodne bývajúcich cca:	1635 obyv.
občianska a technická vybavenosť:	
obchody	8 zam.
pohostinstvo	4 zam.

Špecifická potreba vody

Podľa vyhlášky MP SR č. 477/99-910 z 29.2.2000

100 % obyvateľov	135 l/os/deň
vybavenosť obce do 2000 obyvateľov	25 l/os/deň

Priemerná denná potreba vody

obyvateľstvo	
1635x135 l/os/deň	220 725 l/os/deň
občianska a technická vybavenosť	
1635x25 l/os/deň	15 875 l/os/deň
Priemerná denná potreba vody Qp	236 600 l/os/deň
	236,6 m ³ /deň
	2,7 l/s

Maximálna denná potreba vody

súčiniteľ dennej nerovnomernosti (obec do 5000 obyv.)	1,6
236,6 m ³ /deň x 1,6	378,6 m ³ /deň
	4,4 l/s

Maximálna hodinová potreba vody

súčiniteľ dennej nerovnomernosti (obec do 5000 obyv.)	1,8
378,6 m ³ /deň x 1,8	681,5 m ³ /deň
	7,9 l/s

Vzhľadom k tomu, že v obci nie je vybudovaná kanalizácia, predpokladáme, že spotreba vody je nižšia ako sú vypočítané hodnoty.

Ochranné pásma vodárenského zdroja

Podľa zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a o zmene zákona č. 372/1990Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) ochranné pásma vodárenských zdrojov, ktoré slúžia na jeho ochranu v bezprostrednej blízkosti miesta odberu vôd alebo záchytného zariadenia. Pre vodárenský zdroj – vodojem je stanovené ochranné pásmo I. stupňa, ktoré je vymedzené oplotením.

V priestore ochranného pásma je zakázané vykonávať akékoľvek zemné práce, s výnimkou budovania, resp. opravy zariadení na zachytávanie a akumuláciu podzemnej vody. V území ochranného pásma je zakázané vysádzať lesné porasty, vykonávať práce narušajúce pôdny pokryv, používať, skladovať a manipulovať s toxickými látkami, pást' zvieratá a akokoľvek znečisťovať krycie vrstvy.

Ochranné pásma vodovodných potrubí (442/2002. Z.z. a 272/1994 Z.z.)

- vodovodná sieť: profil potrubia do DN 500 - 1,5 m od podôdorysných okrajov potrubia obojstranne.

Odporúčania z hľadiska zásobovania pitnou vodou

- rešpektovať trasy existujúcich vodovodných potrubí, vrátane ich ochranných pásiem (v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách - pri profile potrubia do DN 500 je ochranné pásmo 1,5 m od pôdorysných okrajov potrubia obojstranne),
- územie ochranného pásma vodovodu zachovať ako verejne prístupný priestor v zmysle STN 73 6005, STN 75 5401, STN 75 5402, STN 75 6101 a STN 75 6910 (v opačnom prípade bude využitie územia obmedzené zmluvou o vecnom bremene v neprospech vlastníka pozemku),

- navrhované vodovodné potrubia situovať do verejných pozemkov v koridore miestnych komunikácií,
- na navrhovanej vodovodnej sieti osadiť požiarne hydranty vo vzdialenosti 160–400 m (v zmysle §8 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z.),
- vodovod v čo najväčšej miere zokruhovať.

2.9.2 Hydromelioračné zariadenia

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- časť vodnej stavby „ZP Šintava – Pata“ (evid. č. 5203 155).; stavba bola daná do užívania v roku 1990 s celkovou výmerou 1 603 ha.

Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy, podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú z rôznych profilov (DN 150, DN 200, DN 250, DN 300, DN 400) a z rôznych materiálov (PVC, YZC, oceľ). Na povrch sú vyvedené hydranty, vzdušníky, kalníky, ktoré sú chránené betónovými skružami.

Odporúčania z hľadiska hydromelioračných zariadení

- rešpektovať existujúcu závlahovú stavbu – záujmové územie závlahy, prírodné potrubie, závlahovú čerpaciu stanicu, prízjazdovú cestu k ČS,
- neumiestňovať stavby trvalého a dočasného charakteru na existujúcom závlahovom potrubí, na závlahovej čerpacej stanici a ich ochrannom pásme-

2.9.3 Vodné plochy a toky

Vodné plochy a toky

Katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom patrí do povodia rieky Váh, ktorý preteká v blízkosti pozdĺž západnej katastrálnej hranice obce.

V riešenom území sa nachádza nasledovný vodný tok a vodná plocha:

- drobný vodný tok Hlohovník (hydrologické poradie: 4-21-10-053, číslo recipienta: 4-21-10-1347, IV. kategórie)
- akumulčná vodná nádrž - Priehrada Šintava, umiestnená v rkm 2,290 vodného toku Hlohovník, ktorá v minulosti slúžila ako alternatívny zdroj požiarnej vody pre okolité obce a mestá Sereď, Galanta, Sládkovičovo a Šaľa; v súčasnosti sa využíva ako chovný rybník, ktorú spravuje Mestská organizácia SRZ v Sereďi.

V dotyku so západným okrajom katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom preteká rieka Váh, najdlhšia slovenská rieka. Z hľadiska zlepšenia odtokových pomerov, najmä ochrany územia pred veľkými vodami, sa tok upravoval stabilizovanými úpravami v samotnom koryte a ohradzovaním. Pravá strana je ohradzovaná po celej dĺžke 4,1 km, ľavá strana je bez hrádze, pretože je tu vyšší terén – v tomto úseku sa navrhuje časť vodného diela Sereď.

Na Váhu sa plánuje vybudovať viacúčelovú stavbu VD Sereď – Hlohovec, s cieľom:

- protipovodňovej ochrany územia,
- zabezpečenia plavby po Váhu v úseku medzi mestami Sereď - Hlohovec, resp. medzi VD Kráľová a VD Madunice, čo znamená vybudovanie plavebnej dráhy pre gabarity medzinárodnej plavebnej triedy VIa a plavebnej komory pre VE Sereď; VD Sereď - Hlohovec by malo zabezpečiť splavenie úseku v dĺžke 23 km, čím súčasne umožní prepojenie plavebnej dráhy, vedenej korytom Váhu od ústia do Dunaja v Komárne po Sereď vodnými dielami Selice a Kráľová do plavebnej dráhy, vedenej v derivačných kanáloch Vážskej kaskády až po Žilinu,
- energetického využitia vodného toku; Hydroenergeticky využiteľný spád predmetného úseku je 19,10 m a z toho vyplývajúci hydroenergetický potenciál (HEP) je cca 50 MW.

Ďalšie prínosy VD

Popri uvedených troch hlavných účeloch VD Sereď- Hlohovec prináša aj niektoré ďalšie prínosy, z ktorých vyberáme:

- značné rozšírenie možnosti chovu rýb,
- zabezpečenie závlahovej vody pre deficitné časti horného Žitného ostrova,
- ťažba štrkopieskov v rámci pravidelnej údržby plavebnej dráhy v koryte Váhu, najmä v nádrži Siladice,

- minimálne kolísanie vody v nádrži umožní podstatne lepšie rekreačno - športové využitie Váhu,
- zlepši sa súčasný nepriaznivý režim podzemných vôd tým, že súčasná príliš zaklesnutá hladina podzemnej vody pod Hlohovcom sa vplyvom vzdutia nádrže Siladice zvýši, a naopak, v území nad Sereďou, kde je hladina spodnej vody príliš blízko terénu, dôjde k jej poklesu vplyvom tesneného derivačného kanála a prehĺbenia odpadového kanála pod VE Sereď.

Ochranné pásma vodných tokov

Pri výkone správy vodných tokov a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (ochranné pásma). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie sú:

- · pri vodohospodársky významných tokoch pozemky do 10 m od brehovej čiary,
- · pri drobných vodných tokoch pozemky do 5 m od brehovej čiary,
- · pri ochrannej hrádzi vodného toku pozemky do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.

Odporúčania z hľadiska vodných tokov

- pri rozvojových zámeroch rešpektovať zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.,
- v záujme ochrany územia pred povodňami, rozvojové zámery riešiť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami,
- zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významných vodných tokov 10 m od brehovej čiary vodného toku, resp. vzdušnej päty hrádze obojsmerne a pri ostatných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary obojstranne (v zmysle zákona 364/2004 Z.z. o vodách),
- v ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súběžných inžinierskych sietí,
- zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity,
- pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (v zmysle §49 zákona 364/004 Z.z. o vodách),
- rešpektovať ochranné pásmo vodnej nádrže Hlohovnik min. 10m od maximálnej hladiny, t.j. od kóty 146,60 m.n.m. (v zmysle Manipulačného poriadku pre akumuláciu vodnú stavbu Hlohovnik).

Za účelom ochrany vodohospodárskych záujmov a v záujme zamedzenia vzniku migračných bariér, škôd a porúch na vodných tokoch, ako i zabezpečenia riadnej údržby vodných tokov (v zmysle §48 a §49 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách) je nutné miestne komunikácie, resp. dopravné vybavenie akéhokoľvek druhu, ktoré budú križovať vodný tok navrhovať:

- ako jednotnú zbernú komunikáciu pre ucelenú oblasť (urbanistický obvod, lokalitu a pod.) v súběhu s vodným tokom a s následným (jedným spoločným) križovaním vodného toku, umiestneným vo vhodnom profile vodného toku,
- ako dopravné a technické riešenie, ktoré bude prednostne využívať už vybudované mostné objekty, za účelom optimalizácie a regulácie nových mostných objektov križujúcich vodné toky,

Za účelom ochrany inundačného územia je nutné:

- zachovať prirodzené meandrovanie vodných tokov,
- riešiť spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
- zadržiavať v území dažďové vody zo striech a spevnených pôch akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- riešiť návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách a NV SR č. 269/2010, Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd,
- komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí,
- zaradiť stavby protipovodňovej ochrany, v územnoplánovacej dokumentácii, medzi verejnoprospešné stavby,
- navrhnuť využívanie rozvojových území tak, aby nedochádzalo k významným zásahom do režimu

- povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,
- riešiť križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi v súlade s STN 73 6822.

Ochrana pred povodňami

Prívalové vody sú v intraviláne odvádzané sústavou otvorených, nespevnených rigolov a priekop, ktoré sú vedené súbežne s miestnymi komunikáciami, alebo voľne do terénu.

V zastavanom území sú prívalovými dažďami ohrozené niektoré lokality v strednej časti obce.

Protipovodňová prevencia územia by mala spočívať v trojstupňovom prístupe s nasledovnou postupnosťou:

- zachytenie dažďovej vody v mieste /priestore, kde spadne,
- retencia /akumulácia dažďovej vody v krajine,
- odvedenie tej časti dažďovej vody, ktorú povodie /územie/krajina predtým neabsorbuje.

Jedným zo základných krokov účinnej prevencie proti povodňam bude obnovenie ekosystémových funkcií povodia /územia /krajiny, ktoré svojimi prirodzenými vlastnosťami:

- zadrží dažďovú vodu,
- umožní jej vsakovanie do podložia,
- zvýši kvalitu pôdy a v rámci priestorovej optimalizácie funkcií, potrieb a využívania krajiny človekom zabezpečí aj jej ekologickú stabilitu.

Odporúčania z hľadiska ochrany pred povodňami

- zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:
 - prirodzené meandrovanie vodných tokov,
 - pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia,
- komplexne riešiť pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,
- udržiavať rigoly, ktoré sú súčasťou odvodňovacieho systému obce, v dobrom technickom stave,
- vykonať opatrenia zamedzujúce ohrozenie prívalovými vodami v lokalitách:
 - ekologické: vysadiť svahy kultúrami s protieróznymi účinkami po celé vegetačné obdobie,
 - technické: riešiť odvedenie povrchových vôd do odvodňovacieho systému obce (napr. vybudovať odvodňovaciu priekopu zaústená cez odkalovací objekt do odvodňovacieho zariadenia miestnej komunikácie, vybudovanie poldrov, záchytných nádrží a pod.).

2.9.4 Odvádzanie a čistenie odpadových vôd

Popis súčasného stavu

Obec Vinohrady nad Váhom nemá vybudovanú obecnú kanalizáciu. Splaškové vody z domov sú odvádzané do domových žump a septikov a odtiaľ vyvázané oficiálne fekálnymi vozmi do ČOV Dolná Streda. O žumpách sa nedá povedať, že sú v dobrom technickom stave. Hrozí nebezpečenie priesaku odpadových žump do terénu, čím môže dôjsť ku kontaminácii povrchových a podzemných vôd. Takýto stav môže ohroziť životné prostredie a spôsobiť šírenie infekčných chorôb. Riešením je vybudovať v obci kanalizačnú sieť s napojením na čističku odpadových vôd.

Obec má v súčasnosti neskolaudovanú ČOV v lokalite „Kamenica“, ktorá sa stavala v roku 2004-2007. Je realizovaná ako monobloková ČOV typu CNP 100, pre maximálny prítok $Q_{max} = 180 \text{ m}^3/\text{deň}$, počet EO = 660. Biologická čistička využíva vysoký efekt pneumatickej jedno bublinkovej aerácie. Predpokladaný vypúšťaný prítok z ČOV do Váhu neovplyvní kvalitu vody v recipiente.

Niekoľko rodinných domov je napojených na vlastnú čističku odpadových vôd, ktorá je spravidla zrealizovaná na ich pozemku.

Dažďové vody sú odvádzané rigolmi vedľa komunikácií, prípadne voľne do terénu. Tieto rigoly svojou kapacitou nestačia zachytiť uspokojivo všetky dažďové vody. Prívalová dažďová voda zaplavuje niektoré časti v obce.

Odporúčania z hľadiska kanalizácie

- dokončiť neskolaudovanú ČOV a zrealizovať splaškovú kanalizáciu,
- zohľadňovať pri návrhu odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č. 364/2004 Z.z. a NV SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.
- dobudovať systém dažďovej kanalizácie v celom zastavanom území obce (zachovať retenčnú schopnosť územia) – v maximálnej miere zadržiavať v území dažďové vody zo striech a spevnených

- plôch pri plánovanej výstavbe, akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, resp. kontrolovane vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky,
- vybudovať poldre, zadržiavacie nádrže pre prívalové dažďové vody,
 - riešiť spôsob obrábania ornej pôdy v lokalitách „Stará hora“ a „Hulácka hora“ tak, aby sa zadržiavala voda v území.

2.9.5 Zásobovanie elektrickou energiou

Pripojenie obce Vinohrady nad Váhom na systém VN

Zásobovanie okresu elektrickou energiou sa uskutočňuje cez transformačnú stanicu 400/220/110 kV Križovany nad Dudváhom.

Pre distribúciu vysokého napätia slúžia nasledovné transformačné stanice 110/22 kV:

Názov	kV	Výkon MVA	Správca
SŽ Galanta	110/22	2x13,5	odb.
VE Kráľová	110/22	2x25	ZSE
NI Sereď	110/22	2x25	závl.

Cez katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom prechádza elektrické vedenie 400 kV V425 Križovany - Veľký Ďur. Vedenie je prevádzkované a vo vlastníctve SEPS.

Významným vodným dielom okresu Galanta je vybudovaná vodná elektrárň Kráľová s elektrickým výkonom 43,2 MW.

Zásobovanie obce elektrickou energiou

Vinohrady nad Váhom sú v súčasnosti zásobované elektrickou energiou z 22 kV vzdušného vedenia č. 237, z ktorého je vyvedená odbočka pre zásobovanie obce z uzla 110/22 kV Hlohovec.

Zásobovanie obce sa uskutočňuje prostredníctvom transformačných staníc 22/04 kV, o celkovom inštalacnom výkone 2443 kV (navrhovaný 3243 kV). Prevažujú distribučné stanice stĺpové, napojené na odbočku z 22 kV vzdušného vedenia č. 237, vzdušnými 22 kV prípojkami prierezu 3x35 mm² AlFe.

Tab. č.10: Prehľad trafostaníc na území obce Vinohrady nad Váhom

Označenie TS	lokalita	Výkon v kVA	Typ TS	Správca
TS 846-1	lokalita „Borody“	100	stožiarová	ZSE
TS 846-2	pri ZŠ	250	stožiarová	ZSE
TS 846-3	lokalita „Paradič“	250/navr.400/	2,5-stĺpová	ZSE
TS 846-4	križovatka Stará hora-cesta II/507	250	stožiarová	ZSE
TS 846-5	pri Starom cintoríne	400	2,5-stĺpová	ZSE
TS 846-6	IBV Nová hora	100/navr.400/	2,5-stĺpová	ZSE
TS 846-7	pri sadoch - sever	150	2,5-stĺpová	cudzia
TS 846-8	pri vodnej nádrži	250	2,5-stĺpová	RD
TS 846-9	pri sadoch - juh	63	2,5-stĺpová	cudzia
TS 846-10	križovatka Stará hora-cesta II/507	630	2,5-stĺpová	ZSE

Neoznačená trafostanica sa nachádza aj pri vstupe do bývalého Roľníckeho družstva. Jej vlastníctvo je neznáme.

Distribučná sieť NN

Distribučná sieť na napäťovej hladine NN-0,4 kV je realizovaná ako kábová a vzdušná. Prostredníctvom NN napäťovej siete sú zásobovaní jednotliví odberatelia. Vedenia sú zrealizované v rôznych dimenziách, veku a druhu.

Ochranné pásma

V zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike sú pre existujúce vedenia stanovené bezpečnostné a prevádzkové podmienky, ktoré je potrebné v územnom pláne rešpektovať:

- Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

- Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po obidvoch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:
 - 400 kV vedení 25 m od krajného vodiča na obidve strany,
 - 220 kV vedení 20 m od krajného vodiča na obidve strany,
 - 110 kV vedení 15 m od krajného vodiča na obidve strany,
 - 22 kV vedení 10 m od krajného vodiča na obidve strany.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti do 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou,
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky,
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku,
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie, bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy,
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia,
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu.

Všeobecne k rozvodným sieťam

Elektrické siete sú vonkajšie na železobetónových stĺpoch. Pri väčších rekonštrukciách stožiarových transformovni zvažovať možnosť ich prestavby na kioskové s káblovým pripojením. Odporúča sa pamätať na prípadné zosilňovanie distribučných sietí NN, najmä pri zahusťovaní výstavby. Koordinovať elektrické rozvodné siete s výstavbou telekomunikačných rozvodov, s ktorými sa pri rozvoji obce musí tiež počítať.

Odporúčania z hľadiska zásobovania elektrickou energiou

- zachovať koridor jestvujúceho 400 kV vedenia V 425 a jeho ochranné pásmo v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a nadväzných legislatívnych zákonov, t.j. v rámci rozvoja obce nezaraďovať pozemky pod ochranným pásmom medzi stavebné, rekreačné a oddychové,
- dodržiavať ochranné pásmo existujúcich VN vzdušných vedení v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z. o energetike a nadväzných legislatívnych zákonov ako aj ustanovenia STN 73 6005,
- rešpektovať trasy 22 kV vzdušných vedení, v prípade potreby riešiť v zastavanom území a na rozvojových plochách návrh ich prekládky, prípadne kabelizáciu,
- elektrické rozvody navrhnuť a realizovať na verejne prístupných priestoroch v max. miere káblami zemou, v súlade s Vyhláškou MŽP SR č. 532 z 19.09.2002,
- prekládky elektroenergetických rozvodných zariadení riešiť v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. § 45 ods. 2/ Preložka energetického rozvodného zariadenia, v ktorom sa uvádza:
 - náklady na preložku elektroenergetického rozvodného zariadenia je povinný uhradiť ten, kto potrebu preložky vyvolal, ak sa vlastník elektroenergetického rozvodného zariadenia a ten, kto potrebu preložky vyvolal, nedohodnú inak; vlastníctvo elektroenergetického rozvodného zariadenia sa preložkou nemení,
 - preložkou elektroenergetického rozvodného zariadenia na účely tohto zákona je premiestnenie niektorých prvkov elektroenergetického rozvodného zariadenia alebo zmena jeho trasy.

2.9.6 Zásobovanie zemným plynom

Obce Vinohrady nad Váhom je plynofikovaná. Zdrojovým plynovodom pre zásobovanie obce je VTL plynovod DN 150 PN 25 Pata – Zemianske Sady. Na tento plynovod je VTL prípojkou DN 80, PN 2,5 MPa pripojená regulačná stanica plynu RS 1556/2/1-440 s výkonom 1500 Nm³/h., z ktorej je obec Vinohrady nad Váhom zásobovaná zemným plynom. Tlaková hladina stredotlakových plynovodov pre obec je 300 kPa.

V obci je vedená miestna distribučná sieť PN 300 kPa. STL plynovody sú uložené v zemi na okraji miestnych komunikácií, s krytím 1,10 m zeminy. Plynovody a plynovodné prípojky sú zhotovené polyetylénového a oceľového materiálu.

Jednotlivé objekty sú na verejný plynovod pripojené stredotlakovými prípojkami plynu, ukončené domovými regulátormi spolu s plynomermi, ktoré sú situované v oplotení alebo na pozemku objektu.

V obci sa zemný plyn využíva na kúrenie, prípravu TUV, varenie a priemyselné účely.
V súčasnosti je plynofikovaných 95% domácností a 100% objektov občianskej vybavenosti.

Ochranné a bezpečnostné pásma

Pod ochranným pásmom plynovodu rozumieme priestor v bezprostrednej blízkosti priameho plynovodu alebo plynárenského zariadenia vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia, meraný kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia.

Vzdialenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia je (v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z.):

- 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa.

Pre plynovody prepravnej siete platí ochranné pásmo medzi okrajom novej stavby a medzi osou krajnej línie PS 50 m meraných kolmo na os línie.

Pre sieť SPP – preprava, a.s. platí vzdialenosť 300 mm pre DN nad 500 mm a tlak nad 4 MPa.

Odporúčania z hľadiska zásobovania plynom

- zachovať a dodržať ochranné a bezpečnostné pásma zariadení a trás plynu (v zmysle zákona č. 251/2012 Z.z., o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov), pri projektovaní dodržať STN 38 6410/Z1 (Plynovody a prípojky s vysokým tlakom) a STN 33 4050 (Predpisy pre podzemné oznamovacie vedenia),
- zriaďovať stavby a vykonávať činnosti v ochrannom a bezpečnostnom pásme plynárenských zariadení je možné len po predchádzajúcom súhlase prevádzkovateľa distribučnej siete a za podmienok ním určených (v zmysle §79 ods. 5. a 6. citovaného zákona),
- plynofikáciu územia riešiť komplexne s napojením navrhovaných rozvojových zámerov na existujúce rozvody STL plynovodu,
- uvažovať so 100% plynofikáciou v rámci navrhovanej IBV rodinných domov,
- v prípade požiadavky na uskutočnenie preložky existujúcich plynárenských zariadení prevádzkovaných SPP-D, je potrebné kontaktovať oddelenie prevádzky SPP-D, ktoré možnosť realizácie preložky posúdi a stanoví konkrétne podmienky jej realizácie.

2.9.7 Zásobovanie teplom

V súčasnosti v obci Vinohrady nad Váhom je prevažná časť objektov plynofikovaná. Menšia časť objektov je vykurovaná tuhým palivom alebo elektrickou energiou.

Netradičné zdroje energie

Solárna energia sa využíva ojedinele a to len na prípravu teplej úžitkovej vody a na prikurovanie. Veterná energia sa nevyužíva.

Odporúčania z hľadiska zásobovania teplom

- splynofikovať alebo prebudovať na elektrickú energiu kotolne, ktoré sú dosiaľ na pevné a tuhé palivá,
- stimulovať inštalovanie slnečných kolektorov na prípravu TUV pri výstavbe IBV,
- podporovať vykurovanie IBV netradičnými zdrojmi energie.

2.9.8 Produktovody

Katastrálnym územím obce Vinohrady nad Váhom nie sú vedené produktovody.

2.9.9 Napojenie územia na telekomunikačné a informačné siete

Telekomunikačné zariadenia

V súčasnosti sú účastníci v obci Vinohrady nad Váhom z hľadiska telekomunikácie zaradení do uzlového telefónneho obvodu UTO Galanta a z hľadiska vyššej telefónnej úrovne do primárnej oblasti (PO) Dunajská Streda. Základná hlasová služba je zabezpečená prostredníctvom vzdialenej účastníckej jednotky (RSU).

Obečný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove Obecného úradu. Rozvody sú vedené na betónových stĺpoch sekundárnych elektrických rozvodov na oceľových konzolách, s keramickými izolantmi, v ochrannom pásme od elektrických vodičov.

Ochranné pásma (v zmysle § 68 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektronických komunikáciách)

- vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) v šírke 1 m od osi jeho trasy, hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

Pošta

Komplexné poštové služby sú v obci Vinohrady zabezpečované prostredníctvom pošty, ktorá sídli v samostatnom objekte.

Oporúčania z hľadiska telekomunikácií

- dodržať ochranné pásma telekomunikačných zariadení v zmysle §68 zákona č. 351/2011 Z.z. o elektrických komunikáciách a súčasne dodržať §65 zákona 351/2011 Z.z. o ochrane proti rušeniu; v koridore ochranného pásma neumiestňovať stavby a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenia alebo vedenie telekomunikačnej siete, alebo ich plynulú a bezpečnú prevádzku, vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb,
- zachovať existujúce nadzemné a podzemné telekomunikačné zariadenia v správe ST, a.s.,
- riešiť rozšírenie mts na navrhovaných rozvojových plochách káblami uloženými v zemi,
- pri všetkých stavbách a terénnych úpravách v podrobnejších stupňoch projektovej dokumentácie požiadať v zmysle zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách o vyjadrenie o existencii podzemných a nadzemných sietí,
- kolízie s telekomunikačnými vedeniami a zariadeniami riešiť ich preložkou na náklady investora.

2.10 Prieskumy a rozboru stavu životného prostredia

2.10.1 Rozbor súčasného stavu zložiek životného prostredia

Voda

Podpovrchové vody: Neogénne, prevažne ílovité podložie, sa v riešenom území nachádza na úrovni 134 -122 m.n.m. Hladina podzemnej vody sa nachádza na úrovni 137- 125 m.n.m. Smer prúdenia podzemnej vody je premenlivý.

Povrchové vody - v dôsledku poľnohospodárskej výroby je pravdepodobné, že kvalita povrchových vôd je znečisťovaná splachmi humusu, organických a anorganických hnojív a ostatných ochranných látok aplikovaných na poľnohospodársku pôdu. Ďalšími zdrojmi znečistenia sú divoké skládky odpadov, ktoré nie sú zabezpečené proti úniku skládkových vôd do podložia a nedobudovaná kanalizácia v obci. Niektoré prítoky Váhu majú znečistenú vodu; napríklad Horný Dudvák, ktorý vteká do Váhu, má nepriaznivú kvalitu. Voda má charakter takmer odpadovej vody s vysokým organickým znečistením.

Uvedená antropogénna činnosť sa prejavuje aj v súčasnej kvalite podzemnej vody, ktorá v mnohých prípadoch nie je vhodná pre pitné účely.

V súčasnosti je väčšina objektov zásobovaná pitnou vodou z verejného vodovodu.

Opatrením na ochranu podzemných a povrchových vôd je dôslednejšie dodržiavanie zákona č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) a vybudovanie verejnej kanalizácie.

Pôda

Pôdne typy a druhy, pôdotvorný substrát, ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek BPEJ.

Územie patrí do kategórie nepatrnej až miernej náchylnosti na potenciálnu eróziu.

Ovzdušie

Z hľadiska kvality ovzdušia možno územie okresu Galanta zaradiť k územiám s relatívne málo znečisteným ovzduším. Okres má pomerne dobré podmienky na rozptyl exhalátov v ovzduší. Prevláda severozápadný vietor s vysokou priemernou rýchlosťou (viac ako 4 m/sec.) a juhovýchodný (cca 3 m/sec.). Výskyt bezvetria je zriedkavý.

Najväčším znečisťovateľom ovzdušia v okrese, s možným vplyvom na obec Vinohrady nad Váhom, sú bodové zdroje priemyselných prevádzok v meste Sereď, napr. Slovenské cukrovary, s.r.o. a pod.

Nepriaznivý stav ovzdušia v obci Vinohrady nad Váhom spôsobujú emisie zo spaľovania tuhých palív, ktoré vznikajú pri vykurovaní niektorých domov tuhým palivom. Prašnosťou a hlukom je zasiahnuté obytné územie pozdĺž cesty II. triedy, ktorá v južnej časti prechádza zastavaným územím.

Zosuvné územia

Územie medzi mestami Hlohovec a Sereď je značne postihnuté svahovými deformáciami (stabilizovanými, aktívnymi a potenciálnymi), predovšetkým zosuvmi frontálneho typu. Celková šírka zosuvného územia je až 18 km a dĺžka zosuvov nepresahuje 700 – 800 m. Rozsiahle frontálne zosuvy sa vytvorili v prostredí kvartérnych a neogénnych sedimentov v dôsledku abrázie rieky Váh. Z hľadiska geologickej stavby je predmetné územie budované sedimentmi neogénu (pliocén), ktoré sú pokryté kvartérnymi sedimentmi rôznych hrúbok. Neogénne sedimenty vystupujú už v hĺbkach 0,3 až 0,7 m pod terénom, v údolnej nive Váhu v hĺbkach 8 až 20 m pod povrchom terénu a sú tvorené mohutnými súvrstviami ílov a pieskov, s polohami a šošovkami pieskovcov, ojedinele zlepcov. Kvartérne sedimenty sú zastúpené fluvialnymi náplavmi Váhu, eolicko – deluvialnymi a proluvialnymi sedimentmi.

Významným činiteľom je aj bočná erózia Váhu. Rieka sa takmer od konca pliocénu nepretržite laterálne pohybuje smerom na východ a tým podrezáva západný svah Nitrianskej pahorkatiny.

Podrezávanie je umocnené nestabilitou strmých svahov v lokalite Paradič – Šintava, ktorá sa nachádza medzi obcami Šintava a Paradič, západne od obce Vinohrady nad Váhom. Tento úsek je zo stabilného hľadiska veľmi citlivý a patrí medzi vyčlenené úseky do vysokého stupňa zosuvného hazardu (podľa Mapy zosuvného hazardu).

V záujmovom území je vytvorený jeden výrazný stupeň erozívnej terasy o relatívnej výške jej hrany nad dnešným alúviom cca 30m. Tento bol po celej dĺžke intenzívne podrezávaný veľkým meandrom Váhu alebo jeho ramena, ktorého tvar je ešte dnes dobre zachovaný.

Na tomto území sa objavili aj prejavy silnej mechanickej sufózie – vyplavovania, pri ktorej zo zvodnených piesčitých polôh vyteká voda, ktorá intenzívne vyplavuje nespevnený materiál a ukladá ho vo forme menších náplavových kužeľov. Vyplavením materiálu sa vyvára vo svahu erozívna ryha postupujúca smerom proti svahu.

Zosuvové lokality v riešenom území obce Vinohrady nad Váhom a v obci Dvorníky:

- (GA) – Vinohrady nad Váhom – výrazné zosuvové územia v lokalitách Pográn, pod Zlatou horou, Poronda,
- (HL) – Dvorníky – zosuvová časť – Borody.

Pri výdatných dažďových zrážkach vznikajú v obci Vinohrady nad Váhom zosuvy pôdy a svahov s ohrozením rodinných domov a miestnych komunikácií v lokalitách Kamenica, Pomorová, pri Urbánku Na základe záverov.

2.10.2 Rozbor faktorov negatívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia

Zdroje znečistenia ovzdušia

Obec patrí do Trnavsko-galantskej oblasti, ktorá má pomerne dobré podmienky pre rozptyl exhalátov v ovzduší. Prevláda severozápadný vietor s vysokou priemernou rýchlosťou (viac ako 4m/s) a juhovýchodný (viac ako 3 m/s). Ide o relatívne dobre ventilovanú oblasť s nízkym výskytom bezvetria.

Environmentálnu záťaž v okrese spôsobuje predovšetkým potravinársky priemysel (Amylum Slovakia, spol. s r.o., Slovenské cukrovary, s.r.o.) a niekoľko iných menších prevádzok (RaVOD Pata Roľnícke a výrobné družstvo)...

Napriek uvedeným znečisťovateľom ovzdušia riešené územie zaradíme k územiám s relatívne málo znečistením ovzdušiam.

Obec je 100% plynofikovaná, čím sa odstránili lokálne zdroje znečistenia ovzdušia z vykurovania.

Medzi miestne zdroje znečistenia ovzdušia radíme:

- cestu II/507 Sereď - Hlohovec, ktorá je vedená zastavaným územím obce Vinohrady nad Váhom,
- poľnohospodársku výrobu – používanie agrochemikálií a prašnosť spôsobenú pohybom poľnohospodárskych mechanizmov,
- živočíšnu výrobu (malé poľnohospodárske usadlosti, v ktorých je umiestnený chov živočíšnej výroby).

Odpady – v riešenom území je zavedený separovaný zber odpadov (v zmysle Programu odpadového hospodárstva). V katastrálnom území je nutné priebežne likvidovať vznikajúce divoké skládky odpadov, zabezpečiť likvidáciu biologického odpadu, vybudovať kompostáreň.

Znečistenie podzemných a povrchových vôd nebolo zisťované. Znečistenie podzemných a povrchových vôd sa predpokladá hlavne z:

- bodových zdrojov znečistenia, najmä z komunálnych odpadových vôd, v dôsledku nevybudovanej kanalizácie v obci (priesaky z nevodotesných žump, priesaky zo skládkovania odpadov a pod.),
- plošných zdrojov, najmä z poľnohospodárskej činnosti, spôsobenej intenzívnym hnojením poľnohospodárskej pôdy.

Riešené územie je vodnou eróziou ohrozené minimálne.

Ohrozenie hlukom – časť územia je zaťažená hlukom z cesty II/507, ktorá je vedená zastavaným územím.

Koridory inžinierskych sietí – riešeným územím prechádzajú nadradené trasy vzdušného vedenia elektrickej energie, skupinový vodovod a plynovod.

Radónové riziko

Katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom územie spadá do nízkeho (36,7%) a stredného radónového rizika (63,0%). Rádioaktívne suroviny sa v riešenom území nenachádzajú.

Z hľadiska zabezpečovania kvality životného prostredia, najmä funkčnej zložky bývania obyvateľstva, ide o obmedzovanie vplyvu radónu v novovytváranom i v existujúcom obytnom prostredí. V novej výstavbe ide o predchádzanie škodlivým účinkom radónu, predovšetkým lokalizáciou stavieb, voľbou stavebných materiálov a spôsobom zhotovenia stavieb.

Environmentálne záťaž

V riešenom území nie sú evidované environmentálne záťaž.

2.10.3 Rozbor faktorov pozitívne ovplyvňujúcich kvalitu životného prostredia

Medzi pozitívne faktory, ktoré ovplyvňujú kvalitu riešeného územia z hľadiska životného prostredia zaraďujeme:

- výhodnú polohu obce:
- v optimálnej dostupnosti hlavných dopravných tras v regióne,
- v záujmových územiach krajských miest Trnava a Nitra a miest Sereď, Hlohovec a Galanta,
- krajinnú štruktúru so svojím prírodným a ekologickým potenciálom tvoreným poľnohospodárskou pôdou (ornou pôdou, vinicami a sadiami), lesnými pozemkami (hlavne NPR Dubník) a vodnou plochou – priehradou Šintava,
- hodnoty nehmotnej povahy, predstavované najmä historickou a kultúrnou tradíciou obce, jej historickou funkciou i celkovým géniom loci obce Vinohrady nad Váhom,
- prevahu dobrých ekonomických podmienok pre život človeka v pokojnom vidieckom prostredí.

Odporúčania z hľadiska životného prostredia

- odkanalizovať celú obec, s cieľom zabezpečiť kvalitu podzemných vôd,
- riešiť odvedenie dažďových vôd, s cieľom zamedziť ohrozenie obytných častí územia prívalovými zrážkovými vodami z okolitých poľnohospodárskych plôch,
- dôsledne dbať na separovanie odpadov v obci,
- zlikvidovať divoké skládky odpadov v katastrálnom území obce,
- do obytného územia neumiestňovať výrobné prevádzky, ktoré sú zdrojmi znečistenia ovzdušia v zmysle §3 ods. 2 zákona NR SR č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia, ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení predpisov a prílohy č. 2 vyhl. MŽP STR č. 706/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, okrem zdrojov, ktoré zabezpečujú vykurovanie týchto objektov.

Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov

- využívať na výstavbu hlavne plochy v hraniciach zastavaného územia obce,
- pri zábere poľnohospodárskej pôdy postupovať v zmysle zákona č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy,
- nezaberať lesné porasty, pri zábere je potrebné vyňatie z LPF a výpočet straty drevnej hmoty (v zmysle zákona o ochrane LPF 14/1994 Z.z.).

2.10.4 Odpady

Komunálny odpad z obce Vinohrady nad Váhom vyváža v pravidelných intervaloch firma Komplex – odpadová spoločnosť, s.r.o. Pusté Sady na riadenú skládku odpadov v obci Pusté Sady. V okrese Galanta je skládka Pusté Sady najvýznamnejšia, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 1994, s kapacitou 175 000 m³. Na tejto skládke je zneškodňovaný komunálny odpad z celej rozvojovej oblasti mesta Sereď.

Separovaný zber odpadov v obci Vinohrady nad Váhom a jeho podrobnosti upravujú všeobecne záväzné nariadenia obce. Obec organizuje zber triedeného odpadu formou kontajnerov na sklo, papier a plasty. Kontajnery sa nachádzajú – vedľa detského ihriska na Pažiti, pri Jednote, pri Remigu, na zbernom dvore, pri malom parčíku na križovatke ulice Hulácka a Nová ulica, pri Kate, pri Urbánku.

Základná škola raz do roka organizuje súťaž v zbere papiera.

Zber elektroniky /televízory, chladničky, tlačiarne, počítače.../ sa v obci uskutočňuje dvakrát do roka, ako zber po obci vyhradenou spoločnosťou ANEO z Trnavy.

Obec má zriadené „EKO zberné miesto“ – vstup z Novej ulice vedľa Materskej školy. Na zberný dvor je možné doviesť veľkoobjemový odpad, drobný stavebný odpad z búracích prác, staré pneumatiky, a pod.

Nakladanie s bioodpadom sa realizuje individuálne. Obec nemá vybudovanú kompostáreň.

V katastrálnom území, v západnej časti lokality „Predná hora“, sa nachádza jedna odvezená skládka odpadov.

Odporúčania z hľadiska odpadového hospodárstva

- obmedzovať vznik odpadov v komunálnej sfére – separovaný zber, obmedzovať nákup výrobkov so skrátenou životnosťou, uprednostňovať nákup vo vratných obaloch,
- zvýšiť materiálové zhodnocovanie komunálneho odpadu (35%), zneškodňovanie skládkovaním (55%) a iné (10%),
- zaviesť systém zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľných odpadov v domácnostiach,
- prevádzkať dôslednú osvetu a propagáciu separovaného zberu,
- zabrániť vzniku nelegálnych skládok – sanácia existujúcich divokých skládok,
- zvýšiť environmentálne povedomie občanov prostredníctvom výchovy v školách.

2.10.5 Ochranné pásma

Dopravnej infraštruktúry

Ochranné pásma cestných komunikácií a zariadení k ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta II/507 Sereď – Hlohovec (vzdialenosť od osi vozovky) v extraviláne 25 m a v intraviláne 15 m.

Ochranné pásma letísk v zmysle § 30 leteckého zákona je nutné prerokovať s Dopravným úradom SR nasledovné stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom (§ 30 ods. 1, písmeno a),
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu (§30 ods. 1, písmeno b),
- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice (§30, ods. 1, písmeno c),
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje (§ 30 ods. 1, písmeno c).

Technickej infraštruktúry - podzemné a nadzemné vedenia a stavby vymedzené STN a zákonom:

- ochranné pásmo trás vodovodu v zmysle §19 zákona č 442/2002 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov:
 - do priemeru DN 500 – 1,5 m od pôdorysného okraja potrubia na obidve strany obojsmerne,
 - priemer DN 500 a viac – 2,5 m na od pôdorysného okraja potrubia na obidve strany obojsmerne;
- ochranné pásmo vodných tokov (STN 73 6822, čl. 90) pri drobných vodných tokoch 5 m od brehovej čiary, manipulačný pás 4 m od brehovej čiary, pri vodohospodársky významnom vodnom toku 10 m od brehovej čiary, manipulačný pás 6 m od brehovej čiary;
- vzdušné, podzemné silnoprúdové a slaboprúdové vedenia s ochranným pásmom v zmysle zákona 251/2012 Z.z., o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov:
 - ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po obidvoch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča na obidve strany. Táto vzdialenosť je pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: pre vodiče bez izolácie 10 m, pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, pre závesné káblivé vedenia 1m,
 - 22 kV – 10 m,
 - od 35 kV do 110 kV vrátane - 15 m,
 - 220 kV – 20 m,
 - 400 kV – 25 m;
- ochranné pásmo plynovodu v zmysle zákona 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia, merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
 - 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 do 500 mm,
 - 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území s prevádzkovým tlakom nižším ako 0,4 MPa,
 - 8 m pre technologické objekty,
- bezpečnostné pásmo plynovodu v zmysle zákona 251/2012 Z.z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov je vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od osi priameho plynovodu alebo od pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia, merané kolmo na os plynovodu alebo na hranu pôdorysu technologickej časti plynárenského zariadenia:
 - 10 m pre plynovod s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaným na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
 - 20 m pre plynovod s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
 - 50 m pre plynovod s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
 - 50 m pre plynovod s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 150 mm,
 - 100 m pre plynovod s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 300 mm,
 - 150 m pre plynovod s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 500 mm,
 - 300 m pre plynovod s tlakom nad 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
 - 50 m pri regulačných staniaciach, filtračných staniaciach, armatúrnych uzloch,
 - určí v súlade s technickými požiadavkami prevádzkovateľ distribučnej siete pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa, ak sa nimi rozvádza plyn v súvislej zástavbe;
- ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete upravuje zákon č 351/2011 Z.z. o elektrických komunikáciách.

Špecifických a chránených území

- maloplošné chránené územie NPR Dubník – nemá vymedzené ochranné pásmo,,
- ochranné pásmo lesa vo vzdialenosti 50 m od okraja lesných pozemkov v zmysle zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch,
- ochranné pásmo objektu zapísaného v ÚZKP – 10m.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických a iných prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie.

Vymedzujú sa nasledovné pásma hygienickej ochrany:

- cintorínov (pohrebísk) – 50 m od hranice pozemku pohrebiska, v ochrannom pásme pohrebiska sa nesmú povoľovať ani umiestňovať budovy, okrem budov, ktoré poskytujú služby súvisiace s pohrebníctvom (v súlade so zákonom č.131/2010 Z.z. o pohrebníctve),
- ochranné pásmo vodárenských zdrojov
 - vodojemu I. stupňa v rámci oplotenia areálu vodojemu.

2.10.6 Ochrana prírody a krajiny

Územné časti vysokej biologickej a ekologickej hodnoty môžu byť z hľadiska zachovalosti alebo ohrozenosti biotopov vyhlásené za chránené v niektorej z kategórií chránených území alebo podliehajú osobitnej ochrane, pričom špeciálnu starostlivosť a režim na chránených územiach zabezpečujú stupne ochrany.

Riešené katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom sa nachádza v krajine, kde platí I. stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a podľa §12 zákona sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

V riešenom území sú evidované nasledovné územia, ktoré sú chránené podľa §17 zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny:

Chránené územia:

- Národná prírodná rezervácia NPR Dubník (maloplošné chránené územie), vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 83 z 23.3.1993 o štátnych prírodných rezerváciách – územie sa nachádza v k. ú. Vinohrady nad Váhom a časť územia spadá do katastrov obcí Dvorníky, Pusté Sady a Zemianske Sady.

Rok vyhlásenia: 1954, prevyhlásenie 1972, 1993.

Rozloha územia: 165,19 ha.

Predmetom ochrany: Ornitologická lokalita výrika malého. V odlesnenej krajine vzácny a ojedinelý zvyšok prirodzeného lesného spoločenstva (zo skupiny lesov JV Európy) s chránenými druhmi. Pôdnym typom je černoziem, geologickým podkladom spraš. Na okraji NPR staré duby s vtáčimi hniezdiskami.

Stupeň ochrany: 4.

Ochranné pásmo: Nebolo určené.

V lokalite v minulosti hniezdil vzácny druh sovy – výrik lesný (*Otus scops*), v súčasnosti už hniezdenie nebolo potvrdené.

Z druhov európskeho významu v súčasnosti územie osídľujú druhy EÚ významu – z avifauny – tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*).

Z druhov národného významu sú významné hniezdne spoločenstvá viacerých lesných druhov ako myšiak lesný (*Buteo buteo*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), sova lesná (*Strix aluco*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), žlna zelená (*Picus viridis*), krutihlav obyčajný (*Jynx torquilla*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*) a rad ďalších druhov.

Z cicavcov (*Mammalia*) sa v území vyskytuje napr. druh národného významu – veverica lesná (*Sciurus vulgaris*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*). Z netopierov (*Chiroptera*) sa vyskytuje napr. netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*). Významné je aj zastúpenie viacerých poľovných druhov zvery – ako napr. srnec lesný (*Capreolus capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*) a ďalšie druhy.

Z plazov (*Reptilia*) sa na okrajoch lesa vyskytuje napr. jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a vzácné sa vyskytuje aj slepúch lámavý (*Anguis fragilis*).

Z obojživelníkov (*Amphibia*) sa v lese vyskytuje napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*).

Z európsky významných druhov hmyzu – z chrobákov (*Coleoptera*) sa pravidelne vyskytuje druh EÚ významu – roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

Územie európskeho významu NATURA 2000:

- SKUEV0074 Dubník (v zmysle výnosu Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5. 1 zo 14. júla 2004),
- Rozloha územia: 171,13 ha.
- Stupeň ochrany: 4. (na pozemkoch s parcelnými číslami: 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2543, 2545, 2646, 2547, 2548, 2549, 2550, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559),
5. (navrhovaných na pozemkoch s parcelnými číslami: 2530, 2542, 2544, 2551).
- Predmet ochrany: Biotopy európskeho významu:
 - Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0),
 - Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (9110),
 - Karpatské a panónske dubovo.hrabové lesy (91G0).

V zmysle RÚSES v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom, alebo v jeho tesnej blízkosti sa nachádzajú nasledovné prvky ÚSES:

- **nadregionálne biocentrum (NBc04) - Dubník** (NPR) predstavuje vzácne zvyšky prirodzenej vegetácie dubovo-xerotermofilných lesov ponticko-panónskych na hnedozemi s výskytom chránených a vzácných druhov rastlín a živočíchov,
- **regionálne biocentrum (RBc 38) - Vinohradské stránne** na sprašovej pseudoterase Váhu, tvorené pestrými lúčnymi, lesnými a mokrad'ovými spoločenstvami s teplomilnou vegetáciou a výskytom chránených druhov rastlín a živočíchov, viazané na zosuvné územie západného svahu pahorkatiny,
- **biokoridor nadregionálneho významu (NBk 1) – Váh**, predstavuje prirodzený koridor pozdĺž toku Váhu pre rastlinné a živočíšne druhy a spoločenstvá s pomerne zachovanými spoločenstvami mäkkého a tvrdého lužného lesa a xerotermofilných druhov s výskytom chránených a vzácných druhov rastlín a živočíchov.

V zmysle Krajinnoekologického plánu, ktorý bol súčasťou Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom z roku 2002 a slúži ako podklad pre Prieskumy a rozbor, sú v riešenom území navrhnuté nasledovné prvky miestnych biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov (ako kostra MÚSES), ktoré sú navzájom prepojené a nadväzujú na prvky RÚSES:

- 4 miestne biocentrá (MBc č. 1 – Pográn, MBc č. 2 - Zosunový kotol, MBc č. 3 – Šintava a MBc č. 4 – Paradič),
- 5 miestnych biokoridorov (MBk č. I až MBk č. V), z toho jeden hydrický.

Odporúčania z hľadiska ochrany prírody

- rešpektovať existujúce a navrhované územia s legislatívnou ochranou:
 - NPR Dubník (maloplošné chránené územie),
 - SKUEV0074 Dubník,
- rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability,
- zachovať existujúce plochy trvalo trávnych porastov TTP ako významné refúgia fauny a flóry, ktoré majú protieróznou funkciu,
- v maximálnej miere zachovať zeleň v obci,
- zachovať rozptýlené ekostabilizačné a krajinotvorné prvky, ktoré majú význam z hľadiska estetiky krajiny, protieróznej ochrany a ochrany proti veternej erózií (remízky, menšie lesíky, brehové porasty, vodné toky, medze, poľné cesty s medzami a stromoradiami, významné solitérne stromy...),
- navrhnúť plochy s výsadbou novej krajinej zelene (stromoradia, lesíky....),
- navrhnúť územia na možnú tvorbu vodozádržných jazierok, lokálnych mokradí, ktoré by zadržiavali dažďové vody a tým pozitívne ovplyvňovali mikroklimatické pomery v krajine,
- na plochách, ktoré nie sú určené pre rozvojové zámery, vylúčiť devastáčné zásahy, ktoré by mohli ohroziť existujúce ekosystémy.

2.11 Prieskumy a rozbor záujmov obrany štátu

V riešenom území obce Vinohrady nad Váhom nie sú evidované vojenské areály, ani iné objekty a zariadenia slúžiace na obranu štátu. Ministerstvo obrany SR podľa §7 zákona č.319/2002 Z.z. o obrane SR v znení neskorších predpisov nemá v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom žiadne územné požiadavky (v zmysle listu MO SR Agentúry správy majetku č. ASM-40-104/2019 zo dňa 16.01.2019).

2.12 Prieskumy a rozbor obrany štátu a civilnej ochrany

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov, o úplnom znení zákona NR SR č.444/2006 Z.z. Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany, ktoré je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie.

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby:

- a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,
- b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s nim nesúvisia,
- c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500 m,
- d/ sa umiestňujú najmenej 100 m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukrývaných osôb,
- e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukrývané osoby,
- g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky; miestnosti, ktoré majú povahu trvalého pobytu osôb, musia byť vybavené zariadením na nútené vetranie.

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracujú v následných častiach územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

- a/ v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti (v zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z.z./, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z. / čl. I. Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov, obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV).

Budovanie ochranných stavieb na území kategórie IV.:

- a/v plynosných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,
- b/ na území kategórií I. – IV. v bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukrývaných osôb v plynosných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukrývaných osôb v plynosných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec. Z hľadiska územno-technického je pri vzniku mimoriadnej situácie dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu, cestu II/507 Sereď - Hlohovec.

Odporúčania z hľadiska záujmov civilnej ochrany

- v následných stupňoch PD v nových rozvojových zámeroch, doriešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v zmysle ods. 3)§4 a ods. 1) bodu a) a e) §15 zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (úplné znenie zákona č. 444/2006 Z.z. čiastka 165),

- pri riešení ochrany obyvateľstva ukrytím postupovať podľa vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok civilnej ochrany – určenie druhov, počtov a kapacít ochranných stavieb ako aj ich umiestnenie v stavbách (§4 ods. 3, 4 a 5 citovanej vyhlášky MV SR),
- zohľadňovať požiadavky:
 - zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,
 - vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z.z., §4, 5, 10, 11,12 a prílohy č. 1 o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických . požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany,
 - vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,
- v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle §9 a prílohy č. 1 časť III. a IV. Vyhl. 532/2006, presnú špecifikáciu objektov spresniť v dokumentácii nižšieho stupňa.

2.13 Prieskumy a rozborov záujmov požiarnej ochrany

Riešenie návrhu požiarnej ochrany spracovať v následných stupňoch projektovej dokumentácie v zmysle §4 písm. k) zákona č. 119/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Vyhlášky MV SR č. 94/2004 Z.z. a nadväzujúcich noriem, ako aj § 43 d) zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, hasičskú zbrojnicu a organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarnymi hydrantmi. Kapacita vodného zdroja je dimenzovaná aj na účely požiarnej ochrany.

Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámerov požiarou vodou sa bude riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - uličných rozvodov vybavených požiaroumi hydrantmi. Miestny vodovod musí byť navrhnutý a realizovaný podľa technickej normy STN 92 0400. Pre požiarne účely treba počítať s množstvom aspoň 6,7 l/s vody pre IBV a pre objekty občianskej vybavenosti a výroby s množstvom nad 9,9 l/s. Najväčšia vzájomná vzdialenosť vonkajších (podzemných) hydrantov je 120 m, pričom najväčšia vzdialenosť od objektov je 80 m.

V zmysle vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z o zabezpečení stavieb vodou na hasenie je obec povinná, ak má vybudovaný verejný vodovod a nie sú zriadené odberné miesta (nadmerný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,
- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m.

Odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle §9 ods. 7 , 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky.

Príjazd pre požiarne vozidlá musí byť v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky 3,5 m (minimálna šírka 3,0 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

Odporúčania z hľadiska požiarnej ochrany

- pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom č. 199/2009 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- pri zmene funkčného využitia územia riešiť rozvody vody na hasenie požiarov v uvedenej lokalite v zmysle vyhlášky Ministerstva vnútra SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie,
- zásobovanie požiarou vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiaroumi hydrantov, potrebu vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z nadzemných hydrantov,
- zabezpečiť (v zmysle vyhlášky MV SR č. 225/2012 Z. z., ktorou sa mení Vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb v znení Vyhl. MV SR č. 307/2007 Z.z.):
 - k objektom prístupové komunikácie a k objektom, kde to vyžadujú predpisy z hľadiska ochrany pred požiarmi aj nástupné plochy,

- odstupové vzdialenosti medzi objektmi,
- príjazd pre požiarné vozidlá po spevnených komunikáciách šírky min. 3,0 m,
- komunikácie dimenzovať na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarného vozidla.

2.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa podľa vyjadrenia Obvodného banského úradu v Bratislave (č. 6-112/2019 zo dňa 07.02.2019):

- nenachádzajú ložiská vyhradených nerastov (nie sú určené chránené ložiskové územia, ani dobývacie priestory),
- nie sú iné záujmy, ktoré by sa mali chrániť podľa banského zákona.

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra v Bratislave (č. 231-186/274/19 zo dňa 31.01.2019):

- neeviduujú objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín,
- neeviduujeme staré banské diela v zmysle §35 ods. 1 zákona č. 44/1988,
- nevidujú skládky odpadov,
- je určené prieskumné územie Topoľčany – horľavý zemný plyn, určené pre NAFTA a.s. Bratislava, s platnosťou do 31.12 2024 – celé katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom,
- sú zaregistrované zosuvy (zakreslené v grafickej časti dokumentácie).

Predmetné územie spadá do nízkeho a stredného radónového rizika.

V riešenom území nie je evidovaná environmentálna záťaž (podľa výpisu IS EZ Slovenskej republiky).

3. KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN, NÁVRH MÚSES

Cieľom spracovania krajinno-ekologického plánu (KEP) je:

- optimálne priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia s prihliadnutím na krajinno-ekologické, kultúrno-historické a socioekonomické podmienky, ktoré zabezpečuje:
 - vyhovujúcu ekologickú stabilitu priestorovej štruktúry krajiny a biodiverzity,
 - obnovu a formovanie kultivovanej krajiny, typického krajinného rázu a základných mimoprodukčných funkcií krajiny, podporu prírode blízkych foriem lesného poľnohospodárskeho obhospodarovania,
 - ochranu genofondu,
 - ochranu a racionálne využívanie prírodných zdrojov,
 - ochranu kultúrno-historických zdrojov a ochranu územného systému ekologickej stability,
 - ochranu krajiny proti erózii, zvyšovanie retenčnej schopnosti krajiny,
 - ochranu životného prostredia.

3.1 Vymedzenie riešeného územia

Obec Vinohrady nad Váhom administratívne patrí do okresu Galanta, ktorý sa nachádza v juhovýchodnej časti Trnavského kraja. Katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom leží v severovýchodnej časti okresu, na styku Podunajskej pahorkatiny a Podunajskej roviny. Leží na ľavom brehu rieky Váh, severne od okresného mesta Galanta.

3.2 Dostupné podklady o území

K spracovaniu krajinnoekologického plánu sa použili doteraz spracované podklady:

- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, Krajinno-ekologický plán, Aurex, 2011,
- Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, ktorý bol schválený uznesením č. 149/2014/08 Trnavského samosprávneho kraja dňa 17.12.2014 a jeho záväzná časť, ktorá bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením Trnavského samosprávneho kraja č. 33/2014 dňa 17.12.2014,
- Územný plán obce Vinohrady nad Váhom schválený uznesením OZ č. 153/2002 zo dňa 25.11.2002, spracovateľ AŽ PROJEKT Bratislava, Ing. Mária Krumpolcová, v znení neskorších zmien a doplnkov,
- Krajinnoekologický plán, Územný plán regiónu Trnavského samosprávneho kraja, Aurex, 2011,

- Atlas krajiny Slovenskej republiky, Ministerstvo ŽP SR, 2002,
- Metodický postup spracovania krajinnoekologického plánu v rámci prieskumov a rozborov územného plánu obce (MŽP SR, 2001),
- Príručka pre používanie máp bonitovaných pôdno-ekologických jednotiek, (Linkeš, Pestúň, Džatko, Bratislava, 1996),
- Mazúr – Lukniš: Geomorfologické členenie SSR a ČSSR, 1986
- Digitálna geologická mapa (ŠGÚDŠ),
- Podklady získané v rámci prípravných prác od oslovených orgánov štátnej správy, samosprávy, správcov sietí, fyzických a právnických osôb.

3.3 Krajinnoekologická analýza

3.3.1 Prírodné podmienky –Abiotické zložky

Geomorfologické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenskej republiky (Mazúr, Lukniš, 1986) patrí riešené územie Trnavského kraja do dvoch podsústav. Karpaty a Panónska panva, ktoré sú členené nasledovne: Podsústava: Panónska panva Subprovincia: Malá Dunajská kotlina. Celé územie okresu pokrýva oblasť Podunajská nížina a to celkami Podunajská pahorkatina (podcelky Dolnovážska niva, Nitrianska pahorkatina a Trnavská pahorkatina) a Podunajská rovina (podcelky Salibská mokraď a Úľanská mokraď). Rovinaté oblasti tvorí na juhozápade ležiaca Dolnovážska niva, južným smerom nadväzuje Podunajská rovina a juhovýchodným smerom pokračuje Podunajská pahorkatina Nitrianskou nivou. Východným smerom následne tvorí zreteľnú hranicu pohorie Tribeč.

Mierne zvlnený reliéf Nitrianskej pahorkatiny, ktorý zasahuje do výbežkov Trnavskej a Nitrianskej pahorkatiny, je ako stvorený pre poľnohospodárstvo. V južných častiach je pôda tvorená černozemami, v severnejších územiach hnedozemami.

Nadmorská výška stredu obce je 170 m. n. m., v katastrálnom území v rozmedzí 128-190 m n.m.

Expozícia voči svetovým stranám – južná, východná a západná.

Geologické pomery

Zo starších pleistocénnych eolických sedimentov sú na Záhorskej nížine viate piesky, ktoré sa v malých plochách nachádzajú aj na Podunajskej rovine. Podunajskú pahorkatinu pokrývajú spraše a sprašové hliny würmského veku.

Mladšie kvartérne horniny predstavujú holocénne, fluvialne, fluvialno – mokradňové a proluviálne sedimenty. Tie pokrývajú najmä Podunajskú rovinu, nivy tokov, ale aj depresné oblasti pahorkatín a proluviálne kužele medzi pohoriami a nížinami.

Hydrologické pomery

Územie Trnavského kraja patrí do povodia európskeho veľtoku rieky Dunaj. Hraničným tokom s Českou republikou a Rakúskom je rieka Morava. Na juhu je hraničnou riekou s Maďarskou republikou rieka Dunaj. Významnými vodnými tokmi Trnavského kraja sú Dunaj, Malý Dunaj, Váh, Dudváh, Čierna Voda, Myjava, Morava, Chvojnica a rad ďalších menších vodných tokov, ktoré sú členené do troch čiastkových povodií.

Riečnu sieť v severnej považskej časti Trnavského kraja tvoria prevažne prirodzené vodné toky stekajúce zo svahov Malých Karpát, Považského Inovca. Zbierajú ich vodné toky Váh, Dudváh a kanály Biskupický kanál, Drahovský kanál, tečúce paralelne s Váhom.

Vodné toky

Drobný prirodzený vodný tok Hlohovník (hydrologické poradie: 4-21-10-053, číslo recipienta: 4-21-10-1347, IV. kategórie) ktorý preteká katastrálnym územím obce Vinohrady nad Váhom, sa radí do Považskej časti riečnej siete.

Západne od riešeného územia preteká významný vodný tok rieka Váh. V juhozápadnej časti katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom sa nachádzajú mŕtve ramená rieky Váh.

Vodné toky v riešenom území majú charakter dažďovo – snehového typu režimu odtoku.

Vodné plochy

Akumulačná vodná nádrž Priehrada Šintava, umiestnená v rkm 2,290 vodného toku Hlohovník, ktorá v minulosti slúžila ako alternatívny zdroj požiarnej vody pre okolité obce a mestá Sereď, Galanta,

Sládkovičovo a Šaľa, sa v súčasnosti využíva ako chovný rybník, ktorú spravuje Mestská organizácia SRZ v Seredi.

Pedologické pomery

Pedogeografická charakteristika nížin:

- na nivách Váhu prevládajú fluvizeme,
- Podunajskú nížinu tvoria prevažne čiernice a černozeme,
- v pahorkatinnej časti blízko Považského Inovca sú rozsiahlejšie hnedozeme,

Charakteristika pôdných typov

Pôdne typy a pôdne druhy pôdotvorný substrát ako aj sklonitosť reliéfu je možné vyčítať z bonitovaných pôdnoekologických jednotiek.

Z hlavných pôdných jednotiek sa v katastrálnom území vyskytujú:

- černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorníčím, vysychavé, černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, ľahké, vysychavé, černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké, černozeme typické a černozeme hnedozmené na sprašiach, stredne ťažké,
- hnedozeme typické na sprašiach, stredne ťažké, hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách a polygénnych hlinách, stredne ťažké,
- regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, stredne ťažké.

Pôdy sú bez skeletu, stredne hlboké až plytké. Poľnohospodárske pôdy sú na rovinách bez prejavov plošnej vodnej erózie, v miernom svahu až po svahy nad 12° s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie.

V riešenom území sa vyskytujú tieto BPEJ:

0019002	čiernice typické, prevažne karbonátové, stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom
0002002	fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké
0030001	kultizeme rigolované alebo intenzívne kultivované, stredné ťažké, ľahké až ťažké
0034002	černozeme typické, karbonátové na aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké až ťažké, s ľahkým podorníčím, vysychavé
0036001	černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, stredne ťažké
0037002	černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
0038205	regozeme a černozeme erodované v komplexoch na sprašiach, stredné ťažké
0039002	černozeme typické a černozeme hnedozemné na sprašiach, stredne ťažké
0037202	černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
0044002	hnedozemné typické, na sprašiach, stredne ťažké
0094002	gleje stredné ťažké až ťažké
0095001	organozeme, rašelinové pôdy
0130001	kultizeme rigolované alebo intenzívne kultivované, stredné ťažké, ľahké až ťažké
0144202	hnedozemné typické, na sprašiach, stredne ťažké
0144002	hnedozemné typické, na sprašiach, stredne ťažké
0145002	hnedozeme typické až hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách, stredne ťažké, ľahké
0148002	hnedozeme luvizemné na sprašových hlinách a polygénnych hlinách
0035001	černozeme typické, karbonátové na karbonátových aluviálnych sedimentoch, ľahké vysychavé
0147202	regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach, stredne ťažké
0037162	černozeme typické, karbonátové na sprašiach, stredne ťažké
0392002	rendziny typické na výrazných svahoch 12-25°, stredne ťažké až ťažké
0130001	kultizeme rigolované alebo intenzívne kultivované, stredné ťažké, ľahké až ťažké

Svahovitosť pôd

- 0 rovina bez prejavov vodnej erózie (0° až 1°)
- 1 rovina s prejavom plošnej vodnej erózie (1° až 3°)
- 2 mierny svah (3° až 7°).

Skeletovitosť pôd

Prevládajú pôdy bez skeletu – do hĺbky 0,6 m obsahujú pod 10 % skeletu a slabo skeletovité pôdy (obsah skeletu v podpovrchovom horizonte 5 až 25%), v povrchovom horizonte 10 až 25%.

Hĺbka pôd

Hĺbka pôdy je dôležitý činiteľ určujúci produkčnú schopnosť pôdy. Od hĺbky závisí rozvoj koreňovej sústavy rastlín a ich pevné zakotvenie, akumulácia vody, vzduchu, živín a teploty.

Podľa kódu bonitovanej pôdno-ekologickej jednotky sú vymedzené tri kategórie hĺbky pôd:

- hlboké pôdy (60 cm a viac)
- stredne hlboké pôdy (30 – 60 cm)
- plytké pôdy (do 30 cm).

Na území Trnavského kraja prevládajú hlboké pôdy.

Klimatické pomery

Riešené územie radíme do klimatických regiónov:

- 00 veľmi teplý, veľmi suchý,
- 01 teplý, veľmi suchý, nížinný.

Klimatické pomery

Z hľadiska klimatických typov má obec nížinný typ klímy s miernou intenzitou teplôt. Patrí do teplej klimatickej oblasti, s ročným priemerom teplôt vzduchu 9,5°C. Priemerné januárové teploty dosahujú hodnoty v rozmedzí – 2 °C do – 3 °C, priemerné júlové teploty sa pohybujú od 19 °C do 21 °C.

Dĺžka slnečného svitu je 2012 hodín ročne, z toho vo vegetačnom období v priemere 1451 hodín ročne. Počet letných dní nad 25 °C je asi 70, počet tropických dní/nad 30 °C je asi 17, bez mrazových dní býva v priemere 180 až 200.

Počet dní s výskytom mrazov býva 90 až 110 ročne, avšak iba 30 až 40 dní s celodenným mrazom.

Snehová pokrývka dosahuje sumárne za celé zimné obdobie maximum 20 až 25 cm.

Klimatické podmienky sú vhodné pre poľnohospodárstvo.

Zrážkové pomery

Podunajská nížina patrí k najsuchším oblastiam Slovenska, a to jednak tým, že sú tu najmenšie úhrny zrážok (aj menej ako 500 mm za rok), ale najmä tým, že je málo zrážok v lete, je to tiež najteplejšia a relatívne najveternejšia oblasť, v dôsledku čoho je tu vysoký potenciálny výpar. Napriek tomu, aj v okrese Galanta, sa vyskytli búrky s prívalovými dažďami.

Dlhodobý ročný zrážkový úhrn zrážok predstavuje 529 mm, z čoho na vegetačné obdobie apríl – september pripadá 293 mm.

Veterné pomery

Prevládajúci smer vetrov v riešenom území je severozápadný.

3.3.2 Prírodné podmienky –Biotické pomery

Fytogeografické pomery

Z hľadiska fytogeografického členenia (Futák, 1980) patrí riešené územie do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), fytogeografického okresu Podunajská nížina.

Podunajská nížina – väčšina územia bola premenená na polia, na vlhkejších miestach sa zachovali miestami lúky, lesov sa zachovalo málo, hlavne v povodí riek sú to rôzne typy lužných lesov, pristupuje rastlinstvo vôd a močiarov. Svojrázne je rastlinstvo pieskov. V tejto oblasti sa vyskytujú slané pôdy s typickou slanomilnou vegetáciou.

Z hľadiska výškovej členitosti sa na území vyskytujú nasledovné vegetačné stupne:

- Stupeň dubový (nadmorská výška do 300 m.n.m.), zaberá oblasti nížin a pahorkatín, hlavnými porastovými drevinami sú duby. Dub letný je v prvom stupni základnou drevinou tvrdého lužného lesa. Mimo tvrdého lužného lesa sa vo väčšom zastúpení vyskytuje dub zimný. Stupeň bukovo – dubový (nadmorská výška od 200 do 500 m.n.m.), v tomto stupni sa už popri dube objavuje aj buk, hoci slabšieho vzrastu. Ide v podstate o prechodné pásmo medzi dubinami a bučinami.

Potenciálna a reálna vegetácia

V riešenom území je možné vyčleniť podľa Atlasu Krajiny Slovenskej Republiky (2002) nasledovné mapovacie jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- jaseňovo-brestové-dubové lesy v povodiach veľkých riek,
- nížinné hydrofilné dubovo-hrabové lesy.

Biotopy

NPR Dubník predstavuje jedinečný zachovaný fragment prirodzenej lesnej vegetácie v regióne Nitrianskej sprašovej pahorkatiny. Stav dubových a dubovo-hrabových lesov v tejto rezervácii, bol naposledy zdokumentovaný v roku 1965.

Dubník, ktorý zaradujeme aj medzi národné prírodné rezervácie, patrí z hľadiska systému Natura 2000 medzi územia európskeho významu.

Živočíšstvo

V lokalite NPR Dubník v minulosti hniezdil vzácny druh sovy – výrik lesný (*Otus scops*), v súčasnosti už hniezdenie nebolo potvrdené.

Z druhov európskeho významu v súčasnosti územie osídľujú druhy EÚ významu – z avifauny – tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), muchárik bieločrý (*Ficedula albicollis*).

Z druhov národného významu sú významné hniezdne spoločenstvá viacerých lesných druhov ako myšiak lesný (*Buteo buteo*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), sova lesná (*Strix aluco*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), žlna zelená (*Picus viridis*), krutihlav obyčajný (*Jynx torquilla*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*) a rad ďalších druhov.

Z cicavcov (*Mammalia*) sa v území vyskytuje napr. druh národného významu – veverica lesná (*Sciurus vulgaris*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*). Z netopierov (*Chiroptera*), sa vyskytuje napr. netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*). Významné je aj zastúpenie viacerých poľovných druhov zveri – ako napr. srnec lesný (*Capreolus capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*) a ďalšie druhy.

Z plazov (*Reptilia*) sa na okrajoch lesa vyskytuje napr. jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a vzácne sa vyskytuje aj slepúch lámavý (*Anguis fragilis*).

Z obojživelníkov (*Amphibia*) sa v lese vyskytuje napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*).

Z európsky významných druhov hmyzu – z chrobákov (*Coleoptera*) sa pravidelne vyskytuje druh EÚ významu – roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

3.3.3 Súčasná krajinná štruktúra (SKŠ)

Tab. 11: Výmera plôch v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom

Poľnohospodárska pôda	781,8318 ha
Lesné pozemky	165,5220 ha
Vodné plochy	3,0773 ha
Zastavané plochy	73,9205 ha
Ostatné plochy	45,8626 ha
Spolu	1070,2142 ha

Zdroj: www.katasterportal.sk

Poľnohospodárska pôda

Väčšinu riešeného územia tvorí poľnohospodárska pôda o celkovej výmere 781,8318 ha, čo predstavuje 74,74% celkovej výmery katastra. Z toho vyplýva, že riešené územie patrí medzi poľnohospodársky využívanú krajinu.

Poľnohospodárska pôda sa vyskytuje v druhu pozemkov:

orná pôda	548,1992 ha
vinice	163,9074 ha
ovocné sady	16,3831 ha
trvalo trávne porasty	6,6052 ha
záhrady	46,7369 ha.

Orná pôda

Veľkobloková orná pôda sa v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom vyskytuje v súvislých pásoch, orientovaných v smere sever-juh, ktoré sa nachádzajú západne a východne od zastavaného územia. Zaberá plochu 51,22 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce. Na ornej pôde sa pestujú obilniny a krmoviny.

V juhovýchodnej časti riešeného územia, južne od lokality „Dubník“ sa nachádza na ornej pôde časť vodnej stavby „ZP Šintava – Pata“ (evid. č. 5203 155) v správe Hydromeliorácie, š.p., ktorá bola daná do užívania v roku 1990 s celkovou výmerou 1 603 ha. Závlahová stavba pozostáva zo záujmového územia závlahy, podzemných rozvodov závlahovej vody, ktoré sú rôznych profilov (DN 150, DN 200, DN 250, DN 300, DN400) a rôznych materiálov (PVC, AZC, oceľ).

Vinice

Rozprestierajú sa v severo-východnej a v juhovýchodnej časti katastrálneho územia obce. Zaberajú plochu 15,32 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce.

Ovocné sady

Nachádzajú sa v severovýchodnej časti katastrálneho územia obce. Zaberajú plochu 1,53% z celkovej výmery katastrálneho územia.

Trvalo trávne porasty

Tvoria súvislý pás pozdĺž západnej hranice katastrálneho územia obce. Zaberajú plochu 0,61% z celkovej výmery katastrálneho územia.. Sú v rôznom stupni degradácie, majú prevažne trávovitý charakter. Vlhké lúky sú rozšírené najmä v okolí vodných tokov, charakteristické sú vlhkomilnými druhmi.

Záhrady

Súkromné záhrady prechádzajú z intravilánu do extravilánu. Obhospodarované sú ako zeleninové, ovocné a okrasné záhrad. Zaberajú výmeru 4,37% z celkovej výmery katastrálneho územia obce. Dotvárajú charakteristický krajinársky a estetický obraz riešeného územia.

Nelesná drevinová vegetácia

Rozptýlená zeleň v poľnohospodárskej krajine – drobné plochy krajinej zelene (plochy nelesnej drevinovej vegetácie). Biotop predstavuje v poľnohospodárskej krajine významný, ekologicky stabilizujúci prvok (najmä z hľadiska zoologického). Tvorený je prevažne náletovými drevinami.

Rozptýlená zeleň v poľnohospodárskej krajine je tvorená drobnými plochami skupinovej a pásovej zelene, medzami, remízkami, krovinným porastom, pásmi a líniami ochrannej a izolačnej zelene,...

Depresné plochy

Nachádzajú sa v juhozápadnej časti katastrálneho územia, v miestach mŕtvych ramien rieky Váh. Dnes mnohé z týchto ramien už neexistujú, je však možné v teréne a tiež podľa ortofotomapy identifikovať líniu ich toku (úžľabiny, suché korytá, depresné plochy, sprievodná zeľaň,...).

Lesy

Východná časť katastrálneho územia obce je zalesnená. Malé enklávy lesných porastov sa vyskytujú v západnej časti katastra. Celková výmera lesných pozemkov je 165,5220 ha, čo tvorí 15,47 % z celkovej výmery katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom.

Z celkovej výmery lesných pozemkov cca polovica je zaradená do kategórie lesov osobitného určenia (Dubník) a ostatné do kategórie hospodárskych lesov s prevládajúcou funkciou produkcie dreva. V drevinnej skladbe prevládajú dreviny lesného spoločenstva Corneto-Quercetum Acerosum a Fageto-Quercetum Acerosum. Vyskytujú sa najmä dub letný (*Quercus robur*), dub zimný (*Quercus petraea*) dub cer (*Quercus cerris*), ktorý dopĺňajú dreviny a kroviny typické pre toto spoločenstvo.

Na nive Váhu sú zvyšky lesov tvorené prevažne monokultúrami topoľa šľachteného (*Populus sp.*), vrbou bielou (*Salix Alba*) a menej jelšou lepkavou (*Alnus glutinosa*), ktoré majú bohaté krovité spoločenstvo tvorené bayou čiernou (*Sambucus nigra*), svibom krvavým (*Cornus sanguinea*) a iné.

Lesné porasty sú, okrem produkcie drevnej hmoty, dôležitou súčasťou vegetácie v poľnohospodársky intenzívne obhospodarovanej krajine a súčasne tvoria dôležitý ekostabilizačný prvok.

Lesné porasty LHC Nitra sú pod správou Západoslovenských lesov, š.p. Bratislava, Lesný závod Palárikovo.

Sídelná vegetácia

Územia sídelnej zelene (rozsiahlejšie plochy verejnej zelene – park, historický park, parkovo upravená plocha zelene, verejné zelené priestranstvo, sprievodná, ochranná a izolačná zeleň,...).

Verejná zeleň sa nachádza pri kostole, Obecnom úrade.

V zastavanej štruktúre obce, v priestore medzi komunikáciou a oplotením súkromných pozemkov, sa nachádza úzky pás zelene, ktorý oddeľuje predzáhradky od cesty. V týchto pásoch sú vysadené pôvodné stromoradia prevažne z ovocných drevín, ojedinele výsadba introdukovaných drevín. Novo vysadené stromoradia sú prevažne z borovíc (*Pinus nigra*), miestami doplnené brezou, topolom, čerešňami a orechmi.

Vyhradená zeleň

- zeleň MŠ a ZŠ pozostáva zo vzrastlých stromov (*Picea abies*, *Pinus* sp., *Thuja occidentalis*, *Betula verrucosa*, *Cytisus x praecox*, *Tilia coradata*) a krovin, ktoré plnia hlavne estetickú funkciu,
- nefunkčné poľnohospodárske družstvo má pri vstupe vegetáciu tvorenú zo vzratlých, hodnotných drevín: *Abies* sp., *Juniperus* sp., *Picea pungens*, *Pinus* sp., *Thuja occidentalis*, *Betula verrucosa*, *Populus* sp., *Robinia pseudoacacia*, *Tilia coradata*, *Viburnum* a ovocné dreviny.

Špeciálna zeleň

- zeleň na Novom cintoríne je sadovnícky upravená:
 - pred Domom smútku sú ihličnany (*Thuja*, *Pinus*, *Chamaecyparis*, *Picea*) a listnaté dreviny (*Elagnus angustifolia*, *Juglans regia*),
 - pozdĺž oplotenia je izolačná zeleň (*Betula*, *Populus*, *Tilia*, *Chamaecyparis*...).

Líniová vegetácia

Sprievodná zeleň komunikácií je tvorená pásmi trávnatého porastu a výsadiach ovocných stromov, listnatých a ihličnatých stromov.

Vodné plochy a toky

Katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom patrí do povodia rieky Váh, ktorý preteká v blízkosti pozdĺž západnej katastrálnej hranice obce.

V riešenom území sa nachádza nasledovný vodný tok a vodná plocha:

- drobný vodný tok Hlohovník (hydrologické poradie: 4-21-10-053, číslo recipienta: 4-21-10-1347, IV. kategórie)
- akumulačná vodná priehrada Šintava, umiestnená v rkm 2,290 vodného toku Hlohovník, ktorá v minulosti slúžila ako alternatívny zdroj požiarnej vody pre okolité obce a mestá Sereď, Galanta, Sládkovičovo a Šaľa; v súčasnosti sa využíva ako chovný rybník, ktorú spravuje Mestská organizácia SRZ v Sereďi.

V dotyku so západným okrajom katastrálneho územia obce Vinohrady nad Váhom preteká rieka Váh, najdlhšia slovenská rieka. Z hľadiska zlepšenia odtokových pomerov, najmä ochrany územia pred veľkými vodami, sa tok upravoval stabilizovanými úpravami v samotnom koryte a ohradzovaním. Pravá strana je ohradzovaná po celej dĺžke 4,1 km, ľavá strana je bez hrádze, pretože je tu vyšší terén – v tomto úseku sa navrhuje časť vodného diela Sereď,

Na okraji vodného toku Hlohovník a vodnej plochy Priehrady Šintava sa najčastejšie vyskytujú kroviny, či bylinné biotopy.

Sídelné a technické prvky (antropogénne prvky)

Dopravné trasy a dopravné zariadenia spolu s líniami a zariadeniami technickej vybavenosti predstavujú najvýraznejšie lineárne prvky v krajinnom obraze:

- dopravné objekty a línie,
- vodné diela, priehrady, ochranné protipovodňové hrádze,
- elektrické siete na výškových elektrických stožiaroch,
- stožiarové telekomunikačné zariadenia (zosilovače, vysielače, ...),
- vodárenské zariadenia, oplotené areály vodárenských, plynárenských zariadení, areály čistiarní odpadových vôd,

dostávajú sa do siluetárnych a panoramatických scenérií a diaľkových pohľadov v širších územných väzbách a ovplyvňujú obraz krajiny bez ohľadu na hranice.

Výrobné areály a objekty

Poľnohospodárskou výrobou sa v riešenom území zaoberá:

- Šintavan s.r.o. so sídlom v Šintave - obhospodaruje celkom 1064,06 ha, z toho 975,95 ha ornej pôdy a 88,11 ha viníc v 9 katastrálnych územiach : Šintava, Vinohrady nad Váhom, Dolná Streda, Sered', Šúrovce, Dvorníky nad Váhom, Pusté Sady, Pata, Šoporňa.

V rastlinnej výrobe sa zaoberá pestovaním:

- obilnín: pšenica ozimná, jačmeň jarný,
- repky olejnej, slnečnice, kukurice, cukrovej repy,
- objemových krmív: kukuričnej siláže, lucernovej senáže a lucernového sena, ako aj jadrových krmív – kukurice, pšenice, jačmeňa.

Vinice v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom obhospodaruje na výmere 110 ha, z ktorých väčšia časť je obnovená. Majú široké odrodové zastúpenie, z bielych odrôd má najväčšie zastúpenie Veltlínske Zelené 10,4 ha, Rizling Vlašský 8,14 ha, Müller Thurgau 5,9 ha, Rulandské Biele 5,5 ha, Sauvignon Blanc 3,93 ha, Rulandské šedé 3,63 ha, Devín 3,4 ha, Rizling Rýnsky 1,0 ha, Muškát Moravský 1,0 ha, Aromina 1,0 ha, Feteasca Regála 0,6 ha, Tramín Červený 0,56 ha.

Ovocné sady, hlavne jablone o výmere cca 12 ha.

- Víno Chudý –výroba vína, obhospodaruje 6 ha vlastných viníc v odrodovej skladbe: Rulandské biele, Chardonnay, Muškát Ottonel, Rizling rýnsky, Tramín červený, Hetera, Rimava, Dunaj, Hron, Nitria a Cabernet Sauvignon.
- Záhradníctvo Vjatrák na Hlavnej ulici - firma, ktorá nadväzuje na dlhoročnú rodinnú tradíciu pestovania okrasných rastlín, ktoré dopĺňa predaj ovocných výpestkov, kvetov (letničiek, trvaliek) a záhradníckych materiálov,
- Agrofarma Bosý, s.r.o - služby v poľnohospodárstve, záhradníctve, spracovanie a konzervovanie.

Živočišna výroba je sústredená na hospodárskom dvore v Šintave. V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa živočišna výroba v malom počte chová len pre osobnú potrebu pri rodinných domoch.

Priemyselná výroba

Štruktúra priemyselnej výroby v obci Vinohrady nad Váhom je zastúpená len niekoľkými podnikateľskými subjektmi:

- Ajatex, s.r.o. – výroba pančuchového tovaru a ponožiek,
- drobné podnikateľské prevádzky, ktoré majú sídlo firmy v mieste trvalého bydliska (napr. stavebné, pokrývačské, kúrenárske, zvaračské, zemné práce, demolácie, elektroinštalácie, služby kopírovacie, realitné, obchodná a sprostredkovateľská činnosť...),
- Stavebná firma Sedláček – ukladanie stavebnej suty a predaj betónovej drte; prevádzka sa nachádza v areáli bývalého Roľníckeho družstva.

Obytné a administratívne plochy

Zastavaná plocha obce predstavuje 73,9205 ha, čo tvorí 6,91% z celkovej výmery riešeného katastrálneho územia.

Rekreačno – oddychové, športové objekty

- športový areál a štadión,
- detské ihriská pri MŠ a ZŠ,
- obecná posilňovňa,
- cykloturistické a turistické trasy vedené katastrálnym územím obce Vinohrady nad Váhom,
- vodná nádrž Priehrada Šintava.

Kultúrne pamiatky

Ochrana kultúrnych pamiatok je rozpísaná v kapitole 2.7.

Dobývacie priestory:

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom nie sú evidované dobývacie priestory.

Radónové riziko

Predmetné územie spadá do nízkeho a stredného radónového rizika.

3.4 Ochrana krajiny a významné krajinárske a ekologické štruktúry

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny definuje ochranu prírody a krajiny ako obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, znížiť jej ekologickú stabilitu, ako aj odstraňovanie následkov takýchto zásahov do prírody a krajiny. Ochranou prírody sa rozumie aj starostlivosť o ekosystémy.

Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny vymedzuje územnú, druhovú ochranu a ochranu drevín.

Riešené katastrálne územie obce Vinohrady nad Váhom sa nachádza v krajine, kde platí I. stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny a podľa §12 zákona sa uplatňujú ustanovenia o všeobecnej ochrane prírody a krajiny.

Chránené územia:

- Národná prírodná rezervácia NPR Dubník (maloplošné chránené územie, evidenčné číslo 39), vyhlásená vyhláškou MŽP SR č. 83 z 23.3.1993 o štátnych prírodných rezerváciách. – časť, územie sa nachádza v k. ú. Vinohrady nad Váhom a časť územia spadá do katastrov obcí Dvorníky, Pusté Sady a Zemianske Sady.

Rok vyhlásenia: 1954, prevyhlásenie 1972, 1993.

Rozloha územia: 165,19 ha.

Predmetom ochrany: Ornitologická lokalita výrika malého. V odlesnenej krajine vzácny a ojedinelý zvyšok prirodzeného lesného spoločenstva (zo skupiny lesov JV Európy) s chránenými druhmi. Pôdnym typom je černoziem, geologickým podkladom spraš. Na okraji NPR staré duby - vtáčie hniezdisko.

Stupeň ochrany: 4.

Ochranné pásmo: Nebolo určené.

V lokalite v minulosti hniezdil vzácny druh sovy – výrik lesný (*Otus scops*), v súčasnosti už hniezdenie nebolo potvrdené.

Z druhov európskeho významu v súčasnosti územie osídľujú druhy EÚ významu – z avifauny – tesár čierny (*Dryocopus martius*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), muchárik bielokrký (*Ficedula albicollis*).

Z druhov národného významu sú významné hniezdne spoločenstvá viacerých lesných druhov ako myšiak lesný (*Buteo buteo*), jastrab lesný (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), sova lesná (*Strix aluco*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), hrdlička poľná (*Streptopelia turtur*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), žlna zelená (*Picus viridis*), krutihlav obyčajný (*Jynx torquilla*), muchár sivý (*Muscicapa striata*), penica čiernohlavá (*Sylvia atricapilla*) a rad ďalších druhov.

Z cicavcov (*Mammalia*) sa v území vyskytuje napr. druh národného významu – veverica lesná (*Sciurus vulgaris*), piskor obyčajný (*Sorex araneus*). Z netopierov (*Chiroptera*), sa vyskytuje napr. netopier hrdzavý (*Nyctalus noctula*). Významné je aj zastúpenie viacerých poľovných druhov zveri – ako napr. srnec lesný (*Capreolus capreolus*), zajac poľný (*Lepus europaeus*), liška obyčajná (*Vulpes vulpes*) a ďalšie druhy.

Z plazov (*Reptilia*) sa na okrajoch lesa vyskytuje napr. jašterica krátkohlavá (*Lacerta agilis*) a vzácné sa vyskytuje aj slepúch lámavý (*Anguis fragilis*).

Z obojživelníkov (*Amphibia*) sa v lese vyskytuje napr. ropucha obyčajná (*Bufo bufo*) a rosnička zelená (*Hyla arborea*).

Z európsky významných druhov hmyzu – z chrobákov (*Coleoptera*) sa pravidelne vyskytuje druh EÚ významu – roháč obyčajný (*Lucanus cervus*).

Územia európskeho významu NATURA 2000:

- SKUEV0074 Dubník (v zmysle výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5. 1 zo 14. júla 2004),
- Rozloha územia: 171,13 ha
- Stupeň ochrany: 4. (na pozemkoch s parcelnými číslami: 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2543, 2545, 2646, 2547, 2548, 2549, 2550, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559),

5. (navrhovaných na pozemkoch s parcelnými číslami: 2530, 2542, 2544, 2551).

Predmet ochrany: Biotopy európskeho významu:

- Panónsko-balkánske cerové lesy (91M0),
- Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku (91I0),
- Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy (91G0).

Správa územia: CHKO Dunajské luhy.

Fytocenóza týchto spoločenstiev je rozmanitá s najväčším výskytom dubu letného (*Quercus robur*), dubu cerového (*Quercus cerris*), buku lesného (*Fagus sylvatica*) a hrabu obyčajného (*Carpinus betulus*).

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

91I0 Eurosibírske dubové lesy na spraši a piesku

Biotop zahŕňa porasty dubov s minimálnou prímесou ďalších druhov stromov, avšak spravidla s bohatým podrastom krovin. Vyskytujú sa v teplých a suchých oblastiach. V našich podmienkach ich rozdeľujeme do troch subtypov, pričom prvý z nich Ls3.2 sa vyskytuje na poriečnych sprašových a piesočných terasách väčších riek južného Slovenska. Jeho porasty tvorí predovšetkým dub letný a dub jadranský, v krovinovom poschodí je prítomný javor poľný, vzácné javor tatársky. Pre subtyp Ls3.3 sú charakteristické ťažšie pôdy s ílom, na jar vlhšie a v lete presychajúce. Porasty tvorí dub zimný, d. letný a d. cerový, pre bylinný podrast je charakteristická prítomnosť niektorých vlhkomilnejších druhov, ako nátržník biely, niekedy aj bezkolenec trstovníkovitý, breza, hruška, osika. Posledný subtyp Ls3.5.2 takisto tvoria duby, predovšetkým z okruhu duba zimného. Jeho výskyt je podmienený zakyslením pôdy, no zároveň extrémnosťou svahových a tepelných podmienok. Pre podrast sú typické drobné kríčky znášajúce extrémne podmienky južných zakyslených kamenistých svahov, ako kručinka chlpatá, zanovätník černejúci, vres obyčajný.

91G0 Karpatské a panónske dubovo-hrabové lesy

Sú to lesy pod vplyvom panónskej oblasti v nížinách a pahorkatinách, na náplavových terasách pokrytých sprašovými hlinami a v širších dnách kotlín. Porasty tvorí predovšetkým dub letný, v pahorkatinách aj dub zimný s hrabom obyčajným. Pôdy sú hlbšie a dobre zásobené živinami splavenými z vyšších polôh. Tieto lesy majú často narušenú štruktúru porastu dôsledkom výmladkového hospodárenia. Pre nenarušené porasty je typické dobre vyvinuté krovinové poschodie. Podrast býva druhovo bohatý, tvorený predovšetkým teplomilnými dubinovými druhmi a druhmi so strednými nárokmi na živiny, pričom prevládajú trávny. Od dubovo-hrabových lesov karpatských sa odlišujú predovšetkým absenciou buka lesného a ostrice chlpacej, ako aj vyšším zastúpením niektorých teplomilných panónskych druhov.

91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy

Biotop tvoria porasty dubov s výraznejšou prítomnosťou cera na kyslejších, čiastočne zhutnených ílovitých pôdach, prípadne na sprašiach. Typické sú ťažšie pôdy, ktoré sú na jar vlhké a v období väčšieho sucha presychajúce. Krovinové poschodie je spravidla dobre vyvinuté. Bylinný podrast tvoria druhy znášajúce zamokrenie a vysychanie pôd a kyslomilné druhy. Významne sa tiež uplatňujú teplomilné a lesostepné prvky. Na Slovensku sa vyskytuje v nížinách a pahorkatinách južného Slovenska. Dub cerový ako základný prvok tohto biotopu sa vyskytuje aj v ostatných dubových lesoch (91I0*, 91G0*, 91H0* a pod.), ktoré zvyčajne tvoria spolu jeden komplex. Aj z týchto dôvodov je zložitá určiť pôvodnú druhovú skladbu a štruktúru tohto typu biotopu na Slovensku (porasty na Balkáne, kde sa zachovalo viacero pôvodných porastov, vykazujú určitú geografickú rozdielnosť od porastov na južnom Slovensku a v severnom Maďarsku).

Chránené vtáacie územia

V katastrálnom území. obce Vinohrady nad Váhom sa nenachádzajú.

Chránené stromy

V katastrálnom území. obce Vinohrady nad Váhom sa nenachádzajú.

Mokrade

V katastrálnom území. obce Vinohrady nad Váhom sa nenachádzajú.

Priemet RÚSES

Územný systém ekologickej stability (ďalej ÚSES) predstavuje jeden zo záväzných ekologických podkladov územnoplánovacej dokumentácie (podľa zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení jeho neskorších zmien a doplnkov) ako i pozemkových úprav (zákon č. 330/1991 Zb.). V zmysle zákona NR SR č. 543/2002Z. z. o ochrane prírody a krajiny je ÚSES definovaný ako: „Celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

Základ toho systému predstavujú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.“

ÚSES Trnavského kraja v rámci spracovania ÚPN-R Trnavského kraja vychádza z ÚPN VÚC Trnavského kraja, ktorý bol spracovaný v roku 1998. Kostra RÚSES na území Trnavského kraja vychádza zo spracovaných RÚSES bývalých okresov Dunajská Streda, Galanta, Senica a Trnava.

V zmysle RÚSES okresu Galanta sa v katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom, alebo v jeho tesnej blízkosti sa nachádzajú nasledovné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES):

Nadregionálne biocentrum (NBc04) Dubník je vymedzené NPR na sprásovej pseudoterase Váhu.

Územie predstavuje vzácne zvyšky prirodzenej vegetácie dubovo-xerotermofilných lesov s výskytom viacerých chránených druhov flóry na pahorkatinovom a úžľabinovom teréne v poľnohospodárskej krajine. Popri výskyte vzácných lesných spoločenstiev a chránených druhov rastlín je významná aj bohatosť živočíšstva, najmä avifauny.

Regionálne biocentrum (RBc) Vinohradské stránne je vymedzené na sprásovej pseudoterase Váhu.

Územie predstavuje zaujímavý geomorfologický jav na ľavom brehu rieky Váh a patrí medzi hlavné zosuvné územia Slovenska. Územie biocentra je porastené menej súvislým vegetačným krytom spoločenstva lúčnych biocenóz, náletom drevín a krovín a dubovo-hrabového lesného spoločenstva ako aj podmäčkanými spoločenstvami vŕby bielej. Lokalita je porastená teplomilnou vegetáciou a výskytom hlaváčika jarného, čo vytvára vhodné podmienky pre život množstva živočíchov.

- **Biokoridor nadregionálneho významu (NBk) Váh** - tok rieky predstavuje prirodzený koridor pozdĺž toku Váhu pre rastlinné a živočíšne druhy a spoločenstvá s pomerne zachovanými spoločenstvami mäkkého a tvrdého lužného lesa a xerotermofilných druhov s výskytom chránených a vzácných druhov rastlín a živočíchov. Celé alúvium lemujú lesné spoločenstvá lužných lesov so zvyškami pôvodných vŕbových topoľovín a topoľových jasenín.

Návrh MÚSES

Súčasťou Územného plánu obce Vinohrady nad Váhom z roku 2002 (spracovateľ AŽ Projekt) bol aj krajinno-ekologický plán, ktorý slúžil ako východiskový podkladový materiál pre spracovanie predmetných Prieskumov a rozborov ÚPN obce Vinohrady nad Váhom.

V katastrálnom území obce Vinohrady nad Váhom sa navrhujú nasledovné prvky biocentier, biokoridorov a interakčných prvkov (ako kostra MÚSES), ktoré sú navzájom prepojené a nadväzujú na prvky RÚSES:

- 4 miestne biocentrá (MBc č. 1 – Pograň, MBc č. 2 - Zosunový kotol, MBc č. 3 – Šintava a MBc č. 4 – Paradič),
- 5 miestnych biokoridorov (MBk č. I. až MBk č. V.), z toho jeden hydrický.

Prírodné zdroje:

- poľnohospodárka pôda osobitne chránená:

2. skupiny: 0002002, 0019002, 0036002, 0037002, 0039002

3. skupiny: 0037202, 0039002, 0044002, 0144002.

Vodné zdroje s ochranným pásmom I. stupňa, ktoré je súčasťou oplozenia areálu.

Pamiatkový fond, ktorý je rozpisovaný v kapitole kultúrne dedičstvo.

Ekologicky významné segmenty:

- vodné toky,
- lesné porasty,
- vinohrady,

- ovocné sady,
- plochy verejnej zelene a NDV v zastavanom území obce,
- všetky plochy nelesnej drevinovej vegetácie v časti intenzívne využívané na poľnohospodárske účely.

Ekologicky významné lokality:

V súčasnosti za ekologicky najhodnotnejšie a najstabilnejšie biotopy v krajine riešeného územia sú:

- lokalita NPR Dubník s teplomilnými dubinami a dubovo-hrabovými lesmi,
- lokalita Vinohradské stráne s piesčitými, lúčnymi a krovinatými spoločenstvami,
- lokalita Niva rieky Váh so spoločenstvami plytkých vôd, s rastlinami zakorenenými na dne a kvitnúcimi nad hladinou vody

Genofondové lokality fauny a flóry:

- lesy lokality NPR Dubník,
- nelesná drevinová vegetácia pri vodných tokoch a plochách.

3.5 Stresové javy a zdroje

Primárne stresové javy

Bariérové prvky:

- cesta II/507 Sered' - Hlohovec,
- podzemné a nadzemné trasy technickej infraštruktúry (plynovod, skupinový vodovod, vzdušné a podzemné vedenia elektrickej energie),
- intenzívna poľnohospodárska výroba.

Sekundárne stresové javy:

Miestne zdroje znečistenia ovzdušia

Riešené územie obce Vinohrady nad Váhom z hľadiska kvality ovzdušia patrí medzi menej zaťažené oblasti. Obec je plynofikovaná, nachádzajú sa tu iba malé zdroje znečistenia ovzdušia:

- úsek cesty II/507, ktorý je vedený zastavaným územím obce Vinohrady nad Váhom,
- drobné podnikateľské prevádzky v zastavanom území obce,
- niekoľko rodinných domov vykurovaných tuhým palivom.

Územie zasiahnuté hlukom

Najväčším zdrojom hluku v riešenom území je intenzívna tranzitná automobilová doprava vedená po ceste II/507. Hluk z automobilovej dopravy predstavuje environmentálnu záťaž, ktorá postihuje južnú časť zastavaného územia obce. Je závislá najmä od intenzity a skladby dopravy.

Legislatívne je hluk v súčasnosti upravený vyhláškou MZ SR č. 549/2007 ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Odpady

Komunálny odpad vyváža v pravidelných intervaloch firma Komplex – odpadová spoločnosť, s.r.o. Pusté Sady na riadenú skládku odpadov v obci Pusté Sady. Separovaný zber odpadov v obci Vinohrady nad Váhom a jeho podrobnosti upravujú všeobecne záväzné nariadenia obce. Obec organizuje zber formou kontajnerov na sklo, papier, plasty. Obec na zavedené triedenie nasledovných odpadov: plasty, papier, kovy a sklo. Obec má zriadené „EKO zberné miesto“, kde je možné doviesť veľkoobjemový odpad, drobný stavebný odpad z búracích prác, staré pneumatiky, a pod.

Nakladanie s bioodpadom sa realizuje individuálne. Obec nemá vybudovanú kompostáreň.

V katastrálnom území, v západnej časti lokality „Predná hora“, sa nachádza jedna odvezená skládka odpadov.

Znečistenie podzemných a povrchových vôd

Znečistenie podzemných aj povrchových vôd je ohrozované nevybudovanou verejnou kanalizáciou. Splaškové vody sú likvidované individuálne v septikoch a žumpách, z ktorých sa podľa potreby odváža odpad fekálnymi vozmi do najbližšej čističky odpadových vôd.

Povrchové vody, ktoré stekajú do vodných tokov, sú ohrozované aj intenzívnou poľnohospodárskou výrobou.

Pásma hygienickej ochrany

- ochranné pásmo vodojemu je totožné s hranicou oploteného areálu,
- ochranné pásmo cintorína 50 m smerom von od oplotenia.

Ohrozovanie pôd

Zosuvné územia vznikali pozdĺž ľavého svahu Váhu od Hlohovca až po Šintavu. Na strmom sklone svahu Váhu, od alúvia až po hranu terasy, sa sústavne vytvárali aj vytvárajú zosuvy. Svah pri svojom geologickom zložení a hydrologických pomeroch nie je schopný udržať trvalo strmé sklony, vzniknuté eróziou Váhu. Spájaním množstva menších zosuvov vzniká súvislé zosuvné územie popod celú hranu terasy.

Na tomto území sa objavili aj prejavy silnej mechanickej sufózie – vyplavovania, pri ktorej zo zvodnených piesčitých polôh vyteká voda, ktorá intenzívne vyplavuje nespevnený materiál a ukladá ho vo forme menších náplavových kužeľov. Vyplavením materiálu sa vyvára vo svahu erozívna ryha postupujúca smerom proti svahu.

Zosuvové lokality v riešenom území obce Vinohrady nad Váhom a v obci Dvorníky:

- (GA) – Vinohrady nad Váhom – výrazné zosuvové územia v lokalitách Pográň, pod Zlatou horou, Poronda,
- (HL) – Dvorníky – zosuvová časť – Borody.

V dôsledku výdatných dažďových zrážok vznikajú v obci Vinohrady nad Váhom zosuvy pôdy a svahov s ohrozením rodinných domov a miestnych komunikácií v lokalitách Kamenica, Pomorová, pri Urbánku Na základe záverov inžinierskogeologického prieskumu územia v obci Vinohrady nad Váhom nebezpečenstvo ďalšieho zosúvania svahu pretrváva.

Koridory inžinierskych sietí

Katastrálnym územím sú vedené nasledovné trasy inžinierskych sietí:

- trasy vzdušného vedenia elektrickej energie (400 kV V425 Križovany - Veľký Ďur, odbočka pre zásobovanie obce z uzla 110/22 kV, 22 kV vzdušné vedenie č. 237),
- trasa VTL plynovodu DN 150, PN 25 Pata – Zemianske Sady, DN 80, PN 2,5 MPa a trasy STL plynovody
- trasa vyšších rádoz vodovodného potrubia (výtlačný privádzač DN 400 do vodojemu nad obcou Vinohrady nad Váhom, gravitačné potrubie DN 500 do pravobrežnej časti spotrebiska Sereď-Dolná Streda a DN 300 do obce Pata.

Ťažba nerastných surovín

V riešenom území nie je evidovaná ťažba nerastných surovín.

Priemyselné a skladové areály

Evidujú sa len výrobné prevádzky miestneho charakteru.

3.6 Syntézy

Obsahom syntézy je tvorba, klasifikácia a charakteristika homogénnych priestorových areálov s približne rovnakými vlastnosťami. Výsledkom je vytvorenie ekologických komplexov:

- abiotických,
- súčasnej krajinej štruktúry,
- pozitívnych prvkov,
- stresových faktorov.

Syntézou abiotických komplexov sú bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ), ktoré rozdeľujú územie na homogénne priestorové areály s rovnakou klímou, pôdnou jednotkou, svahovitou a expozíciou, skeletnatou, hĺbkou a zrnitosťou pôdy.

Syntéza súčasnej krajinej štruktúry a syntéza abiotických komplexov je vyjadrená v mape súčasnej krajinej štruktúry. Abiokomplexy vyjadrené v BPEJ sú iba na poľnohospodárskej pôde. Syntézy stresových faktorov sú vyjadrené v mape stresových faktorov.

3.7 Klasifikácia

Klasifikácia územia je vypracovaná na základe poznania územia SKŠ, pozitívnych aj negatívnych faktorov a iných abiotických faktorov. Výsledná klasifikácia začleňuje územie do stupňov ekologickej stability krajiny riešeného územia.

Ekologická stabilita územia sa určuje viacerými klasifikáciami, najbežnejší spôsob je podľa súčasnej vegetácie. Podľa tejto klasifikácie môžeme územie rozdeliť na :

- 0 - plochy ekologicky výrazne nestabilné, bez prirodzených ekologických väzieb,
- 1 - plochy ekologicky veľmi málo stabilné,
- 2 - plochy ekologicky málo stabilné,
- 3 - plochy ekologicky stredne stabilné,
- 4 - plochy ekologicky veľmi stabilné,
- 5 - plochy ekologicky najstabilnejšie.

Do plôch výrazne nestabilných sa radia plochy zastavané a hlavne väčšie plochy bez vegetácie, napr. plochy poľnohospodárskych areálov. Medzi výrazne nestabilné plochy sa zaradili aj zosuvné územia.

Plochy veľmi málo stabilné sú plochy ornej pôdy nad 100 ha bez protieróznej vegetácie a plochy ornej pôdy už erodovanej.

Plochy málo stabilné sú plochy poľnohospodárskej pôdy s protieróznou ochranou.

Plochy málo až stredne stabilné sú plochy verejnej zelene v obci, plochy záhrad pri rodinných domoch ako aj veľkoplošne obrábané ovocné sady a vinice. Sem môžeme zaradiť aj plochy trvalých trávnych porastov, ktoré tvoria menšie plochy medzi ornou pôdou a NDV a plochy pri vodných tokoch.

Medzi plochy stredne stabilné môžeme zaradiť plochy NDV pri vodných tokoch.

Veľmi stabilné a najstabilnejšie sú plochy lesných porastov s drevinovým zložením prirodzenej potenciálnej vegetácie. Sú to lesy vo východnej časti riešeného územia, ktoré sú súčasťou NPR Dubník.

3.8 Hodnotenie

Cieľom hodnotenia územia je ohraničenie environmentálne problémových areálov – plôch, ktoré premietajú stupeň stretov záujmov pozitívnych a negatívnych javov – limitov a môžu vytvárať hrozbu pre prvky MÚSES. Environmentálne problémy delíme na (strety prírodných zdrojov a ohrozujúcich javov):

- problémy ohrozenia prvkov ÚSES,
- problémy ohrozenia priestorovej stability územia,
- problémy ohrozenia prírodných a kultúrno-historických zdrojov,
- problémy ohrozenia životného prostredia.

Problémy ohrozenia prvkov ÚSES – dôsledok pôsobenia stresových faktorov na reálne aj potenciálne prvky ÚSES. Ich podrobnejší popis sa nachádza pri návrhoch jednotlivých prvkov MÚSES.

Problémy ohrozenia priestorovej stability územia - ohrozenie stability dôsledkom veľkých plôch poľnohospodárskej pôdy bez protieróznych opatrení, bez plôch NDV a trvalých kultúr. Do území s ohrozenou priestorovou stabilitou sa zaradili aj zosuvné územia.

Problémy ohrozenia prírodných zdrojov

Za prírodné zdroje sa považuje pôda aj voda. Niektoré pôdy sú v riešenom území ohrozené eróziou ale hlavne zosuvmi. Ohrozenie prírodných zdrojov môže nastať zo znečistenia z nevybudovanej kanalizácie.

Problémy ohrozenia životného prostredia

Zaradujú sa sem obytné plochy a plochy vybavenosti v blízkosti komunikácie, ktoré sú ohrozené nadmerným hlukom a znečistením ovzdušia z automobilovej dopravy a plochy bývania v blízkosti prevádzok drobnej výroby, ktoré sú zdrojom hluku a prašnosti.

3.8.1 Návrhy ochrany prírody a krajiny

Návrhy vyplývajúce z RÚSES okresu Galanta pre MÚSES Vinohrady nad Váhom

NBc Dubník – nadregionálne biocentrum, tvoria ho vzácne zvyšky prirodzenej vegetácie dubovo-xerothermofilných lesov s výskytom viacerých chránených druhov flóry na pahorkatinovom a úľžabinovom teréne v poľnohospodárskej krajine. Popri výskyte vzácných lesných spoločenstiev a chránených druhov rastlín je významná aj bohatosť živočíšstva, najmä avifauny.

Stresové faktory: Blízkosť ornej pôdy, intenzívna automobilová doprava v dotyku so severným okrajom NBc Dubník, ukladanie TKO v jeho okolí.

Návrh: Ochrana lokalít so sústredeným výskytom chránených biotopov a živočíšnych druhov pred poškodzovaním a devastáciami procesmi. Výsadba pôvodných druhov drevín.

RBc Vinohradské stráne – regionálne biocentrum je porastené menej súvislým vegetačným krytom spoločenstva lúčnych biocenóz, náletom drevín a krovín a dubovo-hrabového lesného spoločenstva ako aj podmáčanými spoločenstvami vŕby bielej. Lokalita je porastená teplomilnou vegetáciou a výskytom hlaváčika jarného, čo vytvára vhodné podmienky pre život množstva živočíchov.

Stresové faktory: nízka stabilita územia, výskyt svahových deformácií, zosuvné územia, množstvo náletom drevín a krovín.

Návrh: Pravidelný monitoring svahových deformácií, predovšetkým zosuvov. Zamedziť rozširovanie zosuvov.

NBk Váh – biokoridor nadregionálneho významu, tvorí ho tok rieky Váh, ktorý je najvýznamnejším ekologickým prvkom okolitej Podunajskej nížiny a migračnou trasou živočíchov a vtáctva v smere juh-sever. Celé alúvium lemujú lesné spoločenstvá lužných lesov so zvyškami pôvodných vrbových topoľovín a topoľových jasenín.

Stresové faktory: Množstvo nepôvodnej vegetácie, erózia pôdy, výskyt divokých skládok odpadu v území, výstavba nepovolených objektov.

Návrh: Zákaz akejkoľvek stavebnej činnosti v príbrehových územiach. (do doby výstavby vodného diela pri Sereďi). Zabrániť odstraňovaniu brehových porastov, ktoré zabezpečujú stabilitu svahov a ochranu pred eróziou. Zosúladiť so zásadami ochrany prírody a krajiny funkciu rekreácie a rybolovu.

V pozornosti orgánov ochrany prírody a krajiny podľa schváleného Návrhu koncepcie územnej ochrany prírody a krajiny SR z roku 1997 je v okrese Galanta evidované:

- Čepeňská sihoť (lokalita č. 3),
- Vinohradské stráne (lokalita č. 20),
- Zosunový kotol (lokalita č. 21).

Navrhuje sa, aby boli tieto lokality aj naďalej ostali v pozornosti orgánov ŠOP s prioritou vyhlásenia za chránené v poradí Zosunový kotol, Čeperiská sihoť, ktoré sú navrhované ako MBC a Vinohradské stráne.

Návrh ochrany SKUEV0074 Dubník (v zmysle výnosom Ministerstva životného prostredia SR č. 3/2004-5. 1 zo 14. júla 2004),

Navrhované manažmentové opatrenia:

- zvyšovanie rubnej doby a predlžovanie obnovnej doby,
- jemnejšie spôsoby hospodárenia a ich formy,
- šetrné spôsoby sústredovania drevnej hmoty,
- ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelo stojacich stromov, skupiny stromov a ležaniny) mimo hlavný tok riek,
- zvyšovanie podielu prirodzenej obnovy,
- zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov,
- eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území:

- rozširovanie nepôvodných druhov rastlín,
- výkon poľovného práva - lov zveri,
- výkon poľovného práva - chov zveri,
- organizovanie spoločných poľovačiek,
- zriadiť poľovnícke zariadenie - posed, soľník, krmelec, senník,
- pohyb mimo vyznačených chodníkov v lesnom vegetačnom stupni (okrem vlastníka),
- umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia,
- účelové komunikácie.

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia:

- rozširovanie inváznych druhov rastlín,
- rozširovanie nepôvodných druhov rastlín,
- rozširovanie nepôvodných druhov živočíchov.

3.8.2 Návrh prvkov MÚSES

Návrh miestnych biocentier

MBC č. 1 Pográň – miestne biocentrum, tvorené zvyškami lesného porastu, lesného spoločenstva zmiešaných dubín s prevahou duba lesného, duba cerového, s prímiesou javora horského, javora poľného, brestu hrabolistého, drieňa obyčajného a bohatého krovinného podrastu, s prevahou rešetliaka prečisťujúceho, zemolezu obyčajného a trnky obyčajnej.

Stresové faktory: Množstvo nepôvodnej vegetácie, erózia pôdy, výskyt divokých skládok odpadu v území.

Návrh: Vylúčiť holoruby a pri obnove využiť prirodzenú obnovu, v novom LHP zaradiť lesné porasty do kategórie lesov osobitného určenia.

MBc č. 2 Zosunový kotel – miestne biocentrum, tvorené krovinovými spoločenstvami asociácie *Ligustro* – *Premetum* so svíbom krvavým, zobom vtáčim, trnkou obyčajnou, hlohom jednosemenným a lúčnymi spoločenstvami zo zväzu *Arthenatherion* s dominantným ovsíkom obyčajným, chrastovcom roľným, ďatelinou plazivou a pod.

Stresové faktory: Množstvo nepôvodnej vegetácie, výskyt divokých skládok odpadu v území.

Opatrenia: Krovinné spoločenstvá ponechať bez zásahu, lúčne porasty extenzívne kosiť.

MBc č. 3 Šintava – miestne biocentrum, tvorené vodnou nádržou s brehovým porastom topoľov a vrby bielej a litorálnym spoločenstvom rastlín, významný vodný biotop v krajine.

Stresové faktory: Znečistenie vody, divoké skládky odpadov.

Návrh: Zamedziť znečisťovaniu vody, vytvoriť prostredie pre úkryt vodného vtáctva a obojživelníkov, chrániť brehovú vegetáciu.

MBc č. 4 Paradič – miestne biocentrum, nachádza sa na nive Váhu, v kontakte s tokom rieky. Tvorené je biotopom lesných spoločenstiev mäkkého luhu, pasienkov a lúk, vodnej plochy, štrkovísk. Význam biocentra je pre vodné vtáctvo, obojživelníky a hmyz.

Návrh: Zachovať poloprirodý charakter a typické prvky biotopov.

Návrh miestnych biokoridorov:

MBk č. I. – miestny biokoridor, spája nadregionálne biocentrum NBc Dubník s miestnym biocentrom č. 1 – Pográn a prechádza do regionálneho biocentra RBc na terase Váhu Vinohradské stránke a napája sa na nadregionálny biokoridor RBC rieky Váh.

Stresové faktory: Okolie tvorí intenzívne obrábaná orná pôda.

Návrh: Pri novej výsadbe by sa mala drevinová skladba viac pridržovať potenciálnej prirodzenej vegetácii vhodnej na dané stanovište. Šírka biokoridoru min. 5-15 m.

MBk č. II. – miestny biokoridor, vychádza z nadregionálneho biokoridoru a vstupuje do miestneho biocentra MBc č.2, od ktorého je vedený v trase poľnej spevnenej cesty do vinohradov v lokalite Ruženná hora – Háje – Kráľová hora.

Stresové faktory: Okolie tvorí intenzívne obrábaná orná pôda a vinice.

Návrh: Zabezpečiť výsadbu pôvodnej vegetácie. Šírka biokoridoru min. 10-15 m.

MBk č. III. – miestny hydrický biokoridor, ktorý vstupuje do vodnej nádrže Šintava - MBc č. 3 a pokračuje ďalej po toku Hlohovníka a jeho pobrežnej sprievodnej stromovej a lužnej vegetácii.

Stresové faktory: Okolie tvorí intenzívne obrábaná orná pôda.

Návrh: Vybudovanie brehovej zelene okolo potoka a tým posilnenie miestneho biokoridoru.

MBk č. IV. – miestny biokoridor je vedený z miestneho biocentra MBc. 4 pozdĺž poľnej cesty a okrajom záhrad rodinných domov, cez poľnohospodársku veľkoblokovú ornú pôdu do regionálneho biocentra RBc Vinohradnícke stránke a nadregionálneho biokoridoru NBk Váh.

Stresové faktory: Okolie tvorí intenzívne obrábaná veľkobloková orná pôda.

Návrh: Zabezpečiť výsadbu pôvodnej vegetácie. Šírka biokoridoru min. 10-15 m.

MBk č. V. – miestny biokoridor, nadväzuje na miestny biokoridor MBk č. IV. pozdĺž poľnej cesty do vinohradov v lokalite Nad mostom, kde sa rozdeľuje na miestny biokoridor MBk č. V. a ktorý pokračuje do miestneho biocentra MBc č. 3 a miestneho biokoridoru MBk č. 5, ktorý je ďalej vedený južným smerom pozdĺž poľnej cesty v smere na Šintavu.

Stresové faktory: Okolie tvoria vinice a obrábaná orná pôda.

Návrh: Zabezpečiť výsadbu pôvodnej vegetácie. Šírka biokoridoru min. 10-15 m.

Všetky lesy hospodárske, ktoré budú súčasťou biocentier a biokoridorov, navrhujeme prekategORIZOVAŤ na lesy osobitného určenia.

Interakčné prvky plošné – posilňujú funkčnosť biocentier a biokoridorov. Sú tvorené plochami nelesnej drevinovej vegetácie, plochami viníc, sádov, TTP a plochami verejnej zelene v zastavanom území. V našom riešenom území boli vymedzené nasledovné interakčné plochy: cintoríny, park pri kostole, futbalové ihrisko, väčšie plochy viníc a sádov v katastrálnom území.

Interakčné prvky líniové sú navrhované ako aleje pri komunikáciách a ako pásy izolačnej zelene okolo športového areálu, bývalého roľníckeho družstva. Plnia funkciu izolačnú ale aj estetickú.

Líniová zeleň pôdoochranná – navrhujeme ju hlavne na plochách ornej pôdy nad 100 ha a na plochách ornej pôdy ohrozenej vodnou eróziou, alebo už erodovaných. Sú to pásy zelene tvorené 2 etážami, ktoré zabránia

pôsobeniu erózie. Táto zeleň je kombinovaná s líniovými interakčnými prvkami, ktoré plnia tú istú funkciu ale nachádzajú sa ako sprievodná zeleň komunikácií a tokov.

Genofondové lokality

Lesné porasty, ktoré sú súčasťou NPR Dubník.

3.8.3 Návrhy ekostabilizačných opatrení

Návrh na zalesnenie – nenavrhuje sa.

Zvýšenie stability územia – navrhuje sa na plochách areálu roľníckeho družstva s nedostatkom izolačnej zelene. Vybudovať pásy izolačnej zelene okolo areálu, ako aj vytvoriť plochy zelene priamo v areáli.

Zmena kultúry na TTP – navrhujeme na plochách ornej pôdy, ktorá sa nachádza v navrhovaných biocentrách a biokoridoroch. Intenzívne obrábanie pôdy s použitím chemikálií bude vylúčené.

Plochy s protieróznymi opatreniami – navrhujeme na plochách ornej pôdy ohrozených eróziou, alebo už erodovaných. Na týchto plochách navrhujeme pestovať viacročné kultúry alebo trvalé kultúry a vytvoriť pásy zelene s protieróznymi účinkami.

Špeciálna zeleň prvkov MÚSES - tento typ zelene sa navrhuje hlavne v páse koridoru vodného toku Hlohovník. Vybudovanie brehovej zelene okolo potoka a tým posilnenie miestneho biokoridoru.

Zosuvné územia zakazuje sa akákoľvek stavebná činnosť.

3.9 Záver

Vzhľadom na prax a použiteľnosť týchto dokumentov, sme vybrali iba časti, ktoré ovplyvnia ďalšie spracovanie územnoplánovacej dokumentácie. Návrhová mapa prvkov MÚSES nie je navrhovaním optimálneho rozdelenia územia, ale usmernením návrhov na zástavbu na plochy, ktoré nie sú určené pre vybudovanie prvkov kostry ekologickej stability územia.

4. ZHODNOTENIE

4.1 Identifikácia problémov

Priestorové problémy

- dotvoriť ťažiskové priestory v obci
- pred COOP Jednotou, v navrhovanom pokračovaní východným smerom pozdĺž Hlavnej cesty,
- na Huláckej ulici (pred MŠ, ZŠ, Obecným úradom a navrhovanou OV)
- verejný priestor pre rímskokatolíckym kostolom,

Funkčné problémy

- rekonštruovať objekty bez zmeny funkcie:
 - Materskej školy,
 - Hasičskej zbrojnice,
 - Obecného úradu,
 - Miestneho osvetového strediska
- rekonštruovať na nové funkčné využitie:
 - areál bývalého roľníckeho družstva,
- revitalizovať verejný priestor:
 - verejný priestor pred „Vino Chudý“,
 - verejný priestor pred COOP Jednotou.

Dopravné problémy

- rekonštruovať miestne komunikácie,
- rekonštruovať zastávky HD,
- dobudovať pešie chodníky tam, kde to šírkové parametre cesty umožnia,
- spomaliť dopravu pri vstupe do obce.

Ekologické problémy

- doplniť líniovú izolačnú zeleň okolo areálu bývalého roľníckeho družstva.

Problémy technickej infraštruktúry

- vybudovať obecnú kanalizáciu,
- rekonštruovať verejné osvetlenie,
- riešiť opatrenia proti prívalovým dažďovým vodám (odvodňovacie priekopy a rigoly na svahoch „Huláckej hory“),

4.2 Urbanisticky využiteľné územie – navrhované rozvojové zámery

V problémovom výkrese sú zaznačené:

- rozvojové zámery schválené v Územnom pláne obce Vinohrady nad Váhom, 2002 Zmien a doplnkov č. 1,2 a 4
- rozvojové zámery požadované občanmi v rámci prípravných prác k Územnému plánu obce, 2019
- neskolaudované objekty.

Obytná funkcia

- doplniť voľné stavebné pozemky - preluky v zastavanom území pre bývanie v rodinných domoch,
- navrhnúť nové lokality, v dotyku so zastavaným územím, pre výstavbu:
 - rodinných domov,
 - poľnohospodárskych usadlostí.

Zmiešaná funkcia bývania a občianskej vybavenosti

- dobudovať chýbajúce zariadenia občianskej vybavenosti v integrácii s bývaním,

Občianska vybavenosť

- rozšíriť miestny cintorín,
- vybudovať informačný systém v obci, osadiť informačné tabule,

Rekreácia

- vybudovať oddychovú zónu,
- doplniť plochy verejnej zelene.

Výroba

- transformovať nefunkčný areál roľníckeho družstva na podnikateľské aktivity výrobného a nevýrobného charakteru,
- navrhnúť územie pre rozvoj podnikateľských aktivít miestneho charakteru.

Doprava

- vybudovať miestne komunikácie v navrhovaných rozvojových zámeroch,
- vybudovať parkovacie plochy pri zariadeniach občianskej vybavenosti...
- dobudovať a prepojiť regionálne cyklistické a turistické trasy,
- dobudovať pešie chodníky pozdĺž miestnych komunikácií.

Technická infraštruktúra

- vybudovať kanalizáciu s napojením na ČOV,
- napojiť navrhované rozvojové zámery na technickú infraštruktúru,
- zriadiť v obci kompostovisko na zber biologických odpadov,
- riešiť odvodnenie prívalových vôd a dažďovú kanalizáciu,

Väčšina definovaných problémov je graficky znázornená vo výkrese č. 8 - Problémový výkres.